

รายงานการปฏิบัติงาน
ของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๙

THE ADMINISTRATIVE COURT
ANNUAL REPORT 2016

รายงานการปฏิบัติงาน
ของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๙

ทรงสถิตในดวงใจไทยนิรันดร์

พระทูลกระหม่อมแก้ว
พระนिरาศดับแล้วจากโลกหัด้า
แผ่นดินร่ายด้วยภาพคราบน้ำตา
แห่งไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินผู้ภักดี

พระราชกรรณที่รับสั่งครั้งเข้าเฝ้า
รับได้เกล้าก่อนมารับหน้าที่
ให้คงเที่ยง ให้เป็นธรรม ทูทกรณ
ต้องไม่มีอคติ ในตุลาการ

จ้การวรอยจาริกบนหินผา
ในทุกคำพิพากษาทุกชั้นศาล
ยึดพระองค์เป็นต้นแบบธรรมมาภิบาล
เมื่อทำงานเพื่อบ้านเมืองตลอดมา

วันพระเสด็จสิ้นสู่วรรคาลัย
ทุกดวงใจมีแต่ทุกข์โศกน้ันดา
ด้วยสำนึกในทศพิธธรรมราชา
ที่ครองเมือง ด้วยมหาบารมี

โลกหัด้าร่ายด้วยสีด้าทั้งแผ่นดิน
สิ้นพระองค์เหมือนสิ้นสุริยัศรี
ศาลปกครองกราบพระบาทด้วยบทกวี
ถวายใจพระจักรี นีรันดร์กาถ

ปวงข้าพระพุทธเจ้า

ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้
ข้าพระพุทธเจ้า คณะตุลาการศาลปกครอง
และบุคลากรสำนักงานศาลปกครอง

๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

ผู้ประพันธ์

นายอดุล จันทรศักดิ์ อดีตอธิบดีศาลปกครองอุดรธานี
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์

นำมส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย

สารบัญ

ตราสัญลักษณ์ศาลปกครอง	5
สารจากประธานศาลปกครองสูงสุด	6
ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน	7
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์	8
วัฒนธรรมศาลปกครอง	10
ผู้บริหารศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง	11
อำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง	16
งบประมาณที่ศาลปกครองได้รับการจัดสรร	28
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ	30
การพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม	31
การบังคับคดีปกครอง	46
การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง	52
การพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการคดี	58
การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	69
การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม	78
ความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง	88
การเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง	89
การวางหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติราชการที่ดี	90
ส่วนที่ ๓ นโยบายและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	114
ส่วนที่ ๔ ทำเนียบตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น	119
ส่วนที่ ๕ รายงานการเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙	127

ตราสัญลักษณ์ศาลปกครอง

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญ “พระคทาจอมทัพ” ซึ่งเป็นพระคทาประจำพระองค์ ไปประกอบเป็นส่วนหนึ่งของ “ตราสัญลักษณ์ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง” เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติยศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชให้สถิตสถาพรตลอดไป โดยประกอบเป็นแกนกลางดุลพาหประดิษฐานบนพานมีช่อชัยพฤกษ์อยู่ด้านล่าง ภายในขอบวงรี ซึ่งมีความหมายของตราสัญลักษณ์ ดังนี้

วงรี

วงรีมาจากวงกลมที่รีเป็นรูปไข่ หมายถึง วงกลมซึ่งมีการเคลื่อนไหวหมุนไปตลอดเวลา เป็นการพัฒนาการอย่างไม่หยุดนิ่ง มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

ดุลพาห

ดุลหรือตาชั่ง เป็นเครื่องหมายวัดหาความเสมอกัน หมายถึง การสมดุล เสมอภาค มีความเป็นธรรมและไม่เอียงเอียงแก่ฝ่ายใด ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรมเที่ยงตรง

พระคทาจอมทัพ

เป็นพระคทาประจำพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นเครื่องหมายแสดงว่าศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองจัดตั้งขึ้นสำเร็จในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ประชาชนในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ กับทั้งเป็นมิ่งขวัญเครื่องเตือนใจให้ตุลาการศาลปกครองและข้าราชการฝ่ายศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเจตนารมณ์ในการจัดตั้งศาลปกครอง

พาน

ใช้สำหรับอัญเชิญสิ่งสำคัญ ซึ่งได้แก่ การอัญเชิญพระคทาจอมทัพซึ่งเป็นพระคทาประจำพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ช่อชัยพฤกษ์

เป็นช่อใบไม้ใช้สวมหัวเมื่อมีชัยชนะ หมายถึง ความมีชัยชนะในการคิดและการดำเนินการแห่งสรรพกิจ ทั้งปวงของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง

ถ้อยแถลงจากประธานศาลปกครองสูงสุด

การดำเนินงานในช่วงปี ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ศาลปกครองสามารถพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จกว่า ๑๒,๐๐๐ คดี ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดนับตั้งแต่เปิดทำการมา โดยคดีต่างๆ ที่เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง ล้วนแล้วแต่มีความหลากหลาย ยุ่งยากและซับซ้อน ทั้งยังเป็นความทุกข์ร้อนที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ความเป็นอยู่ การดำเนินธุรกิจ สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และความสงบสุขของพี่น้องประชาชนและเพื่อนข้าราชการท่ามกลางความท้าทายวิกฤตการณ์และปัญหาต่างๆ ดังกล่าว ศาลปกครองซึ่งถือเป็นสถาบันหลักของประเทศในการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองให้แก่พี่น้องประชาชนก็ยังคงมุ่งมั่นในการดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

ด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม นอกจากนี้ ศาลปกครองยังได้ริเริ่มการดำเนินงานที่สำคัญต่างๆ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ มีความรวดเร็ว ลดขั้นตอน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมสามารถเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม รวดเร็ว และเป็นธรรม

ในปี ๒๕๕๙ ที่ผ่านมาซึ่งถือเป็นช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ของประเทศไทยในช่วงเวลาของการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนส่งผลกระทบต่อการทำงานของศาลปกครอง จึงนับว่าเป็นช่วงเวลาที่ได้เติมไปด้วยโอกาสต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตื่นตัวและตระหนักในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ความเชื่อมั่นและความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อศาลปกครอง อิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อเข้าสู่ประเทศไทย ๔.๐ จึงส่งผลให้ศาลปกครองต้องเร่งพัฒนากระบวนการทำงานในทุกมิติให้มีความพร้อมรองรับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ สำหรับในปี ๒๕๖๐ นี้ ศาลปกครองจะยังคงทุ่มเทความพยายามในการเสริมสร้างระบบงานยุติธรรมทางปกครองที่มีคุณภาพ เพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมทางปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและศรัทธาจากประชาชน

ท้ายนี้ ในนามของศาลปกครอง ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ของศาลปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่น้องประชาชนที่ให้ความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความยุติธรรมของศาลปกครองตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งศาลปกครองจะยังคงมุ่งมั่นในการอำนวยความยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเป็นสถาบันหลักของชาติในการอำนวยความยุติธรรมทางปกครองที่มีคุณภาพและได้รับความเชื่อมั่นศรัทธาจากทุกภาคส่วนในสังคมตลอดไป

ปิยะ ปะดังทา

ประธานศาลปกครองสูงสุด

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมหน่วยงาน

๑. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์
๒. วัฒนธรรมศาลปกครอง
๓. ผู้บริหารศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
๔. อำนาจหน้าที่ โครงสร้าง และอัตรากำลังของศาลปกครอง
และสำนักงานศาลปกครอง
๕. งบประมาณที่ศาลปกครองได้รับการจัดสรร

วิสัยทัศน์

ศาลปกครอง เป็นสถาบันหลัก
ที่ใช้อำนาจตุลาการในการอำนวยความสะดวกทางปกครอง
ตามหลักนิติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
และมีมาตรฐานในระดับสากล
ก่อให้เกิดบรรทัดฐานการบริหารราชการแผ่นดิน
และสร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
กับประโยชน์สาธารณะ

พันธกิจ

๑. พิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม รวดเร็ว และเกิดสัมฤทธิ์ผล ทุกภาคส่วนในสังคมเข้าถึงการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย และทั่วถึง
๒. วางหลักปฏิบัติราชการทางปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการใช้อำนาจทางปกครองที่เป็นธรรม เพื่อป้องกันและลดการเกิดข้อพิพาททางปกครอง
๓. ยกกระดับการดำเนินงานของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล และมีธรรมาภิบาล เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมได้รับการบริการอย่างมีคุณภาพ
๔. เสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายปกครองและหลักปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาของศาลปกครองให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม
๕. เสริมสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์

๑. เสริมสร้างและพัฒนามาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มรูปแบบ วิธีการ และช่องทางที่หลากหลายในการเข้าถึงการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง
๒. พัฒนาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่องเพื่อวางหลักกฎหมายปกครองและหลักปฏิบัติราชการทางปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างเป็นระบบและทั่วถึง
๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีความรวดเร็วและมีคุณภาพตามมาตรฐานในระดับสากล เพื่อให้บริการแก่ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างมีคุณภาพ
๔. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาระบบบริหารงานศาล จัดการองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง เพื่อเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง
๕. พัฒนารูปแบบ กลไกการประสานและบูรณาการความสัมพันธ์และความร่วมมือทางวิชาการกับภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ
๖. เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงาน จริยธรรม และธรรมาภิบาลภายในองค์กร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของทุกภาคส่วนในสังคมต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง

วัฒนธรรมศาลปกครอง

TRUST

Transparency

มุ่งเน้นซึ่งหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

Righteousness

พดุงไว้ซึ่งหลักความยุติธรรมและความถูกต้อง

Unity

สอดคล้องเป็นเอกภาพในการปฏิบัติหน้าที่

Standard

จัดการวิธีและระบบการทำงานที่เป็นเลิศมีมาตรฐาน

Teamwork

เสริมสร้างทีมงานเพื่อความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

ผู้บริหารศาลปกครองและตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายปิยะ ปะตังทา
ประธานศาลปกครองสูงสุด

นายชาญชัย แสวงศักดิ์
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายวราภรณ์ วิศรุตพิชญ์
รองประธานศาลปกครองสูงสุด

นายวิษณุ วรัญญู
ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีวินัยการคลัง
และการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด

นายนพดล เสงเจริญ
ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
ในศาลปกครองสูงสุด

นายวราวุธ ศิริยุทธ์วัฒนา
ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีบริหารงานบุคคล
ในศาลปกครองสูงสุด

นายสุเมธ รอยกุลเจริญ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย งามวงศ์ชน
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาก
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายมัญญู ปุณญกริยาการ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายพรชัย มนต์ศิริเพ็ญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมรรถชัย วิชาลาภรณ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางมณีวรรณ พรหมน้อย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประวิตร บุญเทียม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เอ็มโอช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชัย วัฒนการณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประสาธ พงษ์สุวรรณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสิริกาญจน์ พานพิทักษ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายชิ่งทอง โอภาสศิริวิทย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายอนุวัฒน์ ธาราแสวง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายชูชาติ อัสวโรจน์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายมานิตย์ วงศ์เสรี
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายไพบูลย์ วรหะไพฑูรย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางรัตววรรณ วาณิช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายอนุพงศ์ สุขเกษม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายกมล สกตเดชา
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประนัย วณิชชานนท์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายรัฐกิจ มานะทัต
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ผู้บริหารตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายวุฒิ มีช่วย
อธิบดีศาลปกครองกลาง

นายภาณุพันธ์ ชัยรัตน์
รองอธิบดีศาลปกครองกลาง

นางสาวพยุ่ง พันสุทธิราษฎร์
รองอธิบดีศาลปกครองกลาง

นายสุเมธ เดียววิเศษ
รองอธิบดีศาลปกครองกลาง

นายฤทัย หงส์ศิริ
อธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่

นางสาวกรรณิการ์ สุริยา
รองอธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่

นายโสภณ บุญกุล
อธิบดีศาลปกครองสงขลา

นายไพโรจน์ มินต์น
รองอธิบดีศาลปกครองสงขลา

นางสาวสุตา เศรษฐบุตร
อธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา

นายพงษ์ศักดิ์ กัมพูสิริ
รองอธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา

นายจักริน วงศ์กุลฤดี
อธิบดีศาลปกครองขอนแก่น

นายศรีศักดิ์ นิยมธรรม
รองอธิบดีศาลปกครองขอนแก่น

นางสุกัญญา นาชัยเวียง
อธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก

นายธีระเดช เดชะชาติ
รองอธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก

นายประวิทย์ เอื้อนิรันดร์
อธิบดีศาลปกครองระยอง

นายสุจินต์ จูฑาธิปไตย
รองอธิบดีศาลปกครองระยอง

ผู้บริหารตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายถาวร เกียรติทับทิว
อธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช

นายสมยศ วัฒนภิรมย์
รองอธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช

นายอดุล จันทรงค์ดี
อธิบดีศาลปกครองอุดรธานี

นายเสถียร ทิวทอง
รองอธิบดีศาลปกครองอุดรธานี

นายไชยวัฒน์ อารังศรีสุข
อธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี

นายสุรัตน์ พุ่มพวง
รองอธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี

นายอำพน เจริญชีวินทร์
อธิบดีศาลปกครองเพชรบุรี

นายณัฐ รุ่งอมฤต
รองอธิบดีศาลปกครองเพชรบุรี

นางศิริวรรณ จุลโพธิ์
อธิบดีศาลปกครองนครสวรรค์

นายกุศล รักษา
รองอธิบดีศาลปกครองนครสวรรค์

นายพัลลภ รัตนจันทร์
อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

นายกิตติชัย ธรรมธัช
อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

นายประสาน บางประสิทธิ์
อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

นายจิรศักดิ์ จิรวดี
รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

นายธีรรัฐ อร่ามทวีทอง
รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

นายไชยเดช ดันติเวส
รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด

ผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

นายโกรรช งามวิจิตร
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

นายสุรพันธ์ บุรานนท์
รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

นายอดิโชค พลดี
รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

นางสมฤดี รัญญศิริ
รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

อำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง

ศาลปกครอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒๓ บัญญัติอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง ดังนี้ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน อันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครอง ตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งพิจารณาพิพากษาเรื่องที่มีรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

อำนาจศาลปกครองตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนั้น

ให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น และจะมีศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ด้วยก็ได้

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง ๖ ประเภท

๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำทางปกครองอื่นใด และขอให้ศาลพิพากษาเพิกถอนกฎ หรือคำสั่ง หรือสั่งห้ามการกระทำทางปกครองดังกล่าว

๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

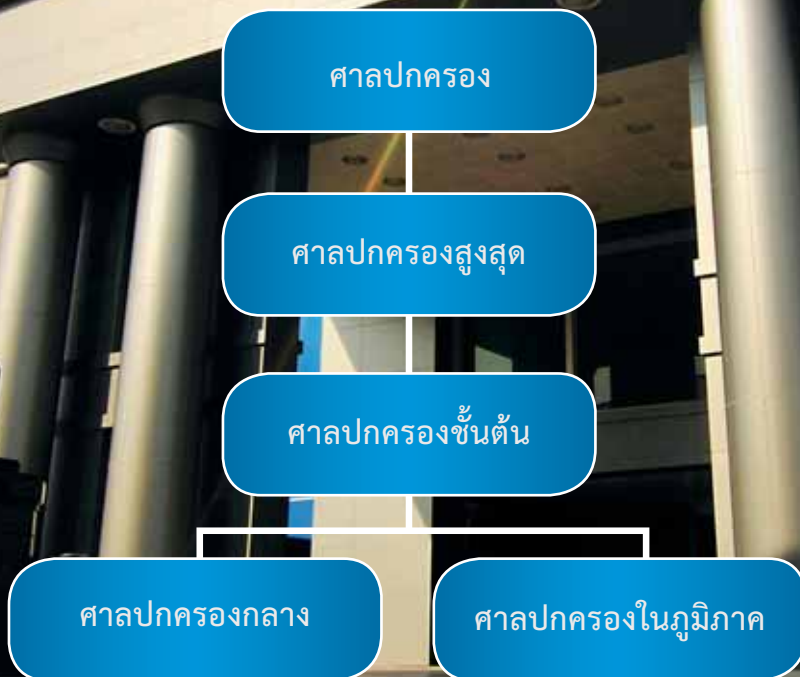
๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

ข้อยกเว้น : คดีที่มีลักษณะเป็นคดีปกครองบางเรื่องกฎหมายบัญญัติให้ไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ได้แก่

- ๑) การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร
- ๒) การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
- ๓) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลายหรือศาลชันัญพิเศษอื่น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ บัญญัติให้ศาลปกครองแบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ

- (๑) ศาลปกครองสูงสุด
- (๒) ศาลปกครองชั้นต้น ได้แก่ ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองในภูมิภาค

ศาลปกครองสูงสุด

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ บัญญัติให้ศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

- (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนด
- (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา หรือกฎที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๓) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด
- (๔) คดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดตั้งอยู่ที่อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเขตอำนาจศาล ดังนั้น คดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด ไม่ว่าจะมูลคดีจะเกิดที่ใด หรือผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ที่ใดก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้ เพียงแต่ต้องยื่นฟ้องให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยมีตุลาการในศาลปกครองสูงสุดรับผิดชอบในการพิจารณาคดี ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ จำนวน ๓๑ คน ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑ คน
- (๒) รองประธานศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒ คน
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๘ คน
- (๔) ตุลาการศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒๐ คน

ศาลปกครองชั้นต้น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ บัญญัติให้ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลปกครอง เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด โดยภายหลังเปิดทำการศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองกลาง ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ ศาลปกครองตระหนักดีว่าประชาชนในท้องถิ่นห่างไกลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมเช่นเดียวกับประชาชนในเมืองหลวง ศาลปกครองจึงได้เร่งเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา จนถึงปัจจุบันศาลปกครองได้เปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคทั่วประเทศแล้วทั้งสิ้น ๑๑ แห่ง ได้แก่ ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองอุดรธานี ศาลปกครองอุบลราชธานี ศาลปกครองเพชรบุรี และศาลปกครองนครสวรรค์

ศาลปกครองชั้นต้นมีอัตรากำลังตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ รวม ๑๗๙ คน ประกอบด้วย

- (๑) อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๕ คน
- (๒) รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๗ คน
- (๓) ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๕๘ คน
- (๔) ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๘๙ คน

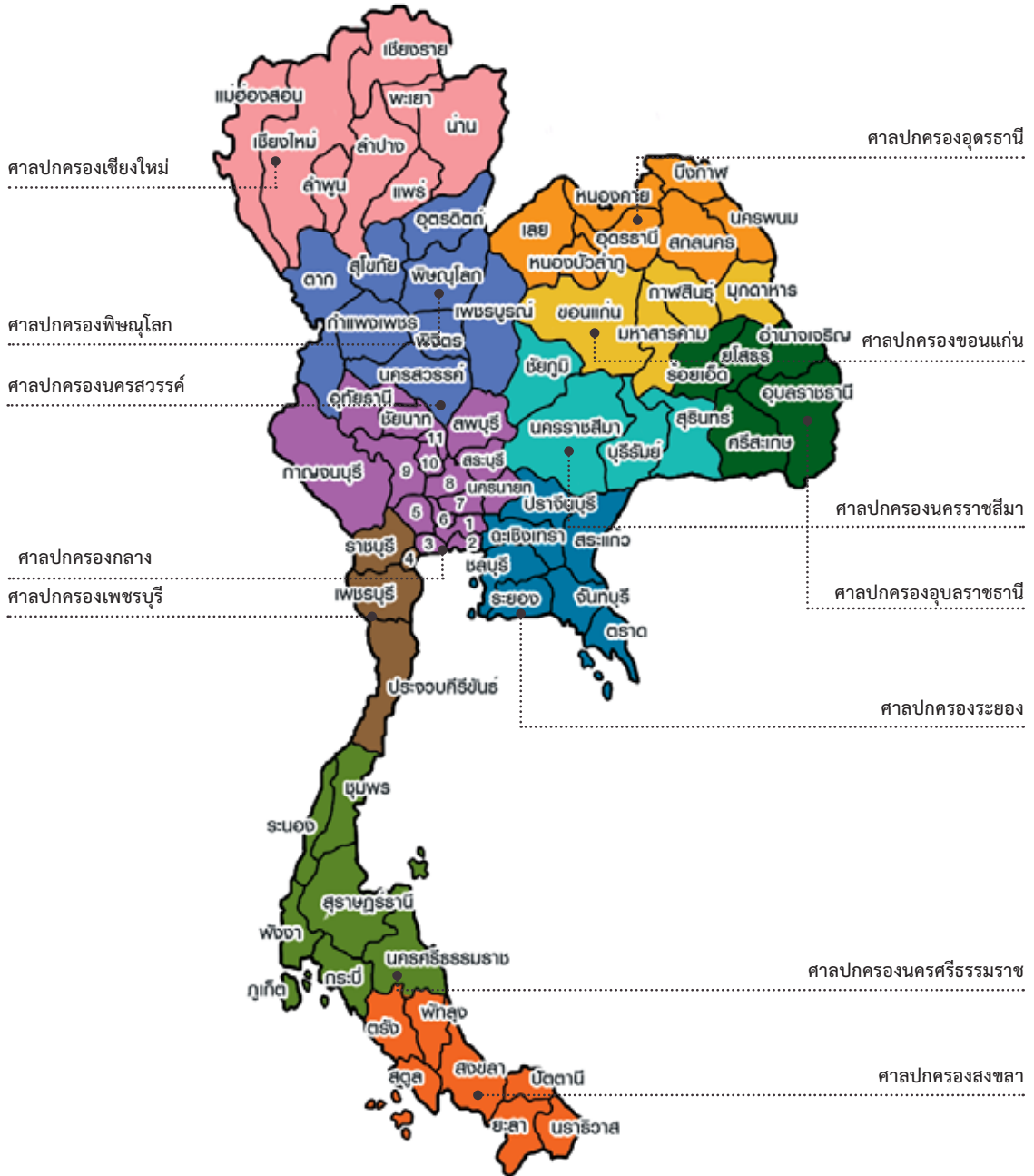

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองมีจำนวนตุลาการศาลปกครองทั้งสิ้นจำนวน ๒๑๐ คน ขณะที่คดีในความรับผิดชอบทั้งหมด จำนวน ๓๓,๒๒๙ คดีหรือเท่ากับ ๑ คนมีคดีในความรับผิดชอบ ๑๕๘ คดี จากข้อจำกัดในด้านอัตรากำลังตุลาการศาลปกครอง ส่งผลให้ตุลาการศาลปกครองแต่ละคนมีปริมาณคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากจำแนกตามชั้นศาลโดยเฉพาะตุลาการศาลปกครองสูงสุดซึ่งมีอัตรากำลัง ๓๑ คน ขณะที่คดีในความรับผิดชอบถึง ๑๓,๔๒๒ คดี หรือคิดเป็น ๔๓๓ คดี ต่อตุลาการศาลปกครองสูงสุด ๑ คน สำหรับศาลปกครองชั้นต้นซึ่งมีอัตรากำลัง ๑๗๙ คน โดยมีคดีในความรับผิดชอบ ๑๙,๘๐๗ คดี ซึ่งเท่ากับ ๑๑๑ คดี ต่อตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ๑ คน

เขตอำนาจศาลปกครอง

ศาลปกครองกลาง

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๖๘ คน

ศาลปกครองกลางมีเขตอำนาจตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งจังหวัดที่มีได้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองในภูมิภาค คือ จังหวัดนครนายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

ศาลปกครองเชียงใหม่

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓ ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน

ศาลปกครองเชียงใหม่ มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่

ศาลปกครองสงขลา

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๑๑๑ หมู่ที่ ๒ ถนนสงขลา - เกาะยอ ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๑๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๗ คน

ศาลปกครองสงขลามีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง จังหวัดสตูล และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

ศาลปกครองนครราชสีมา

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๔๕ หมู่ที่ ๖ ถนนมิตรภาพ (เลี่ยงเมือง) ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๑๐ คน

ศาลปกครองนครราชสีมา มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์

ศาลปกครองขอนแก่น

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๒ ถนนเหล่านาดี ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๘ คน

ศาลปกครองขอนแก่นมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดมุกดาหาร

ศาลปกครองพิษณุโลก

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๘ ถนนพิษณุโลก - นครสวรรค์ ตำบลท่าทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๘ คน

ศาลปกครองพิษณุโลก มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดตาก จังหวัดพิจิตร จังหวัดสุโขทัย และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดอุตรดิตถ์

ศาลปกครองระยอง

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๗๗๗ ถนนสุขุมวิท ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ๒๑๑๕๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๙ คน

ศาลปกครองระยองมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๕/๘ หมู่ที่ ๖ ถนนนครศรีธรรมราช - ร่อนพิบูลย์ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๗ คน

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง

ศาลปกครองอุดรธานี

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๙๙๙ หมู่ที่ ๗ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ตำบลบ้านขาว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๙ คน

ศาลปกครองอุดรธานีมีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และมีเขตอำนาจเพิ่มเติมในจังหวัดนครพนม จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดสกลนคร

ศาลปกครองอุบลราชธานี

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๔๔๔ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๘ คน

ศาลปกครองอุบลราชธานี มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอำนาจเจริญ

ศาลปกครองเพชรบุรี

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๙๘๐/๙๘ ถนนเพชรเกษม ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๒๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๖ คน

ศาลปกครองเพชรบุรีมีเขตอำนาจตลอดท้องที่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม

ศาลปกครองนครสวรรค์

ศาลปกครองนครสวรรค์เป็นศาลปกครองในภูมิภาคแห่งที่ ๑๑ ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๙/๙ หมู่ ๗ ตำบลกลางแดด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ มีตุลาการศาลปกครองปฏิบัติหน้าที่รวม ๖ คน

ศาลปกครองนครสวรรค์ มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดชัยนาท

วิธีพิจารณาคดีปกครอง

การพิจารณาคดีปกครองมีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่เป็นหลักสำคัญขององค์กรตุลาการ เช่น หลักการฟังความทุกฝ่าย หลักการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย หลักการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว เป็นต้น และเนื่องจากปรัชญาพื้นฐานของการตัดสินข้อพิพาททางปกครอง และลักษณะของข้อพิพาททางปกครองมีลักษณะเฉพาะบางประการแตกต่างจากเรื่องอื่นๆ การพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักเกณฑ์ทางวิธีพิจารณาที่เป็นลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

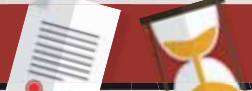
๑) วิธีพิจารณาระบบไต่สวน การควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจหรือการดำเนินกิจการของฝ่ายปกครองให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งต้องให้ความรับผิดชอบหากก่อความเสียหายขึ้นแก่บุคคลใดนั้น เป็นแก่นสำคัญของสังคมที่เป็น “นิติรัฐ” ดังนั้น การพิจารณาพิพากษาคดีปกครองจึงจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งความจริง โดยไม่ได้จำกัดหรือผูกพันตามข้อเท็จจริงที่คู่กรณีเสนอต่อศาลเท่านั้น นอกจากนี้ คู่กรณีในคดีปกครองซึ่งปกติจะได้แก่เอกชนฝ่ายหนึ่ง กับหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง มักจะมีความพร้อมหรือความสามารถที่แตกต่างกันในการเสนอข้อเท็จจริง และแสดงพยานหลักฐานต่อศาล โดยส่วนใหญ่เอกสารหลักฐานต่างๆ จะอยู่ในความครอบครองของฝ่ายรัฐ การใช้วิธีพิจารณาระบบไต่สวน ซึ่งเป็นระบบวิธีพิจารณาที่ศาลจะเป็นผู้มีหน้าที่สำคัญในการควบคุมและกำกับการดำเนินคดี เพื่อให้สามารถตรวจสอบและค้นหาข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนจึงเป็นหลักที่สำคัญที่จำเป็นและสอดคล้องกับลักษณะของการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง

๒) หลักความเรียบง่าย การพิจารณาคดีปกครองยึดหลักความเรียบง่าย เช่น การไม่กำหนดให้ต้องมีค่าธรรมเนียมศาลในคดีทั่วไป เว้นแต่คดีที่มีทุนทรัพย์ การให้ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องและดำเนินคดีได้เอง โดยจะมีความหมายหรือไม่ก็ได้ หรือการให้ยื่นฟ้อง ณ ที่ทำการศาลหรือยื่นฟ้องโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักการที่สอดคล้องกับการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงการอำนวยความสะดวก

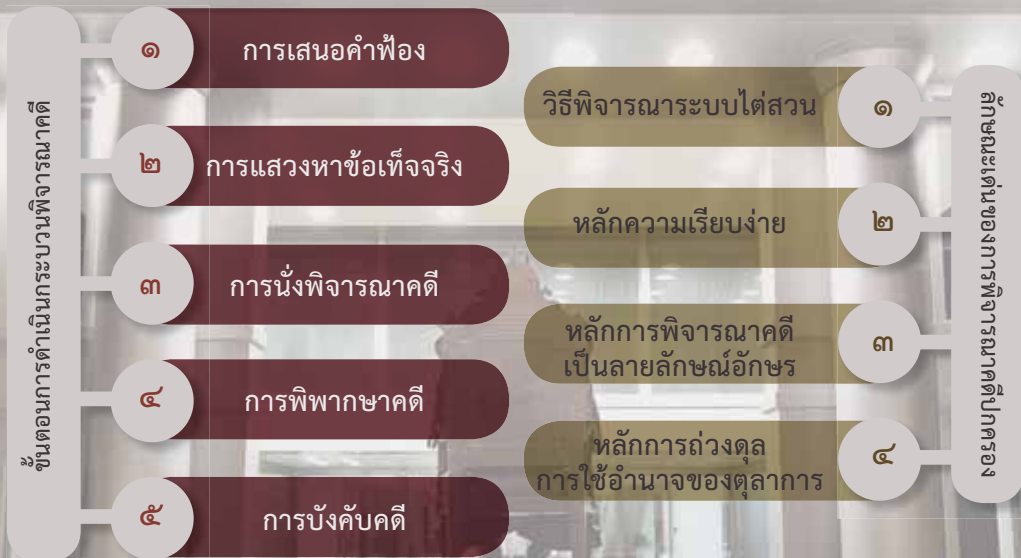
๓) หลักการพิจารณาคดีเป็นลายลักษณ์อักษร การใช้อำนาจหรือการดำเนินกิจกรรมทางปกครองมักกระทำโดยมีเอกสารหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร การพิพากษาคดีปกครองจึงสามารถพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับคดีได้จากสิ่งที่ปรากฏเป็นเอกสารพยานหลักฐานที่เป็นหนังสือหรือลายลักษณ์อักษรนั้น และไม่ได้เน้นการพิจารณาคดีที่ต้องมีการสืบพยานบุคคลหลายครั้ง ดังที่พบในคดีประเภทอื่นโดยอาจกระทำได้เท่าที่จำเป็น

๔) หลักการถ่วงดุลการใช้อำนาจตุลาการ การใช้อำนาจตุลาการต้องกระทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และปราศจากอคติเพราะมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของบุคคลเป็นอย่างมากและบางครั้งยังมีผลต่อสังคมส่วนรวม ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันที่จะสนับสนุนให้การใช้อำนาจตุลาการศาลปกครองเป็นไปตามครรลองความบริสุทธิ์ยุติธรรมดังกล่าว วิธีพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักอีกประการหนึ่งที่เพิ่มเติมและแตกต่างจากวิธีพิจารณาคดีประเภทอื่นๆ ได้แก่ หลักการถ่วงดุลการใช้อำนาจของตุลาการ โดยในระบบวิธีพิจารณาคดีปกครองนอกจากจะให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นอำนาจขององค์กรตุลาการเช่นเดียวกับในคดีประเภทอื่นๆ โดยมี “ตุลาการเจ้าของสำนวน”

และ “องค์คณะ” เป็นผู้พิจารณาและกลั่นกรองข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่างๆ ในคดีแล้ว ยังกำหนดให้มีตุลาการศาลปกครองอีกนายหนึ่งซึ่งมิได้ร่วมเป็นตุลาการในองค์คณะนั้น เรียกว่า “ตุลาการผู้แถลงคดี” ทำหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายต่างๆ ในคดีนั้น และเสนอข้อวินิจฉัยตามความเห็นชอบโดยอิสระของตนโดยจัดทำเป็นคำแถลงการณ์เสนอในชั้นการนั่งพิจารณาคดีก่อนที่องค์คณะจะประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษา ซึ่งจะเป็นการถ่วงดุลการพิจารณาพิพากษาขององค์คณะ เพราะถึงแม้ว่า คำพิพากษาขององค์คณะเท่านั้นที่จะมีผลบังคับทางกฎหมาย แต่การที่กำหนดให้มีการแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีในชั้นการนั่งพิจารณาคดีซึ่งกระทำโดยเปิดเผย รวมทั้งการที่กฎหมายกำหนดให้ต้องเผยแพร่คำพิพากษาขององค์คณะและคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีต่อสาธารณะควบคู่กันเสมอ ย่อมเป็นโอกาสที่คู่กรณี และสาธารณะจะสามารถทราบและเปรียบเทียบข้อวินิจฉัยและเหตุผลของตุลาการผู้แถลงคดีกับคำพิพากษาขององค์คณะได้ ซึ่งจะเท่ากับเป็นการถ่วงดุลการใช้อำนาจของตุลาการได้เป็นอย่างดี โดยกลไกทางวิธีพิจารณาคดี นอกจากนี้ การให้ระบบการเสนอคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดียังช่วยส่งเสริมให้องค์คณะใช้อำนาจตัดสินคดีได้อย่างรอบคอบและถูกต้องมากขึ้น

 วิธีพิจารณาคดีปกครอง

ปรัชญาพื้นฐานของข้อพิพาททางปกครองและลักษณะของข้อพิพาททางปกครองมีลักษณะเฉพาะบางประการแตกต่างจากเรื่องอื่นๆ การพิจารณาคดีปกครองจึงมีหลักเกณฑ์ทางวิธีพิจารณาที่เป็นลักษณะเด่น ดังนี้

* ตุลาการศาลปกครองนับเป็นผู้ที่มีบทบาท และความสำคัญยิ่งในกระบวนการยุติธรรมทางปกครองเนื่องจากมีหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองเพื่ออำนวยความยุติธรรมให้แก่สังคม

สำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด ในการบริหารงานสำนักงานศาลปกครอง กฎหมายได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ออกระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นๆ ทำให้การบริหารงานภายในของสำนักงานศาลปกครองมีความคล่องตัว ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว แก้ไขปัญหาได้อย่างต่อเนื่องและทันเหตุการณ์

ศาลปกครอง

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๗ บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

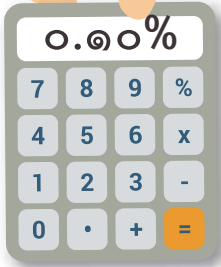
- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของศาลปกครอง
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครองตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (๓) ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลปกครอง
- (๔) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของศาลปกครอง
- (๕) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง
- (๗) จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ของตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายมหาชน การบริหารราชการแผ่นดิน และบุคลากรด้านกฎหมายมหาชน
- (๘) ปฏิบัติการอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง

งบประมาณ

ที่ศาลปกครองได้รับการจัดสรร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

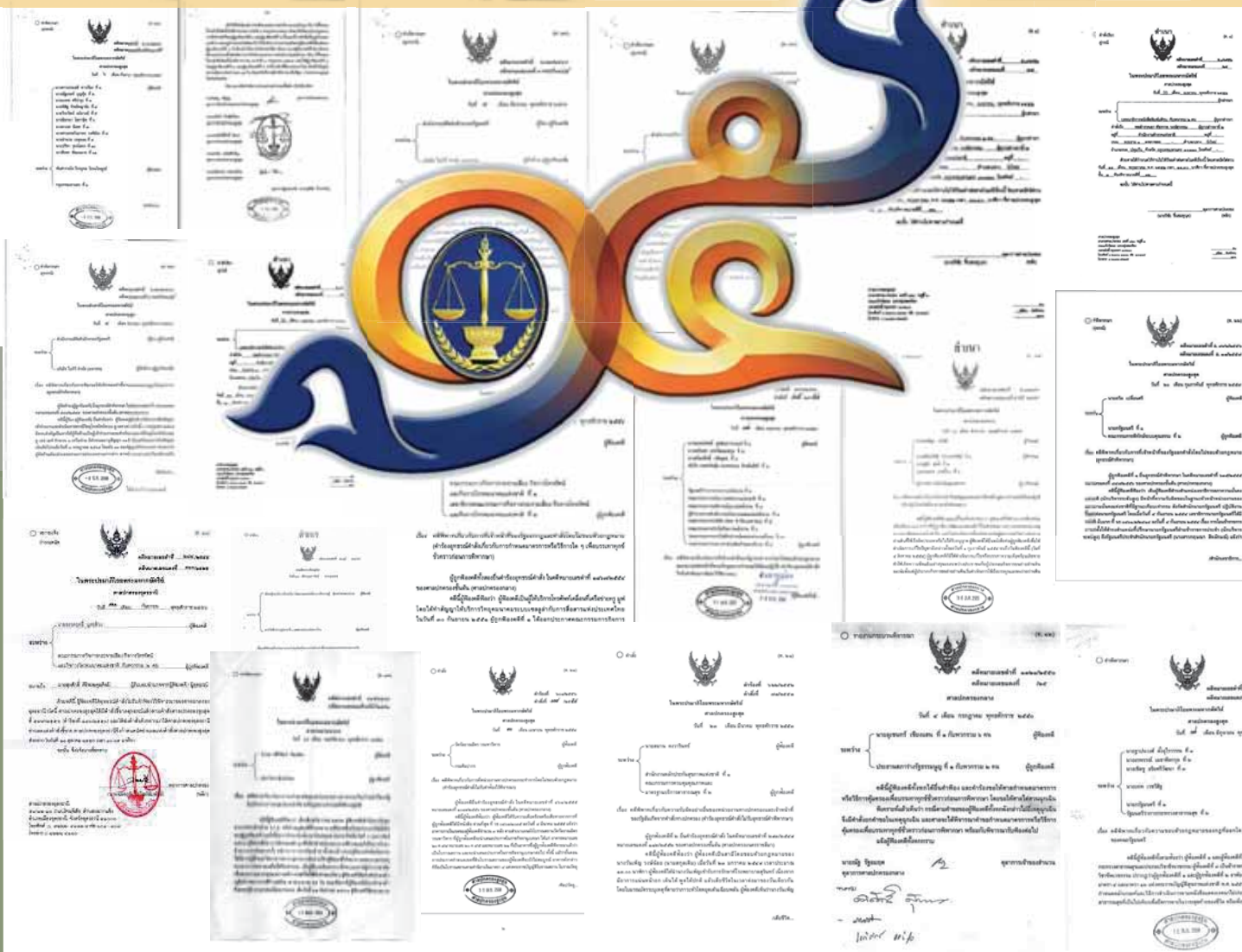

อัตรากำลังบุคลากรของศาลปกครอง

ตุลาการศาลปกครอง	๒๑๐	คน
ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง	๒,๑๑๐	คน
พนักงานราชการศาลปกครอง	๕๒๕	คน
ลูกจ้างประจำ	๒๐	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๓๙	คน

๑๕ ปี ศาลปกครอง

๑๕ ปี แห่งการอำนวยความยุติธรรมเพื่อทุกภาคส่วนในสังคม

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน ที่สำคัญ

๑. การพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม
๒. การบังคับคดีปกครอง
๓. การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง
๔. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการคดี
๕. การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
๖. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม
๗. ความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความยุติธรรมของศาลปกครอง
๘. การเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง
๙. การวางหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติราชการที่ดี

๑.

การพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม

ศาลปกครองตระหนักเป็นอย่างดีว่า “ความยุติธรรมที่ล่าช้าก็คือความอยุติธรรม” (justice delayed is justice denied) จึงได้ทุ่มเทสรรพกำลังอย่างเต็มความสามารถในการจัดการคดีความต่างๆ ให้ได้อย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันก็ไม่ละเลยที่จะให้ความสำคัญกับคุณภาพระหว่างความเป็นธรรมกับความทันต่อสถานการณ์ โดยให้ความสำคัญกับทุกคดีที่เข้าสู่ศาลปกครองเพื่อให้ทุกคดีได้รับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อการอำนวยความยุติธรรมของศาลปกครอง

ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีปกครอง

๑. ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีปกครองในภาพรวม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองมีจำนวนตุลาการศาลปกครองทั้งสิ้น ๒๑๐ คน รับผิดชอบคดีทั้งหมด จำนวน ๓๓,๒๒๙ คดี โดยเร่งรัดพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จ จำนวน ๑๒,๐๔๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๕ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ จำนวน ๒๑,๑๘๓ คดี โดยแบ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๙,๒๕๒ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๑,๙๓๑ คดี

สถิติคดีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒. ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองสูงสุดมีจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๓๑ คน รับผิดชอบคดีในศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๑๓,๔๒๒ คดี ในจำนวนนี้เป็นคดีฟ้องตรงจำนวน ๓๑๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๒ คดีอุทธรณ์คำพิพากษาจำนวน ๑๐,๒๔๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๓ และเป็นคดีคำร้องอุทธรณ์คำสั่งจำนวน ๒,๘๖๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๕ ของคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมดของศาลปกครองสูงสุด โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๙๙๐ คดี และคดีค้างของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๙,๔๓๒ คดี สามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมดจำนวน ๔,๑๗๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๗ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๙,๒๕๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๙๓ ของคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองสูงสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

สถิติคดีของศาลปกครองสูงสุด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

คดีในศาลปกครองสูงสุด

ทั้งหมด

๑๓,๔๒๒ คดี

คดีรับเข้าปี ๕๙

๓,๙๙๐ คดี

คดีค้างยกมาจากปี ๕๘

๙,๔๓๒ คดี

พิจารณาแล้วเสร็จ

๔,๑๗๐ คดี

ประเภทคำฟ้อง

ตุลาการศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๓๑ คน

อุทธรณ์คำพิพากษา
๑๐,๒๔๕ คดี

อุทธรณ์คำสั่ง
๒,๘๖๖ คดี

๒

๑

ฟ้องตรง
๓๑๑ คดี

๓

๑ คน ต่อ

๔๓๓
คดี

ในจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองสูงสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๔,๑๗๐ คดี ศาลปกครองสูงสุดสามารถเร่งรัดพิจารณาคดีให้เป็นไปตามกรอบเวลามาตรฐาน (ภายใน ๒ ปี นับแต่คดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด) ได้ถึง ๑,๕๙๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๓ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลามากกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี จำนวน ๕๖๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๐ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี จำนวน ๘๒๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๑ และคดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๔ ปี จำนวน ๑,๑๙๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๖

จำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองสูงสุด จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคดี

คดีแล้วเสร็จทั้งหมด ๔,๑๗๐ คดี

๓. ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองชั้นต้นมีจำนวนตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๑๗๙ คน รับผิดชอบคดีในศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๑๙,๘๐๗ คดี โดยในจำนวนคดีดังกล่าวเป็นคดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๗,๔๙๒ คดี และเป็นคดีค้างของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒,๓๑๕ คดี โดยสามารถพิจารณาได้แล้วเสร็จทั้งหมดจำนวน ๗,๘๗๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๖ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๑๑,๙๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๒๔ ของคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลางจำนวน ๕,๔๘๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๙๕ และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองในภูมิภาคจำนวน ๖,๔๔๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐๕ ของคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมด

สถิติคดีของศาลปกครองชั้นต้น

๓.๑ ลักษณะคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๑) จำแนกตามช่องทางการฟ้องคดี แม้ว่าศาลปกครองจะเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้โดยสะดวกทางไปรษณีย์ก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีส่วนใหญ่มักนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองด้วยตนเอง โดยมีมากถึง ๕,๒๑๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๖๓ ของคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในขณะที่มีการยื่นฟ้องทางไปรษณีย์เพียง ๒,๒๗๕ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๗ ของคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นทั้งหมด หากพิจารณาสัดส่วนช่องทางการฟ้องจำแนกตามภาคที่เป็นสถานที่ตั้งอาคารที่ทำการศาลปกครองพบว่า ภาคที่มีสัดส่วนการยื่นฟ้องคดีด้วยตนเองมากที่สุดคือ ภาคตะวันออก โดยมีสัดส่วนการยื่นฟ้องคดีด้วยตนเองร้อยละ ๘๒.๐๙ และยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ร้อยละ ๑๗.๙๑ จากจำนวนคดีรับเข้า ๔๖๙ คดี สำหรับภาคที่มีสัดส่วนการยื่นฟ้องทางไปรษณีย์มากที่สุดคือ ภาคใต้ร้อยละ ๓๕.๙๓ และยื่นฟ้องด้วยตนเองร้อยละ ๖๔.๐๗ จากจำนวนคดีรับเข้า ๑,๐๑๓ คดี ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงศาลปกครองได้โดยสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึงมากยิ่งขึ้น นอกจากสำนักงานศาลปกครองจะจัดให้มีการให้ความรู้กับประชาชนในการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองทางไปรษณีย์แล้ว ยังจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเปิดทำการศาลปกครองชั้นต้นในภูมิภาคให้ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ อีกด้วย

สถิติคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้น จำแนกตามช่องทางการฟ้องคดีและ
ภาคที่เป็นสถานที่ตั้งของอาคารที่ทำการศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ภาคกลาง

คดีรับเข้า ๓,๒๘๘ คดี

ยื่นฟ้องด้วยตนเอง ๖๖.๓๖ %

ยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ ๓๓.๖๔ %

ภาคเหนือ

คดีรับเข้า ๙๖๙ คดี

ยื่นฟ้องด้วยตนเอง ๖๗.๘๐ %

ยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ ๓๒.๒๐ %

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คดีรับเข้า ๑,๗๕๓ คดี

ยื่นฟ้องด้วยตนเอง ๗๖.๖๗ %

ยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ ๒๓.๓๓ %

ภาคใต้

คดีรับเข้า ๑,๐๑๓ คดี

ยื่นฟ้องด้วยตนเอง ๖๔.๐๗ %

ยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ ๓๕.๙๓ %

ภาคตะวันออก

คดีรับเข้า ๔๖๙ คดี

ยื่นฟ้องด้วยตนเอง ๘๒.๐๙ %

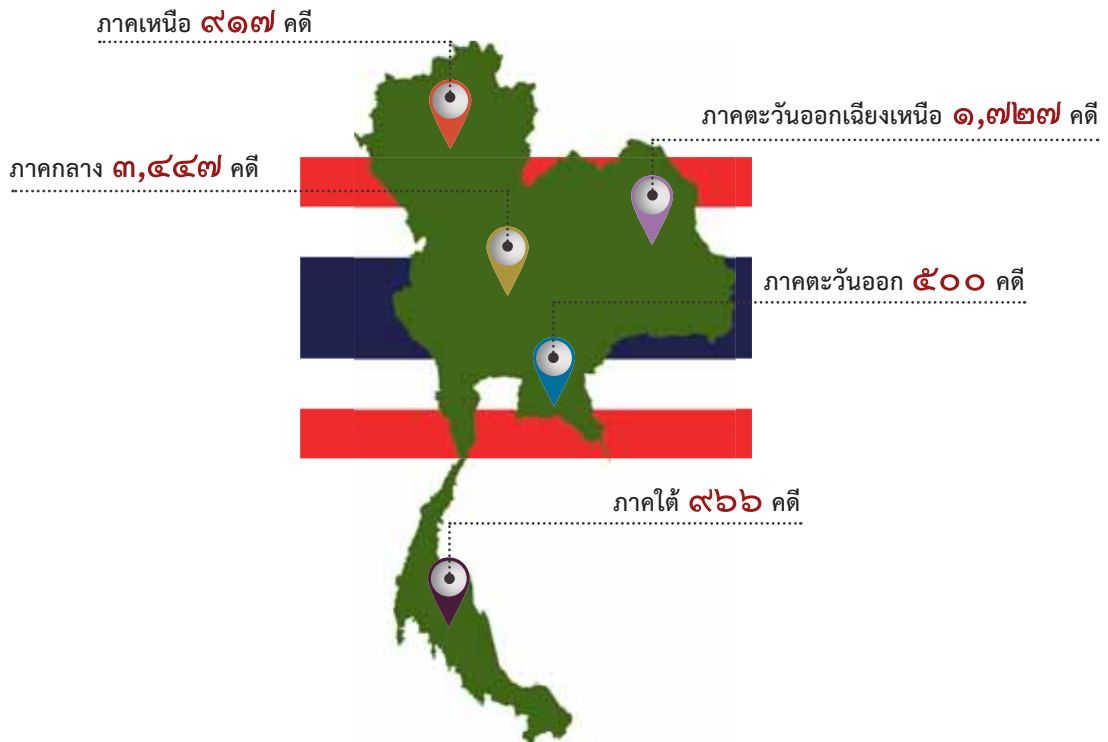

ยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ ๑๗.๙๑ %

(๒) จำแนกตามพื้นที่มูลคดีเกิด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นส่วนใหญ่ยังคงเป็นคดีที่มีพื้นที่มูลคดีเกิดในภาคกลาง โดยมีจำนวน ๓,๔๔๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๑ รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน ๑,๗๒๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๕ ภาคใต้จำนวน ๙๖๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๘ ภาคเหนือจำนวน ๙๑๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๓ และภาคตะวันออก จำนวน ๕๐๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๒ ของคดีที่รับเข้าสู่การพิจารณาทั้งหมด

สัดส่วนจำนวนคดีรับเข้าจำแนกตามพื้นที่มูลคดีเกิด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๓) จำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้อง จากจำนวนคดีที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า ประเภทเรื่องที่มีผู้นำมายื่นฟ้องมากที่สุด ๕ ลำดับแรก คือ การบริหารงานบุคคล วินัยฯ จำนวน ๑,๘๗๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๘ รองลงมาคือ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ จำนวน ๑,๒๘๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๓ และการควบคุมอาคาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑,๐๘๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๑ การพัสดุ สัญญาทางปกครอง ๙๔๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๔ และที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน จำนวน ๘๕๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๐

สถิติคดีรับเข้าของศาลปกครองชั้นต้นจำแนกตามประเภทเรื่องที่ฟ้อง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

	การบริหารงานบุคคล วินัยฯ	๒๔.๘๘ %
	การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ฯ	๑๗.๑๓ %
	การควบคุมอาคารและทรัพย์สินฯ	๑๔.๔๑ %
	การพัสดุ สัญญาทางปกครอง	๑๒.๕๔ %
	ที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดิน	๑๑.๓๐ %
	คมนาคม พาณิชย อุตสาหกรรม	๓.๖๘ %
	การปกครอง การบริหารราชการแผ่นดิน	๓.๕๖ %
	การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม	๑.๔๘ %
	วินัยการคลังและการงบประมาณ	๐.๑๓ %
	อื่นๆ	๑๐.๘๙ %

(๔) จำแนกตามหน่วยงานผู้ถูกฟ้องในระดับกระทรวงและระดับกรม คดีที่มีผู้เดือดร้อนเสียหาย นำมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นคดีที่ยื่นฟ้องกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด ๑๐ ลำดับแรก จำนวน ๕,๓๖๕ คดี โดยกระทรวงและหน่วยงานในสังกัดที่ถูกฟ้องมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒,๐๓๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๖ รองลงมากระทรวงการคลัง จำนวน ๖๗๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๖ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๕๖๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๘ ของกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด ๑๐ ลำดับแรก

คดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
จำแนกตามหน่วยงานระดับกระทรวงที่ถูกฟ้องคดีมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรก

๕,๓๖๕ คดี

๓ ลำดับแรก

๒,๐๓๑ คดี
กระทรวงมหาดไทย

๖๗๙ คดี
กระทรวงการคลัง

๕๖๒ คดี
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕๓๓ คดี
กระทรวงศึกษาธิการ

๕๑๑ คดี
สำนักงานรัฐมนตรี/หน่วยงาน
ในบังคับบัญชานายกรัฐมนตรี

๔๐๕ คดี
กระทรวงพาณิชย์

๒๒๕ คดี
กระทรวงสาธารณสุข

๑๖๘ คดี
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

๑๕๐ คดี
กระทรวงยุติธรรม

๑๐๑ คดี
กระทรวงพลังงาน

หน่วยงานระดับกรมที่ถูกฟ้องคดีมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวน ๓,๕๔๙ คดี โดยหน่วยงานระดับกรมที่ถูกฟ้องมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๙๕๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๔ รองลงมาคือ กรมที่ดิน จำนวน ๗๐๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๖ และกรมธนารักษ์ จำนวน ๔๒๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๐ ของคดีที่ฟ้องหน่วยงานระดับกรม ๑๐ ลำดับแรก

คดีรับเข้าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำแนกตามหน่วยงานระดับกรม
ที่ถูกฟ้องคดีมากที่สุด ๑๐ ลำดับแรก

๓.๒ คดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

คดีแล้วเสร็จจำแนกตามระยะเวลา ในจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๗,๘๗๖ คดี ศาลปกครองชั้นต้นสามารถเร่งรัดพิจารณาคดีให้เป็นไปตามกรอบเวลามาตรฐาน ภายใน ๑ ปี นับแต่คดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นได้ถึง ๓,๖๗๒ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๒ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลามากกว่า ๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒ ปี จำนวน ๑,๕๔๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๙ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๒ ปี แต่ไม่เกิน ๓ ปี จำนวน ๑,๒๒๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๘ คดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๔ ปี จำนวน ๑,๐๗๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๔ และคดีที่แล้วเสร็จโดยใช้เวลาในการพิจารณาคดีมากกว่า ๔ ปี จำนวน ๓๖๐ คดี คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๗ ของจำนวนคดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

คดีแล้วเสร็จของศาลปกครองชั้นต้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคดี)

คดีแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำแนกกรณีที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษา คำร้องอุทธรณ์คำสั่ง และกรณีที่ยังไม่ปรากฏว่ามีการอุทธรณ์คดีแดง

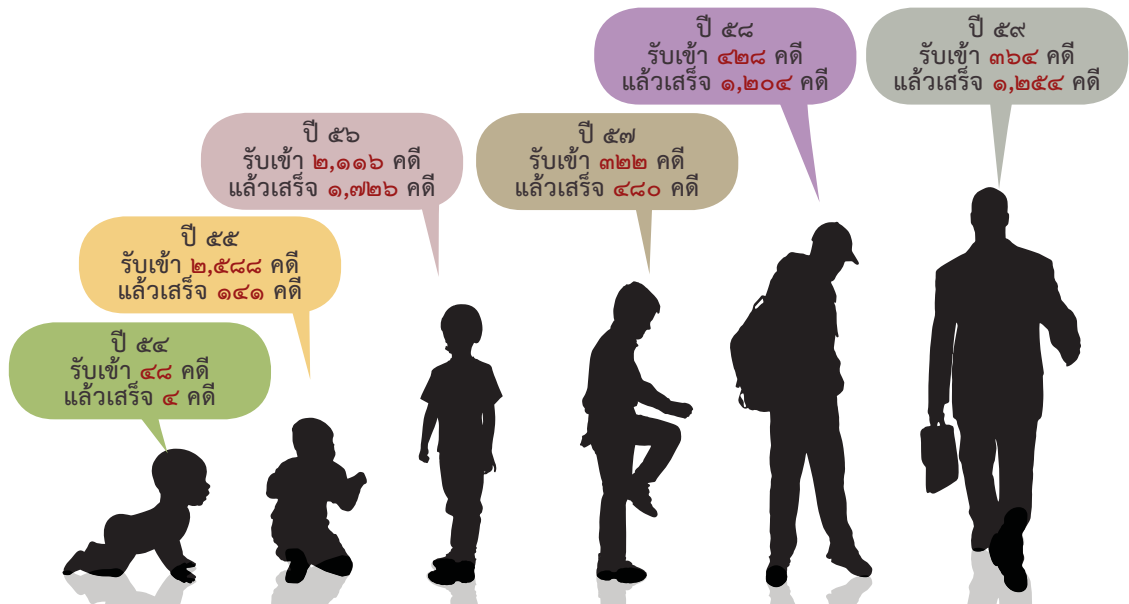

๔. ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

นับตั้งแต่เปิดทำการแผนกคดีสิ่งแวดล้อมเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ศาลปกครองมีคดีเข้าสู่การพิจารณาทั้งสิ้น จำนวน ๕,๘๖๖ คดี พิจารณาคดีได้แล้วเสร็จจำนวน ๔,๘๐๙ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙๘ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๑,๐๕๗ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๒ ของคดีที่ศาลปกครองรับเข้าสู่การพิจารณาในแผนกคดีสิ่งแวดล้อม โดยในช่วงที่ผ่านมาศาลปกครองพิจารณาคดีแผนกคดีสิ่งแวดล้อมแล้วเสร็จน้อยกว่าคดีรับเข้า ยกเว้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จได้มากกว่าคดีรับเข้า ส่งผลให้ศาลปกครองมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาสะสมลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๖๖๖ คดี โดยลดลงจากจำนวน ๒,๗๒๓ คดี คงเหลือจำนวน ๑,๐๕๗ คดี ซึ่งเป็นระยะเวลา ๓ ปีติดต่อกัน ที่มีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาสะสมลดลงนับตั้งแต่ศาลปกครองเปิดทำการแผนกคดีสิ่งแวดล้อม

หากพิจารณาผลการดำเนินงานของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่าศาลปกครองมีคดีที่รับผิดชอบในแผนกคดีสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒,๓๑๑ คดี สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จจำนวน ๑,๒๕๔ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๖ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑,๐๕๗ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๔ ของคดีในความรับผิดชอบของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมทั้งหมด โดยเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๓๓๐ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาในศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๗๒๗ คดี

คดีรับเข้า คดีแล้วเสร็จของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมนับตั้งแต่เปิดทำการ จนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

คดีรับเข้า คดีแล้วเสร็จ และคดีค้างของแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
นับตั้งแต่เปิดทำการจนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ (จำแนกชั้นศาล)

คดีในความรับผิดชอบของแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

๕. ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของแผนกคดีบริหารงานบุคคล

นับตั้งแต่เปิดทำการแผนกคดีบริหารงานบุคคลเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีคดีเข้าสู่การพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น ๔,๘๐๗ คดี สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จจำนวน ๒,๐๒๖ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๕ และมีคดีค้างจำนวน ๒,๗๘๑ คดี โดยเป็นคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๑,๔๑๖ คดี และศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๓,๓๖๕ คดี ในคดีบริหารงานบุคคลที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นดังกล่าว แบ่งเป็น คดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๑,๐๘๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๘ คดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๘๔๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๑ คดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรตำรวจ จำนวน ๔๖๒ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๒ และเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการและบุคลากรอื่น จำนวน ๙๙๓ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๘ ของคดีที่เข้าสู่แผนกคดีบริหารงานบุคคลของศาลปกครองชั้นต้น

**คดีรับเข้า คดีแล้วเสร็จ และคดีค้างของแผนกคดีบริหารงานบุคคล
นับตั้งแต่เปิดทำการจนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙**

ตลอดระยะเวลา ๒ ปี ๖ เดือนที่เปิดทำการแผนกคดีบริหารงานบุคคล ศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้นได้เร่งรัดพิจารณาคดีได้แล้วเสร็จรวม ๒,๐๒๖ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๕ และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาจำนวน ๒,๗๘๑ คดี คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๘๕ ของคดีรับเข้าในแผนกคดีบริหารงานบุคคลทั้งหมด โดยเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๑,๐๑๕ คดี และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๑,๗๖๖ คดี

คดีรับเข้า คดีแล้วเสร็จ และคดีค้างของแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณ
นับตั้งแต่เปิดทำการจนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

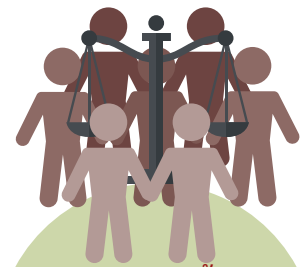
คดีวินัยการคลัง และการงบประมาณ

๑๒ คดี

ศาลปกครองสูงสุด

รับเข้า	๒	คดี
แล้วเสร็จ	๑	คดี
คดีค้าง	๑	คดี

ศาลปกครองชั้นต้น

รับเข้า	๑๐	คดี
แล้วเสร็จ	๑	คดี
คดีค้าง	๙	คดี

๖. ผลการดำเนินงานด้านการพิจารณาคดีของแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณ

เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองเกี่ยวกับวินัยการคลังและการงบประมาณเป็นไปโดยรวดเร็ว ทันต่อการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐ ประธานศาลปกครองสูงสุดได้มีประกาศลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้จัดตั้งแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น โดยเปิดทำการเมื่อวันอังคารที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีปกครองเกี่ยวกับวินัยการคลังและการงบประมาณในเขตอำนาจของศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น โดยแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณจะประกอบด้วยองค์คณะและตุลาการผู้แถลงคดีที่มีความเชี่ยวชาญคดีวินัยการคลังและการงบประมาณตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนดกรณีเป็นแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด และตามที่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประกาศกำหนด กรณีเป็นแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองชั้นต้น โดยนับตั้งแต่เปิดทำการมีคดีเข้าสู่การพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น ๑๒ คดี โดยเป็นคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดจำนวน ๒ คดี และศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๑๐ คดี สามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จจำนวน ๒ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๗ และมีคดีค้างจำนวน ๑๐ คดี

...ความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
กับประโยชน์สาธารณะ คือ

สิ่งที่ศาลปกครองยึดมั่น

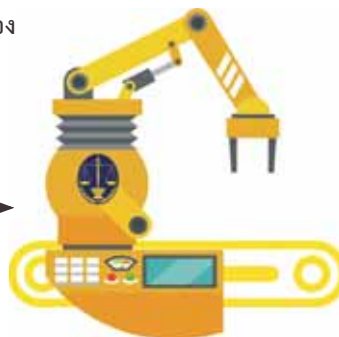
๒. การบังคับคดีปกครอง

๒.๑ การบังคับคดีปกครอง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีปกครอง โดยกำหนดให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาบังคับใช้โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง และเพิ่มมาตรการในการบังคับคดีกรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครองให้ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้มีการประชาสัมพันธ์การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวให้แก่หน่วยงานทางปกครองได้รับทราบแล้ว นอกจากนี้ สำนักงานศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการบังคับคดีปกครอง โดยมีการพัฒนาระบบงานด้านการบังคับคดีปกครองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบังคับคดีมีมาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การดำเนินการดังกล่าวมีผลทำให้การบังคับคดีมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

สถิติการบังคับคดีปกครองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

คำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครอง
ที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดี

บังคับคดีแล้วเสร็จ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมด จำนวน ๒,๘๙๐ คดี ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จจำนวน ๑,๕๗๕ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๕๐ และมีคดีคงเหลืออยู่ระหว่างดำเนินการ ๑,๓๑๕ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๐ ของคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดี

๒.๒ สถิติการบังคับคดีปกครองในภาพรวม ตั้งแต่เปิดทำการถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

นับตั้งแต่เปิดทำการถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีจำนวนคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีจำนวน ๑๑,๒๓๒ คดี ดำเนินการบังคับคดีแล้วเสร็จจำนวน ๘,๕๖๘ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๖.๒๘ ของคดีที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดีทั้งหมด และมีคดีคงเหลือสะสมอยู่ระหว่างดำเนินการ ๒,๖๖๔ คดี หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๗๒

สถิติการบังคับคดีปกครองในภาพรวม ตั้งแต่เปิดทำการถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๒.๓ ตัวอย่างคดีที่ได้ดำเนินการบังคับคดีเสร็จสิ้น ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๒.๓.๑ คำบังคับให้เพิกถอนกฎหมายหรือคำสั่ง

(๑) เพิกถอนคำสั่ง

(๑.๑) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๖๖๐/๒๕๕๙

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดรังสิตคอนโดมิเนียม และเปลี่ยนแปลงกรรมการนิติบุคคลอาคารชุดรังสิตคอนโดมิเนียม เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ และคำสั่งที่แก้ไขเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งดังกล่าว

ภายหลังจากที่ศาลมีคำพิพากษา ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการหมายเหตุเพิกถอนรายการจดทะเบียนลงในทะเบียนรายการจดทะเบียนแต่งตั้ง/เปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดแล้ว

(๑.๒) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๒๑๐/๒๕๕๙

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้เพิกถอนประกาศผลการสอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามประกาศคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับอนุมัติขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๓๓ (๑) (ก) ประจําปี ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ประเภทเกสรกรรมไทย เฉพาะในส่วนที่มีผลให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สอบไม่ผ่าน ทั้งนี้ ให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่ ออกคำสั่งดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางดำเนินการให้เป็นไปตาม คำพิพากษาของศาล โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตรวจข้อสอบและให้คะแนน ผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามตรงคำตอบและหลักเกณฑ์การให้คะแนนแล้วแจ้งผล ให้ผู้ฟ้องคดีทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ภายหลังจากที่ศาลมีคำพิพากษา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการตรวจข้อสอบและให้คะแนนผู้ฟ้องคดีใหม่ รวมทั้งได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจข้อสอบและให้คะแนนใหม่แก่ผู้ฟ้องคดีทราบด้วยแล้ว

๒.๓.๒ คำบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด

(๑) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๔๖๖/๒๕๕๗

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการพิจารณาคดีจริยธรรม ที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนแพทย์หญิง ม. ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่คำพิพากษาถึงที่สุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุด พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี คณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมชุดที่ ยี่สิบได้พิจารณาคดีจริยธรรมที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนแพทย์หญิง ม. แล้ว มีความเห็นว่า แพทย์หญิง ม. ได้ให้การรักษาผู้ป่วยถูกต้องตามมาตรฐานประกอบวิชาชีพ เวชกรรมแล้ว และไม่มีการปฏิบัติต่อผู้ป่วยโดยไม่สุภาพ จึงมิได้กระทำการ อันขัดต่อข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ หมวด ๔ ข้อ ๑๕ ต่อมา คณะกรรมการแพทยสภาได้มีมติในการ ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เห็นพ้องตามความเห็นของคณะอนุกรรมการจริยธรรมฯ และมีมติยกข้อกล่าวหา

(๒) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๘๙๔/๒๕๕๘

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ พิจารณานหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จ และแจ้งผู้ฟ้องคดีทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน กสทช. ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ตามมาตรา ๒๗ (๖) ประกอบมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรค้ำประกันความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีและมีมติยกคำร้อง โดยสำนักงาน กสทช. ได้แจ้งผลการพิจารณาข้อร้องเรียนให้ผู้ฟ้องคดีทราบด้วยแล้ว

(๓) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๒๐๒๒/๒๕๕๘

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหลักฐานหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค.๓) เลขที่ ๘๓ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้เป็นไปตามขั้นตอนหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน รวมทั้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินตามหลักฐานหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค. ๓) เลขที่ ๘๓ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ให้แก่ผู้ฟ้องคดี และได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีมารับโฉนดที่ดินดังกล่าว

(๔) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ. ๕๖๒/๒๕๕๙

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ดำเนินการแก้ไขข้อมูลรายการทางทะเบียนราษฎรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ถึงที่ ๑๒ เฉพาะรายการชื่อมารดาของบุคคลทั้งห้า จาก รัชนี้ เป็น ยี่เจ็ก ในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎรให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลรายการทางทะเบียนราษฎรของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๘ ถึงที่ ๑๒ เฉพาะรายการชื่อมารดาของบุคคลทั้งห้า จาก รัชนี้ เป็น ยี่เจ็ก ในฐานะข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้ว

๒.๓.๓ คำบังคับให้ใช้เงิน

(๑) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๔๔๓/๒๕๕๓

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน ๒๒๑,๖๙๐.๙๘ บาท ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๐๙,๓๔๕.๓๔ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี ผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดีทำการยึดที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหมายบังคับคดี ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจนครบถ้วน และไม่ประสงค์จะบังคับคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีอีก จึงมีหนังสือขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีถอนการยึดทรัพย์และถอนการบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงได้ถอนการยึดทรัพย์และถอนการบังคับคดีตามคำร้องของผู้ฟ้องคดีแล้ว

(๒) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๑๐๖๖/๒๕๕๘

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๓๔๔,๖๒๔.๙๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่วันที่ฟ้องจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ให้ชำระให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒๗๗,๘๔๙.๙๙ บาท แต่ไม่เกินกว่าทรัพย์สินของนาย จ. ที่ตกทอดแก่ผู้ถูกฟ้องคดี นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้นำเงินจำนวน ๔๖๗,๑๑๑.๕๐ บาท มาวางต่อศาลเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งสำนักบังคับคดีปกครองได้ตรวจสอบแล้ว พบว่า เงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีนำมาวางมีจำนวนมากกว่าจำนวนเงินที่ต้องชำระตามคำพิพากษาจำนวน ๒๘๕.๔๖ บาท ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจำนวน ๔๖๖,๘๒๖.๐๔ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเงินส่วนที่วางชำระหนี้ไว้เกินคืนจำนวน ๒๘๕.๔๖ บาท ไปเรียบร้อยแล้ว

(๓) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๕๘๙/๒๕๕๙

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกเป็นจำนวนเงิน ๑,๕๕๔,๐๐๐ บาท โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกเป็นเงิน ๑๖๐,๐๐๐ บาท โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำเงินจำนวน ๑๖๐,๐๐๐ บาท มาวางต่อศาลเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาและผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจำนวนดังกล่าวไปเรียบร้อยแล้ว

(๔) คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขแดงที่ ๘๖๓/๒๕๕๙

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จ่ายค่าเสียหายจากการผิดสัญญาจ้างเป็นเงิน ๑๑,๘๐๘ บาท และชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๑,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓,๑๐๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ของต้นเงินดังกล่าว นับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้นำเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๖,๗๕๗.๕๙ บาท มาวางชำระหนี้ต่อศาลและสำนักบังคับคดีปกครองได้ตรวจสอบจำนวนเงินดังกล่าว พบว่า เป็นจำนวนเท่ากับที่ผู้ถูกฟ้องคดีต้องชำระตามคำพิพากษา ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินจำนวนดังกล่าวไปเรียบร้อยแล้ว

๒.๓.๔ คำบังคับให้ส่งมอบทรัพย์สิน

(๑) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๔๗/๒๕๕๙

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษายกฟ้อง ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๑๒๗/๒๕๔๘/๐๐๐๓๐/๐๐๓ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ ให้กับผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันมีคำพิพากษา

ในชั้นบังคับคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้คืนหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาแล้ว

(๒) คดีศาลปกครองสูงสุด หมายเลขแดงที่ อ.๑๕๕/๒๕๕๙

ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาคลองเตย เลขที่ ๔๙-๔๑-๐๐๑๖-๙ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเบี้ยปรับจำนวน ๑๙๐,๔๓๘ บาท ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาคลองเตย เลขที่ ๔๙-๔๑-๐๐๑๖-๙ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวนเงิน ๑,๙๐๔,๓๘๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีได้นำเงินจำนวน ๔๗๖,๐๙๕ บาท มาชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ในชั้นบังคับคดี ผู้ฟ้องคดีได้นำเงินจำนวน ๔๗๖,๐๙๕ ไปชำระให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการคืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำพิพากษาแล้ว

๓.

การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง

ศาลปกครองได้มุ่งมั่นทุ่มเทให้กับการปรับปรุงการเข้าถึงบริการของศาลปกครอง รวมทั้งยกระดับคุณภาพของบริการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก และประทับใจต่อบริการของศาลปกครอง

๑. การเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์

เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลปกครองชั้นต้นเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการรักษาผลประโยชน์แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐและเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง จึงกำหนดให้มีการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาคเพิ่มเติมอีก ๑ แห่ง คือ “ศาลปกครองนครสวรรค์” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีเขตอำนาจครอบคลุมพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดชัยนาท ซึ่งการเปิดทำการศาลปกครองนครสวรรค์นี้ จะทำให้ประชาชนในพื้นที่ ๔ จังหวัดดังกล่าวได้รับความสะดวกในการเดินทางมาติดต่อราชการหรือยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองมากยิ่งขึ้น โดยเปิดทำการเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ทั้งนี้ อาคารที่ทำการศาลปกครองนครสวรรค์ ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมธนารักษ์ให้ใช้ที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ นว ๒๐๒ (บางส่วน) บริเวณตำบลกลางแดด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ ๔๘ ไร่ สำหรับใช้ก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองนครสวรรค์ และบ้านพักบุคลากรประจำศาล โดยอาคารที่ทำการศาลปกครองนครสวรรค์มีลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กแบบนีโอคลาสสิก ความสูง ๔ ชั้น มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ ๑๔,๒๐๐ ตารางเมตร ซึ่งประกอบด้วย ชั้นจอดรถ ชั้น ๑ เป็นที่ตั้งของจุดรับฟ้อง ห้องปรึกษาคดี ห้องเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ห้องพิจารณาคดี จำนวน ๔ ห้อง ห้องไต่สวนจำนวน ๓ ห้อง และห้องพักตุลาการ ศาลปกครอง ชั้น ๒ เป็นที่ตั้งของห้องไต่สวนขนาดใหญ่ ห้องสมุดกฎหมายมหาชน ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

ศาลปกครองยังได้เร่งรัดก่อสร้างที่ทำการศาลปกครองในภูมิภาคให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการกับศาลปกครอง โดยได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ๒ แห่ง ได้แก่ ที่ทำการศาลปกครองอุดรธานี ที่ทำการศาลปกครองสุพรรณบุรี และที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง ได้แก่ ที่ทำการศาลปกครองภูเก็ต และที่ทำการศาลปกครองยะลา

ที่ทำการศาลปกครองที่ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ

ศาลปกครองสุพรรณบุรี

ศาลปกครองอุดรธานี

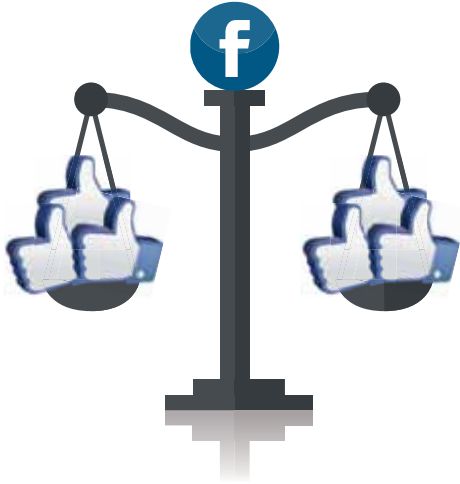
ที่ทำการศาลปกครองที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง

ศาลปกครองภูเก็ต

ศาลปกครองยะลา

๒. การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการให้บริการประชาชน แบบบูรณาการ

มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนให้เป็นรูปแบบการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ให้ผู้มาติดต่อราชการศาลปกครองได้รับบริการที่สะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ สำนักงานศาลปกครองยังได้มีการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการอำนวยความสะดวกและการให้บริการของศาลปกครอง โดยสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้มาติดต่อราชการศาลที่มีต่อการอำนวยความสะดวกและการให้บริการของสำนักงานศาลปกครองในระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๕๙ อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๙ หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๔

๓. การพัฒนารูปแบบ วิธีการ และช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ของศาลปกครอง

เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น การเผยแพร่เอกสารประชาสัมพันธ์ ACT-ONLINE ผ่านเว็บไซต์ศาลปกครอง การเผยแพร่สื่อผ่าน Youtube เป็นต้น ผลิตสื่อกิจกรรม ได้แก่ การผลิตและเผยแพร่รายการวิทยุ ๓๐ นาที คดีปกครองทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และการสร้างสรรค์ผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือที่นี้...สถานีคดีปกครอง ๖ และผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ CD (Compact-Disc) สารคดีวิทยุชุดคดีปกครอง ชวนรู้ และสารคดีวิทยุชุดเรื่องเล่าดีดีจากคดีปกครอง เพื่อให้เครือข่ายประชาชนในทุกภาคส่วนของสังคมได้มีส่วนร่วมและเข้าถึงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายปกครอง บทบาทของศาลปกครองในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองและบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดี

๔. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เชิงรุก

เป็นการดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรในเชิงรุก ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมที่ข้อมูลข่าวสารล้นไหลไปอย่างรวดเร็ว โดยได้ดำเนินการเสริมสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกองค์กรเชิงรุก และการสำรวจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในกลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น

ศาลปกครอง

ที่พึ่งสุดท้ายของประชาชน

๕. การแต่งตั้งคณะโฆษกศาลปกครอง

นายปิยะ ปะดังท่า ประธานศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำสั่ง ที่ ๒๙/๒๕๕๙ แต่งตั้งตุลาการศาลปกครอง ทำหน้าที่โฆษกศาลปกครองและรองโฆษกศาลปกครอง ดังนี้

- (๑) นายสมชาย งามวงศ์ชน ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งตุลาการ หัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ทำหน้าที่โฆษกศาลปกครอง
- (๒) นายประวิตร บุญเทียม ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ทำหน้าที่รองโฆษกศาลปกครอง
- (๓) นางสาวสายทิพย์ สุกดีพันธ์ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด ทำหน้าที่รองโฆษกศาลปกครอง

โดยโฆษกศาลปกครองและรองโฆษกศาลปกครอง มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานในการให้ข่าว บริการข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างศาลปกครองกับประชาชน และสื่อมวลชน รวมทั้งการเสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์แก่สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

๖. ศาลปกครองเปิดให้บริการดาวน์โหลดแอปพลิเคชันสำหรับบริการประชาชน

ศาลปกครองเปิดให้บริการแอปพลิเคชันสำหรับบริการแก่ประชาชน ให้สามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง รวมถึง ข้อมูลของบัญชีนัดของศาลปกครองแต่ละแห่ง ระบบการสืบค้นคำพิพากษาและ คำสั่งของศาลปกครอง ทั้งนี้ สามารถสร้างบัญชีของตนเองเพื่อบันทึกตารางนัดหมาย ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจไว้ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประชาชนได้ รวมทั้งแสดงข้อมูล ของศาลปกครองแต่ละแห่งทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค เพื่อให้สามารถ ติดต่อและเดินทางไปยังศาลปกครองแต่ละแห่งได้โดยง่าย เพื่อตอบสนอง ต่อนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ของรัฐบาลในการยกระดับ การให้บริการประชาชนที่ดียิ่งขึ้นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๗. การจัดทำข้อตกลงความร่วมมือในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของศาลปกครอง ระหว่างสำนักงานศาลปกครองกับสมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

ศาลปกครองได้จัดทำข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของศาลปกครองระหว่างสำนักงานศาลปกครองกับสมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับ ศาลปกครอง วิธีการพิจารณาตีปกรอง และกระบวนการยุติธรรมทางปกครองที่เป็นข้อมูลสำคัญและเป็นประโยชน์ ต่อประชาชน ทั้งนี้ สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มีจำนวนสมาชิกกว่า ๖๐๐ สถานีทั่วประเทศ ซึ่งสามารถเป็นเครือข่ายอาสาประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของศาลปกครองไปยังกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้ อย่งทั่วถึง

๔.

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการคดี

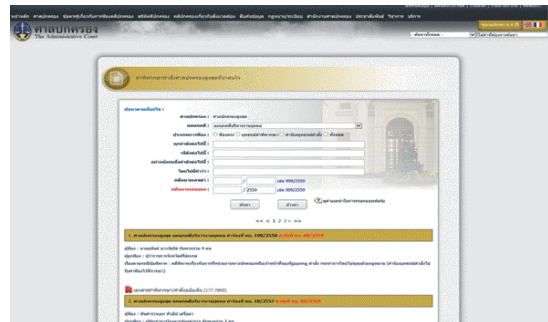
ศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยมาใช้ในการสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองให้มีความรวดเร็ว และการพัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการอำนวยความสะดวกทางปกครองได้อย่างสะดวกและทั่วถึง

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองได้พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนและรองรับการปฏิบัติงานของตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง ในการบริหารจัดการคดีปกครอง โดยพัฒนาให้สามารถใช้งานทุกแผนกคดีได้ในระบบเดียว และรองรับการทำงานของแผนกคดีใหม่ที่อาจมีการเปิดเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๔.๑ ระบบเผยแพร่คำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุดผ่านเว็บไซต์ศาลปกครอง ได้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลคำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ สำหรับประชาชนทั่วไป ผ่านทางเว็บไซต์ศาลปกครอง ประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

๔.๑.๑ คำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ สำหรับให้ประชาชนทั่วไปสามารถสืบค้นข้อมูลคำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจแบบข้อความเต็ม (Full Text Search) โดยสามารถระบุเงื่อนไขหรือพิมพ์คำสำคัญ (Keyword) ที่ต้องการผ่านหน้าจอสืบค้น หากพบข้อมูลระบบจะแสดงผลการค้นหานั้นหน้าจอทันที

๔.๑.๒ คำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจจำแนกตามประเภทคดี สำหรับเผยแพร่ข้อมูล คำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจ ซึ่งระบบจะแสดงข้อมูลโดยแบ่งคำพิพากษาคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจเป็นหมวดหมู่จำแนกตามประเภทคดี ทั้งนี้เพื่อให้ค้นหาข้อมูลสะดวกและสามารถเข้าใจได้ง่าย

๔.๒ ระบบการเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองของบุคลากรในสำนักงานศาลปกครอง โดยสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ สำนักงานศาลปกครองได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการสร้างช่องทางการเรียนรู้ให้กับบุคลากรของสำนักงานศาลปกครอง โดยพัฒนาต้นแบบระบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ระบบรับเรื่องร้องทุกข์-ร้องเรียน ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการข้อร้องเรียนและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยประชาชนสามารถส่งจดหมายร้องเรียนมายังสำนักงานศาลปกครอง เจ้าหน้าที่จะทำการจัดเก็บข้อมูลเข้าสู่ระบบ โดยระบบจะเก็บรวบรวมข้อมูลจัดทำสถิติและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทุน ได้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยในการบริหารจัดการทุนให้แก่สำนักการต่างประเทศ ของสำนักงานศาลปกครอง โดยระบบสามารถจัดเก็บข้อมูลของผู้รับทุน ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับทุน และการจัดเก็บประวัติของผู้รับทุน รวมถึงสามารถทำการแก้ไขหรือค้นหา แสดงรายงาน เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้งานระบบให้กับผู้ใช้งาน

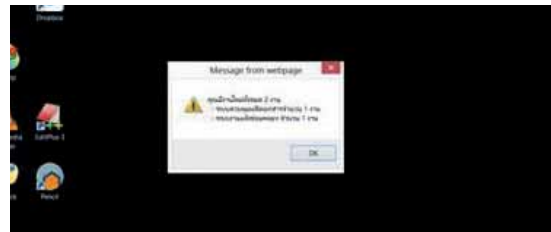
๔.๕ ระบบคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ได้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยในการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และถูกต้องในการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของบุคลากรภายในศาลปกครอง

๔.๖ ระบบควบคุมการผลิตเอกสาร ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถส่งคำขอให้ผลิตเอกสารผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินการ เพื่อให้การขอรับบริการผลิตเอกสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกและรวดเร็ว โดยระบบจะมีการแจ้งเตือนเมื่อเอกสารดำเนินการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๔.๗ ระบบแจ้งเตือนรายบุคคล ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์มือถือแก่บุคลากรในองค์กรได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันทั่วถึง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรภายในสำนักงานศาลปกครอง

หน้าจอการแจ้งเตือนผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ

หน้าจอแจ้งเตือนจำนวนงานเข้าใหม่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

หน้าจอการแจ้งเตือนผ่านอุปกรณ์มือถือ

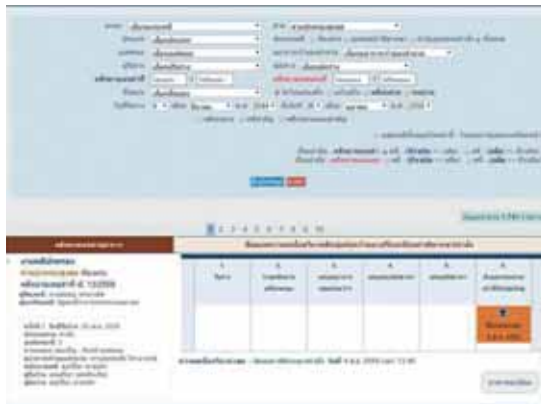
๔.๘ พัฒนาระบบบริหารจัดการหลักสูตรนักบริหารระดับสูงในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (เว็บไซต์เว็ป.) ได้จัดทำขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักวิทยากรสารสนเทศและวิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง เพื่อรองรับการบริหารจัดการหลักสูตรนักบริหารระดับสูง และการประชาสัมพันธ์ภารกิจของวิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง ตลอดจนเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกในรูปแบบของ “โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการหลักสูตรนักบริหารระดับสูงในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์”

หน้าจอเว็บไซต์วิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง

๔.๙ ระบบความเคลื่อนไหวคดีกลุ่มค้ำคว่ำ และเปรียบเทียบค่าพิพาทฯ/คำสั่ง เป็นระบบสำหรับบันทึกข้อมูลความเคลื่อนไหวของคดีที่อยู่ในกลุ่มค้ำคว่ำและเปรียบเทียบค่าพิพาทฯ/คำสั่ง สำนักประธานศาลปกครองสูงสุด โดยจำแนกประเภทข้อมูลที่เข้าสู่กลุ่มค้ำคว่ำและเปรียบเทียบค่าพิพาทฯ/คำสั่ง ได้แก่ ๑) ค่าพิพาทฯ ๒) คำสั่ง ๓) คำสั่งอื่นที่ไม่ออกเลขแดง ๔) รายงานกระบวนการพิจารณา และ ๕) วิธีการชั่วคราว

๔.๑๐ ระบบติดตามความเคลื่อนไหวคดีกลุ่มค้ำคว่ำและเปรียบเทียบค่าพิพาทฯ/คำสั่ง เป็นระบบสำหรับดูความเคลื่อนไหวของคดีที่อยู่ในกลุ่มค้ำคว่ำและเปรียบเทียบค่าพิพาทฯ/คำสั่ง สำนักประธานศาลปกครองสูงสุด ว่าอยู่ในขั้นตอนใด ได้แก่ ๑) รับร่าง ๒) จ่ายพนักงานคดีปกครอง ๓) เสนอตุลาการกลุ่มค้ำคว่ำฯ ๔) เสนอรองประธานศาลปกครองสูงสุด ๕) เสนอประธานศาลปกครองสูงสุด และ ๖) สั่งออก/ทบทวน/เข้าที่ประชุมใหญ่

๔.๑๑ ระบบรวมหนังสือเกี่ยวกับการดำเนินคดีของตุลาการศาลปกครอง เป็นการนำหนังสือที่ใช้ในการดำเนินคดีของตุลาการศาลปกครองและวารสารวิชาการศาลปกครองมาจัดเรียงใหม่ในชั้นวางที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกในกลุ่มผู้ใช้งาน ลักษณะคล้าย e-Book เพื่อเก็บรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับการดำเนินคดีของตุลาการศาลปกครองและสามารถค้นหาได้จากจุดเดียว โดยจำแนกประเภทหนังสือดังนี้ หนังสือเกี่ยวกับการดำเนินคดีของตุลาการศาลปกครอง วารสารวิชาการศาลปกครอง กฎหมายปกครอง : ทั่วไป กฎหมายปกครอง : สารบัญญัติ กฎหมายปกครอง : วิธีสบัญญัติ คดีปกครองด้านต่างๆ

๔.๑๕ การพัฒนาระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในสำนวน (e-Records) ระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในสำนวน (e-Records) เป็น Module หนึ่งของการพัฒนาระบบศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court) ซึ่งเป็นการพัฒนาเพิ่มเติมในระบบบริหารจัดการคดี ระบบนี้จะจัดเก็บเอกสาร/พยานหลักฐานต่างๆ ลงในระบบงานคดีปกครอง โดยผู้ใช้งานสามารถแนบไฟล์รายการเอกสาร/พยานหลักฐานที่ต้องการทั้งแบบไฟล์และการสแกนผ่านเครื่องสแกนเข้าระบบโดยตรง และสามารถเรียกดูเอกสารที่แนบในระบบแล้วได้ เพื่อรองรับระบบการขอคัดเอกสารในสำนวนของคู่กรณีหากตุลาการเจ้าของสำนวนอนุญาตในอนาคตได้

๔.๑๖ ระบบชุดคำสั่งในการแก้ไขปัญหาระบบบริหารจัดการคดีปกครอง ระบบชุดคำสั่งในการแก้ไขปัญหาระบบบริหารจัดการคดีปกครองพัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานวิทยการสารสนเทศในการปรับปรุงข้อมูลหมายเลขคดีแดงผ่านโปรแกรมเบราวเซอร์ ทดแทนการประมวลผลชุดคำสั่งผ่านทางคอมมานด์ไลน์ โดยตัวระบบสามารถออกหมายเลขคดีแดง แก้ไขหมายเลขคดีแดง ลบหมายเลขคดีแดง และยังมีกรเก็บข้อมูลการดำเนินการปรับปรุงข้อมูลหมายเลขคดีสำหรับตรวจสอบในภายหลังอีกด้วย ซึ่งชุดคำสั่งจะใช้ในกรณีที่ผู้ใช้งานออกคดีหมายเลขแดงในระบบผิดพลาดเท่านั้น

๔.๑๗ ระบบสืบค้นวารสารวิชาการศาลปกครอง ระบบสืบค้นวารสารศาลปกครองพัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครองในการค้นหาข้อมูลในวารสารวิชาการศาลปกครอง ๑๐ ปีซ้อนหลัง โดยตัวระบบสามารถสืบค้นเรื่องในวารสารจากคำสำคัญ หรือสามารถเลือกดูข้อมูลจากมุมมองของรายชื่อวารสาร รายชื่อคอลัมน์ รายชื่อคำสำคัญและรายชื่อผู้เขียน

๔.๑๘ ระบบรับรองเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยใบรับรองดิจิทัล (e-Certifying) ระบบรับรองเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยใบรับรองดิจิทัลพัฒนาขึ้นเพื่อรับรองคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุดในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (PDF) ที่เผยแพร่ในหน้าเว็บไซต์สำนักงานศาลปกครอง โดยตัวระบบสามารถเพิ่มรูปลายน้ำ (Watermarks) รูปรหัส QR Code ตัวอักษร Microtext printing และการประทับด้วยใบรับรองดิจิทัล (Digital certificate) เพื่อรับรองที่มาของไฟล์เอกสาร (certificate) ป้องกันการแก้ไขเปลี่ยนแปลงไฟล์คำพิพากษา/คำสั่ง (anti-counterfeit) และป้องกันการทำซ้ำของเอกสาร (anti-copy) ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้ให้นำเอาไฟล์ pdf ดังกล่าวไปใช้งาน

๔.๑๙ ระบบ API สำหรับ โฆษณา แอป ระบบ API พัฒนาขึ้นเพื่อรับรองการเรียกใช้ข้อมูลจากเครื่องแม่ข่ายของสำนักงานศาลปกครองกับโปรแกรมบนมือถือแอนดรอยด์ ที่สำนักงานศาลปกครองได้ร่วมพัฒนากับอาสาสมัครจากประเทศเกาหลีใต้ โดยระบบสามารถส่งข้อมูลตัวอย่าง เช่น ข่าวประชาสัมพันธ์ บัญชีนัดศาลปกครอง สืบค้นคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้โปรแกรมบนมือถือสามารถเรียกใช้งานได้

๔.๒๐ โฆษณา แอปพลิเคชัน “Admincourt” ของศาลปกครอง แอปพลิเคชันสำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่ อาทิ สมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต บนระบบปฏิบัติการไอโอเอส และแอนดรอยด์ แอปพลิเคชันดังกล่าวให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศาลปกครอง บริการสืบค้นและดาวน์โหลดคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครองสูงสุด และบริการติดตามนัดหมายต่าง ๆ ของศาลปกครองผ่านปฏิทินนัดหมาย โดยเปิดให้บริการในเวอร์ชันแรก ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ และอยู่ในระหว่างการพัฒนาเวอร์ชันถัดไป

๔.๒๑ ระบบประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทวิตเตอร์ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ สำนักวิทยการสารสนเทศได้ติดตั้งคอมพิวเตอร์เพื่อแสดงข้อมูลในรูปแบบของข้อความและรูปภาพ โดยพัฒนาเป็นระบบรวบรวมข้อความเพื่อการสื่อสารประชาสัมพันธ์ และสร้างบัญชีทวิตเตอร์ของสำนักวิทยการสารสนเทศชื่อ @bIT_Helpdesk เพื่อเป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสำนักวิทยการสารสนเทศ เช่น แจ้งปิดระบบสารสนเทศเพื่อการบำรุงรักษา หรือแจ้งปัญหาเกี่ยวกับระบบ ซึ่งจะทำให้ข้อมูลดังกล่าวไปถึงผู้ใช้งานได้อย่างรวดเร็วในระหว่างที่การแจ้งผ่านบันทึกข้อความอาจจะยังไม่ถึง นอกจากนี้ สำนักงานศาลปกครองยังใช้ทวิตเตอร์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มของโลกดิจิทัลจากทั่วโลก แนะนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ แนะนำ Tips & Tricks ในการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สมาร์โฟน รวมถึงแนะนำวิธีการใช้งานระบบสารสนเทศของสำนักงานศาลปกครอง โดยส่งเป็นข้อความสั้น ๆ ประกอบกับรูปภาพผ่านสื่อออนไลน์ทวิตเตอร์ ณ บริเวณโถงลิฟต์ชั้น 1 อาคารศาลปกครอง (ทั้งฝั่งกรมการกงสุล และการสื่อสารแห่งประเทศไทย)

ทั้งนี้ บุคคลหรือหน่วยงานที่มีบัญชีทวิตเตอร์สามารถติดตามข่าวสารของสำนักวิทยการสารสนเทศได้โดยตรงผ่านเว็บไซต์ [twitter.com](https://twitter.com/bIT_Helpdesk) หรือทวิตเตอร์แอปพลิเคชัน บนโทรศัพท์สมาร์โฟน โดยการกด Follow @bIT_Helpdesk และหากผู้ที่ติดตามทวิตเตอร์ของสำนักวิทยการสารสนเทศประสงค์จะส่งข้อความหรือรูปภาพขึ้นจอภาพดังกล่าว ก็สามารถทำได้โดยส่งข้อความถึง (mention) @bIT_Helpdesk หรือติดแฮชแท็ก #ศาลปกครอง เมื่อระบบได้รับข้อความดังกล่าว ก็จะดึงขึ้นมาแสดงผลบนจอภาพในรอบการแสดงผลถัดไปทันที

สำนักงานศาลปกครองมีเป้าหมายที่จะมีส่วนร่วมในการลดใช้งานกระดาษและวัสดุสิ้นเปลืองในสำนักงาน (paperless) รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ในงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง โดยหวังว่าเมื่อระบบดังกล่าวผ่านการทดสอบและมีความเสถียรพร้อมให้บริการแล้ว การใช้จอประชาสัมพันธ์ผ่านทวีตเตอร์ดังกล่าว จะค่อยๆ นำมาทดแทนการติดป้ายประกาศต่างๆ ที่บริเวณหน้าลิฟต์ โดยที่แต่ละสำนักงาน/สำนัก/วิทยาลัย หรือบุคลากรภายในสำนักงานศาลปกครองสามารถส่งประกาศข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ ขึ้นจอดังกล่าวได้ด้วยตนเอง เพียงแคมีบัญชีทวีตเตอร์และเมื่อข้อความดังกล่าวหมดอายุ ก็สามารถลบข้อความดังกล่าวออกจากทวีตเตอร์ของตนเองโดยไม่ต้องจัดพิมพ์ประกาศลงกระดาษอีกต่อไป

๔.๒๒ ระบบควบคุมการเข้า-ออกที่จอดรถศาลปกครองและอาคารศาลปกครอง (Court access system) โดยระบบดังกล่าวประกอบด้วย ๒ ระบบย่อย คือ ๑) ระบบการเข้าที่จอดรถศาลปกครอง (Access control) และ ๒) ระบบการเข้า-ออกอาคารศาลปกครอง (Parking pass) เพื่อบันทึกข้อมูลและรูปภาพของบุคคลภายนอกที่เข้า-ออกศาลปกครองเพื่อเพิ่มการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลปกครองและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาติดต่อศาลปกครอง โดยลดการเก็บบัตรประชาชนของผู้มาติดต่อและลดเวลาในการจดบันทึกข้อมูลบุคคล โดยใช้เทคโนโลยี Smart card reader, QR code, RFID cards และกล้อง Webcam

สำนักงานศาลปกครองได้จัดอบรมแนะนำการใช้งานระบบให้กับเจ้าหน้าที่ รปภ. ของศาลปกครองและสำนักบริหารทรัพย์สิน และเริ่มทดสอบการใช้งานระบบที่ทางเข้า-ออกด้านหลังอาคารศาลปกครอง (ประตูด้านพระบรมรูปฯ) ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๙ เพื่อเปิดใช้งานระบบอย่างเต็มรูปแบบในต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๒๓ จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของสำนักงานศาลปกครอง เพื่อให้การดำเนินการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ของสำนักงานศาลปกครองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นช่องโหว่ในการโจมตีจากผู้ไม่ประสงค์ดี และเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้การดำเนินการใด ๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานของรัฐหรือโดยหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ ให้จัดทำเป็นประกาศ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มอบหมายก่อนจึงมีผลใช้บังคับได้ โดยมีการประกาศบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๔.๒๔ ริเริ่มและขยายความสัมพันธ์และความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศเพิ่มเติม การสมัครรับการสนับสนุนโครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานศาลปกครองจาก National Information Society Agency (NIA) ของสาธารณรัฐเกาหลี และรับคณะอาสาสมัครชาวเกาหลีใต้ (Korean IT volunteers - KIV) มาช่วยพัฒนา Mobile application ของศาลปกครองที่ใช้เทคโนโลยีรูปแบบใหม่ ได้แก่ Google Firebase cloud messaging และ Beacon สำหรับการแจ้งข่าวสารของศาลปกครองไปบนโทรศัพท์มือถือของผู้ใช้งาน นอกจากนี้ บุคลากรของสำนักงานศาลปกครองยังได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการเขียนโปรแกรมและแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือขั้นสูงจากชาวเกาหลีใต้

๔.๒๕ งานติดตามสถานการณ์โลก เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักศาลปกครอง ได้มีการส่งบุคลากรไปอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีด้านสารสนเทศ อย่างสม่ำเสมอทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

๔.๒๖ งานความร่วมมือบริการระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) ร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครองได้นำระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) ของสำนักงานศาลปกครองใช้งานร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี มีการร่วมมือในการนำระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ และประชุมทางไกลผ่านเครือข่ายสาธารณะ (Video Conference และ Web Conference) ใช้งานร่วมกัน โดยใช้อุปกรณ์ประชุมทางไกลของสำนักงานศาลปกครอง เชื่อมต่อกับอุปกรณ์ประชุมทางไกลของสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ติดตั้ง ณ สำนักงานศาลยุติธรรมที่มีการตกลงใช้งานร่วมกัน ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครองสงขลา ซึ่งมีคู่กรณีและพยานอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีสถานที่อยู่ใกล้เคียงกับศาลยุติธรรมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยทั้งแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๔.๒๗ งานบริการระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) แก่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลปกครอง ใช้ในการประชุม/สัมมนา และภารกิจต่างๆ ของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง ที่มีการประชุมทางไกลร่วมกันระหว่างสำนักงานศาลปกครองส่วนกลางกับสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค นอกจากนี้ ยังได้จัดการประชุมร่วมกับศาลประชาชนสูงสุดแห่ง สปป.ลาว ผ่านระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) ร่วมกับศาลประชาชนสูงสุดแห่ง สปป.ลาว โดยใช้อุปกรณ์ประชุมทางไกลของสำนักงานศาลปกครอง เชื่อมโยงประชุมทางไกลกับศาลประชาชนสูงสุดแห่ง สปป.ลาว โดยผ่านโปรแกรมประชุมทางไกลผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของ สปป.ลาว

๔.๒๘ งานรายงานสถิติระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย ภัยคุกคาม เครือข่ายไร้สาย สำนักงานศาลปกครอง ได้มีการจัดทำรายงานสถิติระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่าย ภัยคุกคาม เครือข่ายไร้สาย อย่างเป็นปัจจุบัน แสดงผ่านระบบเครือข่ายภายในสำนักงานศาลปกครอง

๕.

การเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ศาลปกครองได้ดำเนินการเสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมศาลปกครอง องค์กรหรือหน่วยงานระหว่างประเทศและการรับรองคณะผู้แทนจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติต่างๆ ที่สำคัญ อาทิ

๑. การบรรยายพิเศษภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานศาลปกครอง สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย และมหาวิทยาลัยตุลูลส์ ๑ คาปีตอล

◀ การบรรยายพิเศษในหัวข้อ “บทบาทและหน้าที่ของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีทางการคลัง” โดยอาจารย์แว็งซองท์ ดูซาร์ท จากมหาวิทยาลัยตุลูลส์ ๑ คาปีตอล สาธารณรัฐฝรั่งเศส และได้เข้าร่วมการเสวนาโต๊ะกลมในหัวข้อ “ศาลวินัยการคลังและการงบประมาณของฝรั่งเศส” เมื่อวันที่ ๖ และ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

◀ การบรรยายพิเศษ หัวข้อ “คดีเกี่ยวกับความรับผิดทางการแพทย์และผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์” โดยอาจารย์อูซาเบล ปัวโรต์-มาแซร์ วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยตุลูลส์ ๑ คาปีตอล สาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

◀ คณะตุลาการศาลปกครองได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง รุ่นที่ ๒ ณ มหาวิทยาลัยตุลูลส์ ๑ คาปีตอล สาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

◀ การบรรยายพิเศษ หัวข้อ “หลักกฎหมายเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ” โดยอาจารย์ฟิลิป แร็งโบลต์ ประธานสมาพันธ์มหาวิทยาลัยแห่งตุลูลส์-มิดิ-ปิเรเนส์ ณ อาคารศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

◀ การบรรยายพิเศษ หัวข้อ “บทบาทของผู้พิพากษาศาลในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ” และ หัวข้อ “การอุทธรณ์ภายในฝ่ายศาลปกครอง” โดยศาสตราจารย์วงดา มาสตอร์ และ ศาสตราจารย์ฟลอรองซ์ ครูซาดิเยร์-คูรองด์ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยตุลูลส์ ๑ คาปีตอล จากสาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๒๐ และวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ ณ อาคารศาลปกครอง

๒. การจัดการสัมมนาทางวิชาการโดยความร่วมมือกับมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์

◀ ศาลปกครองร่วมกับมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประเทศไทย จัดสัมมนาทางวิชาการ หัวข้อ “ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย” เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร

◀ นางกีเซล่า เอลสเนอร์ ผู้อำนวยการโครงการด้านนิติรัฐ มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำภูมิภาคเอเชีย (สิงคโปร์) พร้อมด้วย นางนภาพร จิระนนท์-ประวัตติ ผู้ประสานงานโครงการ มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำประเทศไทย เข้าแนะนำตัวต่อคณะผู้บริหารสำนักงานศาลปกครอง ในฐานะที่เข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการโครงการด้านนิติรัฐ มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำภูมิภาคเอเชีย (สิงคโปร์) และเพื่อแลกเปลี่ยนและหารือความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักงานศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ อาคารศาลปกครอง

◀ นายชาญชัย แสวงศักดิ์ รองประธานศาลปกครองสูงสุด ให้การต้อนรับ Mr.Thomas Stritzl สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรค Christian Democratic Union/Christian Social Union (CDU/CSU) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และคณะผู้แทนมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ในโอกาสมาเยือนศาลปกครองสูงสุด เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักนิติรัฐในประเทศไทย เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ ณ อาคารศาลปกครอง

◀ นายชาญชัย แสวงศักดิ์ รองประธานศาลปกครองสูงสุดกล่าวเปิดโครงการอบรมเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครองและปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการกับมูลนิธิคอนราตอาเดเนาวร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ หัวข้อ “หลักปฏิบัติราชการเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของฝ่ายปกครอง” เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเซ็นทาราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์

◀ นายปิยะ ปะตังทา ประธานศาลปกครองสูงสุดและคณะ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน - ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ตามคำเชิญของมูลนิธิคอนราต อาเดเนาวร์ ภายใต้หัวข้อ “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพลังงานสีเขียว - บทบาทของศาลปกครองสูงสุด” โดยมีการเยี่ยมชมและศึกษาดูงานศาลปกครองระดับต่างๆ ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสหพันธรัฐ ระดับรัฐ และระดับเมือง สภาผู้แทนราษฎรเยอรมัน หน่วยงานด้านพลังงาน และมูลนิธิคอนราต อาเดเนาวร์ (สำนักงานใหญ่) คณะศึกษาดูงานได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็นด้านกฎหมายมหาชนและการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง และได้กระชับความสัมพันธ์อันดีของผู้บริหารระดับสูงระหว่างศาลปกครองสูงสุดของไทย และมูลนิธิคอนราต อาเดเนาวร์ แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งนับเป็นโอกาสแรกของประธานศาลปกครองสูงสุดคนปัจจุบัน (นายปิยะ ปะตังทา) ในการพบปะบุคคลผู้มีบทบาทสำคัญในระดับสูงของมูลนิธิคอนราต อาเดเนาวร์ สถาบันศาล สถาบันนิติบัญญัติ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. การบรรยายพิเศษในวาระอื่นๆ

◀ การบรรยายทางวิชาการ หัวข้อ “การกำกับดูแลและการบังคับบัญชา” โดยศาสตราจารย์นิโกลาส์ กาดา วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยปีแอร์-มงแตร์ส-ฟร็องซ์ เมืองเกรอน็อบล์ สาธารณรัฐฝรั่งเศส ภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานศาลปกครองและสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ อาคารศาลปกครอง

๔. การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ

◀ นายพินิจ มั่นสัมฤทธิ์ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด และ นายดนัยศรีโมรา ตุลาการศาลปกครองกลาง เข้าร่วมการประชุมนานาชาติระหว่างประธานศาลทั่วโลก ว่าด้วยมาตรา ๕๑ แห่งรัฐธรรมนูญอินเดีย ครั้งที่ ๑๖ ณ สาธารณรัฐอินเดีย จัดโดยโรงเรียนประจำเมืองมอนเตสซอรี ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองลัคเนา สาธารณรัฐอินเดีย

◀ นายมามอง บาซีร์ ยาฮายา ตุลาการสภาแห่งรัฐสาธารณรัฐไนเจอร์ เข้าเยี่ยมคารวะ นายปิยะ ปะดังทา ประธานศาลปกครองสูงสุด เนื่องในโอกาสเดินทางมาศึกษาดูงานที่ศาลปกครอง ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนตุลาการศาลปกครองสูงสุดของสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ (IASAJ) ประจำปี ๒๕๕๘ ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายปิยะ ปะดังท่า ประธานศาลปกครองสูงสุด พร้อมด้วยนายพดล เสงเจริญ ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลปกครองสูงสุด นางสาวสายทิพย์ สุกติพันธ์ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด เข้าร่วมการประชุม International Conference on Court Excellence 2016 หัวข้อ กระบวนการยุติธรรมในอนาคต (Judiciary of the Future) จัดโดยศาลชั้นต้นสิงคโปร์ ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

นางสาวสายทิพย์ สุกติพันธ์ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด นายสุรพันธ์ บุรานนท์ รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ เข้าร่วมการประชุมโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการไทย-สิงคโปร์ (Civil Service Exchange Programme - CSEP) ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ โรงแรม แชนกรีลา กรุงเทพมหานคร

นายสมชาย งามวงศ์ชน ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด นางมณีวรรณ พรหมน้อย ตุลาการศาลปกครองสูงสุด เข้าร่วมการประชุมวิชาการตุลาการแห่งเอเชีย ครั้งที่ ๓ ว่าด้วยกฎหมาย นโยบาย และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จัดโดยธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย โดยความร่วมมือของศาลฎีกาแห่งประเทศไทย ฟิลิปปินส์ และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ในระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ ณ เมือง มะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

▶ นายวิษณุ วัลัญญ ตุลาการหัวหน้าแผนกคดีวินัยการคลังและการงบประมาณในศาลปกครองสูงสุด และนางมณีวรรณ พรหมน้อย ตุลาการศาลปกครองสูงสุด เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมใหญ่ทางวิชาการ ครั้งที่ ๑๒ ของสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ ในหัวข้อ “การระงับข้อพิพาททางเลือกในคดีปกครอง” (Alternative Dispute Resolution in Administrative Matters) เมื่อวันที่ ๒ - ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี

▶ คณะตุลาการศาลปกครองที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรสำหรับตุลาการศาลปกครองและผู้บริหารศาลปกครอง รุ่นที่ ๓ เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ องค์การกฎหมายมหาชนแห่งยุโรป (European Public Law Organization) สาธารณรัฐเฮลเลนิก คณะผู้เข้ารับการอบรมได้เดินทางไปฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ - ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

๕. การเสริมสร้างความร่วมมือทางกฎหมาย การศาล และการบริหารงานยุติธรรมระหว่างสำนักงานศาลปกครองและศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

▶ นายปิยะ ปะดังทา ประธานศาลปกครองสูงสุด ให้การต้อนรับผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับหลักกฎหมายสำหรับบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ณ ศาลปกครองไทย) รุ่นที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ อาคารศาลปกครอง

◀ นายชาญชัย แสวงศักดิ์ รองประธานศาลปกครองสูงสุด และ นายวราพจน์ วิศรุตพิชญ์ รองประธานศาลปกครองสูงสุด ให้เกียรติเป็นวิทยากรบรรยายในหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองระดับสูงสำหรับบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของศาลประชาชนสูงสุดแห่ง สปป. ลาว รวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ที่ สปป. ลาว) รุ่นที่ ๑ ในระหว่างวันที่ ๔ - ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

◀ นายปิยะ ปะดังท่า ประธานศาลปกครองสูงสุด และคณะ เดินทางเยือนศาลประชาชนสูงสุด ณ นครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ตามคำเชิญของประธานศาลประชาชนสูงสุดระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือทางวิชาการในการเตรียมการจัดตั้งคณะศาลปกครองในศาลประชาชนสูงสุดแห่ง สปป.ลาว

๖. การรับรองในโอกาสต่างๆ

◀ นายปิยะ ปะดังท่า ประธานศาลปกครองสูงสุด ได้เข้าร่วมงานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองครบรอบ ๘๖ ปี วันชาติราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียตามคำกราบเรียนเชิญของ Mr. Abdalelah Mohammed A. Alsheaiby อุปทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ

◀ ศาลปกครองสูงสุดของไทยได้รับเกียรติจากสมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ (IASAJ) ให้เป็นเจ้าภาพรับรอง นางมลโกชาดา ไวลฟ์-กาลามาลา ตุลาการศาลปกครองสูงสุด สาธารณรัฐโปแลนด์ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนตุลาการศาลปกครองสูงสุดของสมาคม IASAJ ประจำปี ๒๕๕๙

◀ นายสุชาติ มงคลเลิศพล ตุลาการศาลปกครองสูงสุด พร้อมด้วยนายสุรพันธ์ บุรานนท์ รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เข้าร่วมงานฉลองครบรอบ ๘๒ ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพมหานคร

๖.

การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม

การที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่และบทบาทของศาลปกครอง ศาลปกครองจึงมุ่งมั่นในการพัฒนารูปแบบและช่องทางการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากวิธีพิจารณาคความแพ่งและอาญาในศาลยุติธรรม ให้แก่ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมมาอย่างต่อเนื่อง อาทิ เจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชน ประชาชนทั่วไป เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะปกป้องสิทธิเสรีภาพ และร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันจะส่งผลให้เกิดบรรทัดฐานและการปฏิบัติราชการทางปกครองที่ดี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

๖.๑ การให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครอง

ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง ศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และวิธีพิจารณาคดีศาลปกครองคือปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการเสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง ศาลปกครองจึงให้ความสำคัญกับการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองขึ้นในศาลปกครองทุกแห่งทั่วประเทศ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นฟ้องคดีปกครอง และการให้คำแนะนำในการเขียนคำฟ้องคดีในช่องทางต่างๆ ทั้งการจัดหน่วยให้คำปรึกษาแนะนำเคลื่อนที่ การอำนวยความสะดวกสำหรับประชาชนที่มาขอรับคำปรึกษาด้วยตนเอง ณ ที่ทำการศาลปกครอง การให้บริการผ่านทางโทรศัพท์ ๑๓๕๕ และทางไปรษณีย์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผู้มาขอรับคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองจำนวน ๑๘,๙๗๙ ราย เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓,๐๒๘ ราย โดยเรื่องที่มาขอรับคำปรึกษาแนะนำ ได้แก่ การเขียนคำฟ้อง การยื่นฟ้อง และขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖,๘๙๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๑ คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองจำนวน ๓,๒๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๒ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคดีปกครอง/ศาลปกครอง จำนวน ๓,๔๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๔ การดำเนินการก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จำนวน ๒,๘๐๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๖ และเรื่องอื่นๆ จำนวน ๒,๖๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๔ ของผู้มาขอรับคำปรึกษาแนะนำทั้งหมด

สถิติการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครองให้กับประชาชน จำแนกตามเรื่อง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

การเขียนคำฟ้อง
ฎารยื่นคำฟ้อง
และขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง
๖,๘๙๒ ราย

ความรู้ทั่วไป
เกี่ยวกับคดีปกครอง/
ศาลปกครอง
๓,๔๔๔ ราย

การดำเนินการ
ก่อนฟ้องคดี
ต่อศาลปกครอง
๒,๘๐๓ ราย

คดีที่อยู่ใน
อำนาจพิจารณา
พิพากษา
ของศาลปกครอง
๓,๒๑๓ ราย

เรื่องอื่นๆ
๒,๖๒๗ ราย

๖.๒ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ
บทบาทภารกิจของศาลปกครอง

ความรู้เรื่องเกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครองเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาศึกษาทำความเข้าใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการฟ้องคดี กระบวนการพิจารณาคดี การพิพากษาคดี หรือการอุทธรณ์คำสั่ง/คำพิพากษาซึ่งแต่ละหัวข้อมีรายละเอียดแยกย่อยอีกหลายประเด็นซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่ยู้งยากและซับซ้อนเกินกว่าจะทำความเข้าใจในช่วงเวลาสั้นๆ แต่ด้วยความสำคัญของความรู้ในเรื่องดังกล่าวที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตซึ่งต้องเกี่ยวพันกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทางปกครองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง สำนักงานศาลปกครองจึงจัดทำหนังสือ ฐู่ไว้ก่อนไปศาลปกครอง ขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านที่สนใจหรือผู้ที่มีเหตุให้ต้องมายื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ได้ทำความเข้าใจในเบื้องต้นเนื่องจากหนังสือดังกล่าวบอกเล่าเรื่องราวที่ควรรู้ไว้ โดยไม่ได้ลงลึกในรายละเอียดมากจนเกินไป ผู้อ่านจึงสามารถทำความเข้าใจได้ โดยใช้เวลาไม่นานนัก

ศาลปกครองได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่ควรเร่งให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของศาลปกครอง กระบวนการวิธีพิจารณาคดีในศาลปกครอง ความรู้เกี่ยวกับคดีปกครอง ผลการพิจารณาพิพากษาคดี ให้กับทุกภาคส่วนในสังคม โดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ที่ศาลปกครองจัดทำขึ้น เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบคลุม รวดเร็ว สะดวก ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการเสริมสร้างการเข้าถึงความเป็นธรรมของประชาชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ โดยการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ การผลิตสารคดี ภาพยนตร์สั้นโดยคัดเลือกคดีที่ประชาชนสนใจและมีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง โดยมุ่งหวังให้ประชาชนและเครือข่ายภาคประชาชนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคดีปกครอง และเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง โดยศาลปกครองได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสิ่งพิมพ์ในลักษณะต่างๆ ได้แก่

◀ หนังสือ “ที่นี่...สถานีคดีปกครอง 6” เป็นสื่อประชาสัมพันธ์อีกรูปแบบหนึ่งที่ศาลปกครองผลิต เพื่อมุ่งเน้นเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองโดยสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองและประเภทคดีปกครองโดยมีเนื้อหาที่กล่าวถึงคดีพิพาทเกี่ยวกับคดีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการหนึ่งอย่างใด โดยนำคำพิพากษาที่สิ้นสุดแล้วของศาลปกครองมาเรียบเรียงใหม่ในรูปแบบเรื่องสั้นจบในตอน อ่านเข้าใจง่าย เหมาะสำหรับประชาชนทั่วไปที่สนใจคำพิพากษาของศาลปกครอง

◀ หนังสือ **รู้ไว้ก่อนไปศาลปกครอง** มีเนื้อหาที่น่าสนใจนับตั้งแต่เรื่องคดีปกครองประเภทต่างๆ ระยะเวลาการฟ้องคดี การเขียนคำฟ้อง การขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยเรื่องเหล่านี้บางเรื่องมีตัวอย่างคดีประกอบ บางเรื่องมีตัวอย่างการเขียน คำฟ้อง/คำขอ ประกอบเนื้อหาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีความรู้เรื่องระบบไต่สวน การพิจารณาคดี การพิพากษาคดี และการอุทธรณ์ คำสั่ง/คำพิพากษาซึ่งเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้รวบรวมมาจากเอกสารประชาสัมพันธ์ที่ได้เคยจัดทำไว้ก่อนหน้านี้ และปัจจุบันได้ยุติการผลิตไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นหนังสือคดีปกครอง:รู้ไว้บอกต่อ ข้อควรรู้ก่อนไปศาลปกครอง แผ่นพับเรื่องต่างๆ ของศาลปกครอง อาทิ ระยะเวลาการฟ้องคดี การเตรียมคำฟ้อง วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาการอุทธรณ์คำสั่ง หรือคำพิพากษา เป็นต้น เพื่อให้ง่ายต่อการพกพาและศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

◀ เอกสารประชาสัมพันธ์ **ศาลปกครองแห่งความเชื่อมั่น (ACT)** เป็นเอกสารที่จัดทำเพื่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจของศาลปกครอง รายปักษ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง คดีปกครองปิกณะ สาระ เกร็ดความรู้ และบันเทิง รวมทั้งช่วยเป็นสื่อกลางในการสร้างภาพลักษณ์ให้ศาลปกครองด้วยการนำเสนอข่าวกิจกรรมต่างๆ

๒) สื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบอื่นๆ

◀ คลิปเสียง “สารคดีเรื่องเล่าดีจากคดีปกครอง 2” เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับคดีปกครอง โดยเป็นการนำคำพิพากษาศาลปกครองที่สิ้นสุดแล้วและศาลปกครองได้วางหลักปฏิบัติราชการที่ดีให้แก่หน่วยงานทางปกครอง รวมทั้งเป็นคดีปกครองใกล้ตัวที่สามารถเกิดขึ้นได้กับประชาชนทั่วไปมาจัดทำในรูปแบบคลิปเสียงจำนวน ๒๐ ตอน อาทิ สิทธิหรือหน้าที่ โทษหนักไม่กลายเป็นเบา ทำรถหลงหาย...ใครต้องรับผิดชอบ นานแค่ไหนคือล่าช้า และส่งงานนอกหน้าที่...ปฏิบัติตามไม่ได้ เป็นต้น

◀ สารคดีวิทยุ ๓๐ วินาที “คดีปกครองชวนรู้” โดยเป็นการนำคำพิพากษาศาลปกครองที่สิ้นสุดแล้วและศาลปกครองได้วางหลักในการปฏิบัติราชการที่ดีให้แก่หน่วยงานทางปกครองไว้ รวมทั้งเป็นคดีปกครองใกล้ตัวที่สามารถเกิดขึ้นได้กับประชาชนทั่วไปมาจัดทำเป็นสารคดีสั้นและนำเสนอในรูปแบบการบอกเล่า จำนวน ๗๐ ตอน

◀ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ศาลปกครองภาคภาษาอังกฤษ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและกระบวนการพิจารณาคดีปกครองให้แก่สถานทูต สถานกงสุล และองค์กรระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย รวมถึงชาวต่างประเทศที่ติดต่อราชการกับศาลปกครอง โดยเนื้อหาประกอบด้วย อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง การฟ้องคดีปกครอง กระบวนการพิจารณาคดีปกครอง และการอุทธรณ์คำสั่ง/คำพิพากษาของศาลปกครอง

◀ รายการวิทยุ ๓๐ นาทีคดีปกครอง ซึ่งเป็นปีที่สองของการจัดรายการวิทยุร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาทุกวันเสาร์ที่ ๑ ๓ และ ๕ ของเดือน ระหว่างเวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น. โดยนำเสนอความรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง อาทิ การฟ้องคดีปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง ระบบไต่สวน พร้อมทั้งสอดแทรกตัวอย่างคดีปกครองที่น่าสนใจจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด และข่าวสารการจัดกิจกรรมต่างๆ ของศาลปกครอง ดำเนินรายการโดยวิทยากรของสถานีวิทยุรัฐสภา ร่วมกับคณะโฆษกศาลปกครอง

๓) จัดกิจกรรมพิเศษเพื่อการประชาสัมพันธ์

◀ คณะโฆษกศาลปกครอง แลกง้าวต่อสื่อมวลชน เกี่ยวกับผลงานของศาลปกครองในรอบปี และคดีที่อยู่ในความสนใจของสื่อมวลชน และตอบข้อซักถามต่างๆ แก่สื่อมวลชน เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๕ ปี ศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายปิยะ ปะตังทา ประธานศาลปกครองสูงสุด พร้อมด้วยคณะผู้บริหารศาลปกครอง สำนักงานศาลปกครอง และหัวหน้าหน่วยงานราชการในจังหวัดนครสวรรค์ ร่วมใจปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมทวมงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๗๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

๖.๓ การเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้แก่หน่วยงานทางปกครอง

ศาลปกครองตระหนักว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเสริมสร้างความเป็นธรรมทางปกครองในสังคมประการหนึ่งก็คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่างๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักกฎหมายมหาชน หลักกฎหมายปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างๆ นอกจากนี้ ยังต้องเข้าใจถึงหลักการและวิธีปฏิบัติราชการที่ดีที่เป็นบรรทัดฐานจากคำพิพากษาในคดีปกครอง ควบคู่กับแนวคิดในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องตามหลักนิติธรรม อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐที่ดี การให้บริการประชาชนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะนำไปสู่การลดความขัดแย้งข้อพิพาททางปกครองได้ในอีกทางหนึ่งด้วย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่สำคัญ ดังนี้

๑) การเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ

นอกจากศาลปกครองจะมีการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการต่างๆ ผ่านทางเว็บไซต์แล้ว ยังได้จัดพิมพ์และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการต่างๆ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เผยแพร่ให้แก่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่องโดยความร่วมมือของมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ อาทิ หลักกฎหมายจากบทความสันติคดีปกครองที่น่าสนใจ และทันข่าว สว. ... เก็บสาระมารวมเล่ม นอกจากนี้ ยังได้จัดทำแนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด ฉบับ Day to Day คำพิพากษาและคำสั่งที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด ดัชนีสืบค้นคำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด หลักปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง รายงานวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง คำแปลคำพิพากษาของศาลปกครองต่างประเทศ เอกสารวิชาการเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองของไทยและต่างประเทศ เอกสารวิชาการเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีปกครองของไทยและต่างประเทศ เป็นต้น

๒) การจัดอบรมและสัมมนา

ศาลปกครองได้จัดการอบรมสัมมนาเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครอง กฎหมายมหาชนให้แก่หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ดี เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และยังเป็นโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาศาลปกครองต่อไป ซึ่งในท้ายที่สุดจะส่งผลให้เป็นการลดและป้องกันข้อพิพาทและข้อขัดแย้งทางปกครองได้ในอีกทางหนึ่งด้วย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑) การจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐภายใต้โครงการเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครองและการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม ภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๘

สำนักงานศาลปกครองจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ซึ่งมุ่งหวังให้คำวินิจฉัยของศาลปกครองเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดีเพื่อให้หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่รัฐได้นำไปยึดถือปฏิบัติ อันจะส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะและประชาชนได้รับประโยชน์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐมีแนวทางในการทำงานที่ชัดเจนมากขึ้นตามคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ซึ่งการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากจะช่วยลดปัญหาข้อพิพาททางปกครองแล้วยังทำให้การจัดทำบริการสาธารณะของรัฐสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อันเป็นการรักษาดุลยภาพระหว่างประโยชน์สาธารณะและสิทธิเสรีภาพของประชาชน ภายใต้โครงการเสริมสร้างและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครองและการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม ภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับมูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์

๒.๒) การจัดอบรมหลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ที่ได้รับการรับรองจาก ก.ศป.แล้ว) รุ่นที่ ๗ โดยมีผู้เข้ารับการศึกษอบรมจำนวน ๑๖๕ คน เริ่มศึกษาอบรมตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ - ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

๒.๓) การเปิดให้ผู้ที่สนใจเข้าศึกษาดูงานศาลปกครองทั้งในส่วนกลางและในภูมิภาค

ศาลปกครองตระหนักดีว่า การจะอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและการดำเนินงานของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างสมดุล และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้องอาศัยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างศาลปกครองกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่มเอ็นจีโอ ผู้นำชุมชน และภาคส่วนอื่นๆ ของสังคมผ่านโครงการและกิจกรรมหลากหลายรูปแบบครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองได้ให้การต้อนรับคณะบุคคลจากหน่วยงานต่างๆ รวม ๒,๘๕๓ คน จาก ๔๙ หน่วยงาน เข้าศึกษาดูงาน ณ ศาลปกครองทั้งในส่วนกลางและในภูมิภาค

▲ นายปิยะ ปะดังท่า ประธานศาลปกครองสูงสุด พร้อมคณะผู้บริหารศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ได้ให้การต้อนรับคณะกรรมการการกฤษฎาหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในโอกาสที่เดินทางมาศึกษาดูงานศาล ณ อาคารศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

▲ คณะผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ เข้าศึกษาดูงาน ณ ศาลปกครอง

๓) การเปิดช่องทางการเรียนรู้กฎหมายปกครองผ่านโครงการระบบสื่อสาระออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกล เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จึงได้จัดทำโครงการระบบสื่อสาระออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกลเฉลิมพระเกียรติ ในโอกาสดังกล่าวเสนอต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ผ่าน หัวหน้าฝ่ายสังคมจิตวิทยา ซึ่งฝ่ายสังคมจิตวิทยา คสช. พิจารณาเห็นว่า โครงการระบบสื่อสาระออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกลเฉลิมพระเกียรตินี้ จะเป็นประโยชน์ต่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนของทุกระดับทั้งการเรียนในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

สำนักงานศาลปกครองพิจารณาเห็นว่า โครงการสื่อสาระออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกลฯ นี้ เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และประชาชนจำนวนมาก และสามารถประชาสัมพันธ์กฎหมายปกครองและศาลปกครองไปสู่สาธารณชนได้ จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์การร่วมโครงการเพื่อจะเผยแพร่ข้อมูลความรู้ สร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายปกครอง ศาลปกครอง และกระบวนการยุติธรรมทางปกครองให้กับเยาวชน บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานของรัฐ และประชาชนทั่วไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียน การสอนไปยังนักเรียน นิสิต นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ และประชาชนทุกภาคส่วน ทั้งนี้ สำนักงานศาลปกครองได้กำหนดแผนดำเนินการไว้ ๒ ลักษณะได้แก่

๑. การสำรวจและการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเข้าในคลังจัดเก็บทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (OER) อันประกอบด้วยภาพ สื่อวีดิทัศน์ เอกสารเผยแพร่รูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาลปกครอง ตัวอย่างคดีปกครอง ทั้งนี้ข้อมูลในส่วนนี้พร้อมเปิดให้บริการผ่านคลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด หรือ OER ผ่านเว็บไซต์ <http://oer.learn.in.th> ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

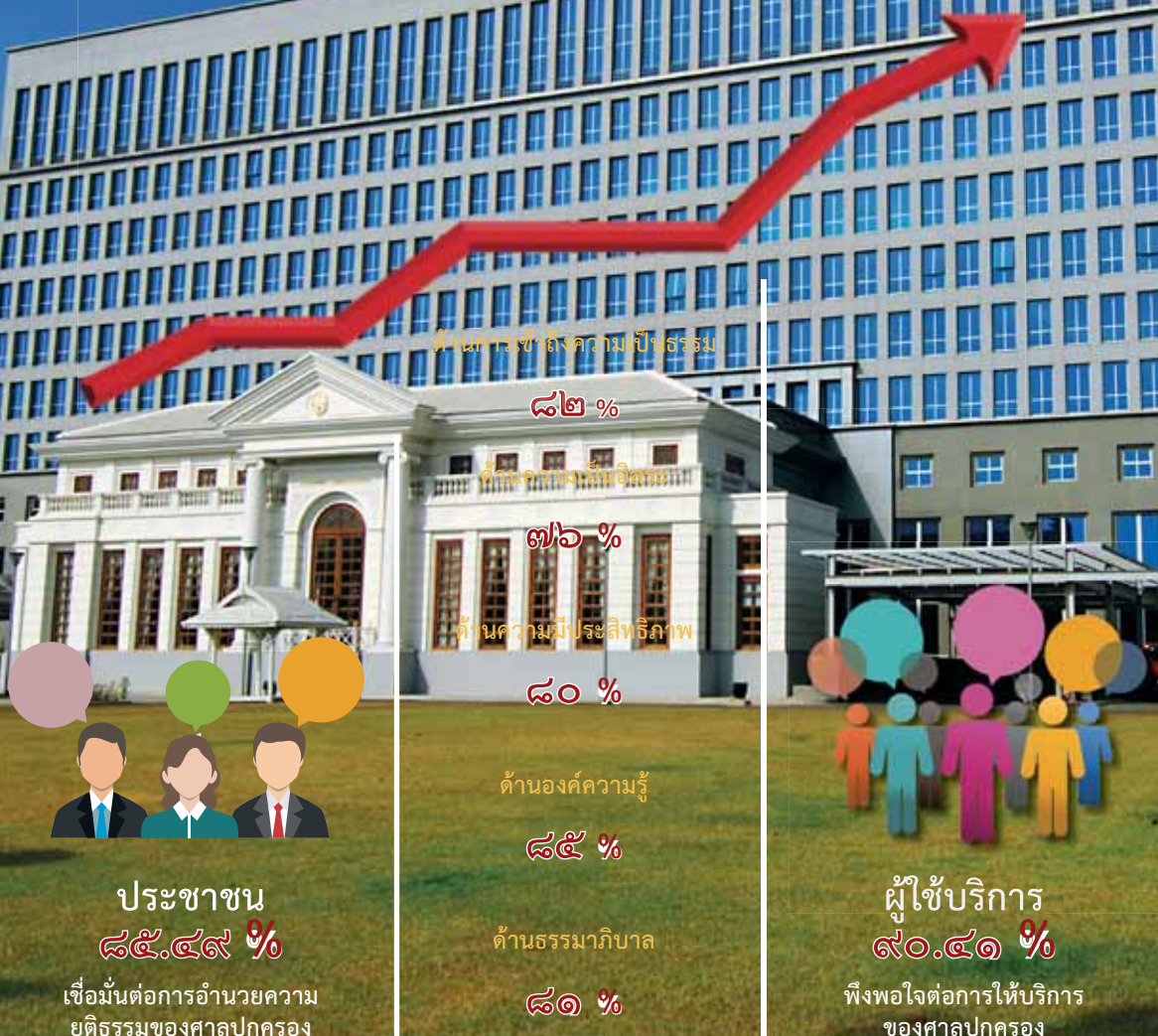
๒. การดำเนินการเพื่อจัดทำเป็นบทเรียนออนไลน์และนำเข้าไปในคลังบทเรียนออนไลน์ MOOC ทั้งนี้ บทเรียนออนไลน์ดังกล่าวจะมีรูปแบบการนำเสนอแบบสื่ออนิเมชันที่น่าสนใจใน ๔ หัวข้อหลัก ได้แก่ รู้จักกับศาลปกครอง วัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) สารการเรียนรู้กฎหมายปกครองและศาลปกครอง และเล่าขานเรื่องราวศาลปกครอง ซึ่งสามารถเปิดให้เข้าเรียนได้ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙

๗.

ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ศาลปกครองได้ดำเนินการสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครองโดยมี ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาโครงการฯ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั่วไปและผู้มาติดต่อราชการกับศาลปกครอง จำนวน ๓,๘๐๐ ตัวอย่าง ซึ่งผลที่ได้จากการดำเนินงานดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของศาลปกครองให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนได้มากยิ่งขึ้นต่อไป โดยมีผลการสำรวจ ดังนี้

๘.

การเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง

ศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างค่านิยม และการหล่อหลอมวัฒนธรรมการทำงานที่มีธรรมาภิบาล มีมาตรฐาน มีจิตใจที่เอื้อต่อการให้บริการที่ดี กระตุ้นให้บุคลากรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของทางราชการ มีความรับผิดชอบต่องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมศาลปกครองให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตของบุคลากรศาลปกครอง โดยได้จัดทำแผนเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครอง รวมทั้งจัดกิจกรรมตามแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมศาลปกครองเพื่อให้บุคลากรศาลปกครองปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมศาลปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้จัดกิจกรรมคัดเลือกบุคคลตัวอย่างของวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ปลุกฝังวัฒนธรรมศาลปกครอง (TRUST) ให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร ตลอดจนเพื่อยกย่องและเชิดชูผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมศาลปกครอง คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลตัวอย่างของวัฒนธรรมศาลปกครองได้พิจารณาคัดเลือกบุคคลตัวอย่างจาก ๓ องค์ประกอบด้วยกัน คือ ๑) การมีพฤติกรรมสอดคล้องตามตัวแบบของวัฒนธรรมศาลปกครอง ๒) การแสดงพฤติกรรมเป็นที่ประจักษ์ และ ๓) การยอมรับจากบุคคลรอบข้างและการเป็นแบบอย่างแก่บุคลากรอื่นๆ ผลปรากฏว่ามีผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นบุคคลตัวอย่างของวัฒนธรรมศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๕ คน ได้แก่ ๑) นางสาวบุญยิ่ง นวมเจริญ ๒) นางสาวพัชญา พันธุ์สุข ๓) นางสาวรัชดาภรณ์ มีแก้ว ๔) นายสมชาย คลังคำภา และ ๕) นางสาวอมรรัตน์ ลอยลิบ

๙.

การวางหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติราชการที่ดี

๙.๑ รายงานวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่มาตรา ๗๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีหน้าที่วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานศาลปกครองได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองโดยศึกษาวิเคราะห์จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และได้คัดเลือกคดีมาเป็นตัวอย่างของการศึกษาวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีจำนวน ๔ คดี ได้แก่ คดีปกครองเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ (เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยปลดครูเทศบาลออกจากราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากขัดต่อหลักความเป็นกลาง) คดีปกครองเกี่ยวกับที่ดิน (เจ้าพนักงานที่ดินปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดล่าช้าเกินสมควรในการพิจารณาออกโฉนดที่ดินตามคำขอ) คดีปกครองเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ (เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดจากการละเลยต่อหน้าที่ไม่ดูแลต้นไม้ริมถนนทางหลวงเป็นเหตุให้หักโคนล้มลงจนเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ทาง) คดีปกครองเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (สมาชิกสภาของสภาเทศบาลนครณิวยุทธพชาก่อนที่จะมีการประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ) ทั้งนี้สำนักงานศาลปกครองได้เรียบเรียงนำเสนอผลการศึกษาประกอบด้วยสาระสำคัญ ๔ ส่วนด้วยกัน คือ สรุปข้อเท็จจริงในคดี สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี และข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยในส่วนของบทวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีนั้น พบว่าเหตุแห่งการฟ้องคดีมีเกิดขึ้นเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ ๒ ประการ ได้แก่

๑) เหตุที่ฟ้องคดีเกิดขึ้นเกิดจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งสามารถแยกเป็นเหตุย่อยๆ ได้ ดังนี้

๑.๑) เหตุเกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งลงโทษทางวินัยปลดครูเทศบาลออกจากราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากขัดต่อหลักความเป็นกลาง

๑.๒) เหตุเกิดจากการที่เจ้าพนักงานที่ดินปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดล่าช้าเกินสมควรในการพิจารณาออกโฉนดที่ดินตามคำขอ

๑.๓) เหตุเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดจากการละเลยต่อหน้าที่ไม่ดูแลต้นไม้ริมถนนทางหลวงเป็นเหตุให้หักโคนล้มลงจนเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ทาง

๒) เหตุแห่งการฟ้องคดีอื่นเกิดจากผู้ฟ้องคดีซึ่งมีความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับสมาชิกสภาของสภาเทศบาลนครณิวยุทธพชาเป็นสามส่วน ก่อนที่จะมีการประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ

จากผลการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าว สำนักงานศาลปกครองได้พิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามีขึ้นในแต่ละคดี เพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป อันจะนำไปสู่การลดข้อพิพาทที่ถึงขั้นสู่ศาลปกครองได้อีกทางหนึ่ง โดยที่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าวนี้ มุ่งต่อไป

๑. คำสั่งปลดพนักงานครูเทศบาลออกจากราชการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากขัดต่อหลักความเป็นกลาง^๑

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานครูเทศบาล โรงเรียนเทศบาล ผู้ปกครองนักเรียนได้ร้องเรียนต่อผู้อำนวยการโรงเรียนว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พร้อมทั้งได้เข้าแจ้งความร้องทุกข์ เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดี ซึ่งต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกเทศมนตรีตำบลอัมพวา) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ต่อมา คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้รายงานการสอบข้อเท็จจริงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดตามที่ถูกร้องเรียนจริง ถือเป็นการกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการสอบสวนได้จัดทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยและรายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสมุทรสงคราม) เพื่อพิจารณา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙ ให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๙ ให้รอผลคดีอาญาจนถึงที่สุด ต่อมา ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ๓๗๘๕/๒๕๕๑ ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ลงโทษปรับผู้ฟ้องคดี ๗,๕๐๐ บาท และลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดีเป็นเวลา ๑ ปี ๖ เดือน แต่ให้รอการลงโทษไว้ ๓ ปี เนื่องจากเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครูเป็นเวลาหลายปีตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานและเสียสละเวลาให้แก่โรงเรียนที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการนับว่ามีคุณงามความดี ประกอบกับการกระทำของผู้ฟ้องคดียังไม่ร้ายแรงนักและอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒ พร้อมทั้งแนบคำพิพากษาดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ขั้นตอนในการสอบสวนดำเนินการทางวินัยเป็นการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งให้ทำหน้าที่เป็นกรรมการในการดำเนินการทางวินัยจะต้องไม่ใช่บุคคลที่มีสภาพร้ายแรงอันจะทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางหรือไม่ชอบตามพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า นาง ส. เป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีและยังเป็นอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดี และในขณะเดียวกัน ยังเป็นอนุกรรมการ

^๑ คำพิพากษาศาลปกครองที่ อ.๔/๒๕๕๙

พิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย อันเป็นการต้องห้ามตามข้อ ๗๐ วรรคสี่ ของประกาศ คณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสงคราม เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๕ ที่กำหนดว่า คณะอนุกรรมการ พิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการต้องไม่เป็นคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ อีกทั้ง แม้นาง ส. จะเป็นเพียงหนึ่งในคณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัย มิได้มีอำนาจตัดสินเด็ดขาดเพียงผู้เดียวก็ตาม แต่ก็ย่อมเห็นได้ว่าการที่นาง ส. เป็นประธานกรรมการสอบวินัยและยังเป็นอนุกรรมการ พิจารณาดำเนินการทางวินัยอีกจึงเป็นการคาดหมายได้ว่านาง ส. ย่อมแสดงความเห็นสอดคล้องกับความเห็นเดิมที่ตนได้ไว้ในฐานะประธานกรรมการสอบสวนวินัย โดยจะเห็นได้ว่า ในที่สุด คณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยมีมติให้ปลดผู้ฟ้องคดี ๔ คน และไล่ออก ๒ คน ประกอบกับคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ที่มีนาง ส. เข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการดังกล่าวด้วยก็มีมติยืนยันตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ดังนั้น การพิจารณาทางปกครองของนาง ส. จึงถือได้ว่ามีเหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรง อันเป็นเหตุให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยในความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งนาง ส. ย่อมเห็นได้อยู่แล้วว่าตนมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว เนื่องจากเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาเนื้อหาสาระหลักของเรื่อง ซึ่งผลของการพิจารณาจะนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครอง กรณี ย่อมเห็นได้ว่ามติดังกล่าวบกพร่องในสาระสำคัญอันเป็นเหตุให้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีข้อกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ หรือไม่เจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนนาง ส. ได้ อันจะเป็นบทยกเว้นไม่ให้นำมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับได้ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น เมื่อการพิจารณาทางปกครองของนาง ส. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำผลการสอบสวนทางวินัยมาใช้พิจารณาโทษทางวินัยของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีโดยมีมติยกอุทธรณ์ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาข้อเท็จจริงของคดีนี้ พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายเรื่องความเป็นกลางหรือความเป็นผู้มีส่วนได้เสียของเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาทางปกครองเพื่อออกคำสั่งทางปกครอง กล่าวคือ ในการพิจารณาทางปกครองเพื่อออกคำสั่งทางปกครองนั้น นอกจากเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาเพื่อออกคำสั่งต้องมีอำนาจตามกฎหมายแล้ว เจ้าหน้าที่ที่ยังต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางหรือความไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียอีกด้วย การพิจารณาทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความเป็นกลางหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาย่อมทำให้กระบวนการพิจารณาต่างพร้อยไปตามความไม่เป็นกลางนั้นด้วย ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นหลักประกันให้กระบวนการพิจารณาทางปกครองมีความเป็นธรรมต่อคู่กรณีทุกฝ่ายและเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนดไว้โดยไม่มี การบิดเบือนการใช้อำนาจไปทางอื่นและเป็นที่น่าไว้วางใจจากคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้น ความเป็นกลางหรือ

ความเป็นผู้มีส่วนได้เสียของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการพิจารณาทางปกครองนั้นต้องถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งแตกต่างจากความบกพร่องของคำสั่งทางปกครองกรณีอื่นๆ เช่น กรณีรูปแบบหรือขั้นตอนหรือวิธีการในการดำเนินการ ที่อาจเป็นกรณีที่เป็นสาระสำคัญหรือไม่เป็นสาระสำคัญก็ได้ ในคดีนี้เห็นได้ว่า การที่นาง ส. เป็นอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการกรณีของผู้ฟ้องคดี ในขณะที่เป็นอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์อีกตำแหน่งหนึ่งด้วยในขณะเดียวกันนั้น กรณีเป็นการดำเนินการที่ขัดแย้งกับบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยข้อ ๗๐ วรรคสี่ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสงคราม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๕ กำหนดห้ามไว้ว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการต้องไม่เป็นคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ นอกจากนี้ ยังปรากฏด้วยว่านาง ส. เองเป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี การที่นาง ส. เป็นอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการและอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์กรณีของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงถือเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีทัศนคติเป็นปฏิปักษ์อย่างร้ายแรงกับเรื่องที่จะต้องพิจารณาอันเป็นสภาพร้ายแรงที่เมื่ออาจจะพิจารณาทางปกครองได้ เมื่อกรณีไม่มีเหตุยกเว้นที่จะสามารถไม่นำเอาหลักเรื่องความเป็นกลางหรือความเป็นผู้มีส่วนได้เสียมาใช้บังคับได้ กระบวนการพิจารณาทางปกครองที่นาง ส. เข้าร่วมดำเนินการเพื่อออกคำสั่งทางปกครองลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีจึงเป็นกระบวนการพิจารณาทางปกครองที่มีข้อบกพร่องสำคัญ และเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองนำผลจากการพิจารณาทางปกครองที่มีข้อบกพร่องสำคัญดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองลงโทษทางวินัยปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ คำสั่งลงโทษทางวินัยปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(ง) ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยควรนำคำวินิจฉัยคดีนี้ไปเป็นกรณีศึกษา และแจ้งเวียนแนวทางตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดไปยังหน่วยงานทางปกครองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับหลักความเป็นกลางหรือความเป็นผู้มีส่วนได้เสียของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองและเพื่อเป็นการชักจูงความเข้าใจในการปฏิบัติ อันจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมต่อไป

๒. เจ้าพนักงานที่ดินปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรในการพิจารณาออกโฉนดที่ดินตามคำขอ^๒

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก) เลขที่ ๑๐๐ และเลขที่ ๑๕๓๘ ที่ดินทั้งสองแปลงมีเขตติดต่อกัน ซึ่งต่อมาผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มอบอำนาจให้นาย บ. ยื่นคำขอรับจัดออกโฉนดที่ดินต่อผู้ถูกฟ้องคดี (เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน สาขาแม่ทา) โดยอาศัยหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก) ดังกล่าว ตามคำขอฉบับลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ได้นับตั้งวัดที่ดินทั้งสอง

^๒ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๖๗/๒๕๕๙

แปลงในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ภายหลังจากเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดแล้ว เจ้าหน้าที่รังวัดได้มีหนังสือรายงานผลการรังวัดต่อหัวหน้าฝ่ายรังวัด และหัวหน้าฝ่ายรังวัดได้มีความเห็นเสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๓๓ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการเมื่อวันที่ ๓๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่า ประกาศออกโฉนดที่ดินกำหนด ๓ วัน สอบถามเขตป่าไม้ให้ได้รับความชัดเจน หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ได้เสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า ประกาศครบ ๓๐ วันแล้ว ไม่มีผู้คัดค้าน ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการตรวจสอบว่าที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ (เชียงใหม่) ดำเนินการตรวจสอบว่าที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่ จะคัดค้านหรือไม่ อย่างไร ซึ่งต่อมาสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการตรวจสอบว่า ได้ตรวจสอบตามเอกสาร ร.ว. ๙ ที่แนบมาครบเรื่องแล้ว ปรากฏว่าหากค่าพิกัดที่ให้มาในเอกสาร ร.ว. ๙ ถูกต้อง ที่ดินแปลงดังกล่าวในแผนที่ป่าไม้ถาวร ระบุว่า ๔๗๔๕ | มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐๐ ปรากฏว่ามีพื้นที่บางส่วนด้านทิศใต้ของพื้นที่อยู่นอกเขตป่าไม้ถาวร “ป่าแม่ทาหรือป่าห้วยไคร้” และอีกบางส่วนด้านทิศเหนือของพื้นที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร “ป่าแม่ทาหรือป่าห้วยไคร้” ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๐๘ ผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการลงในท้ายหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ว่า “ทบ. รวมเรื่อง นำเข้ากฎฯ ๔๓” ส่วนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ (เชียงใหม่) ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการตรวจสอบว่าหากค่าพิกัดถูกต้อง ที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีได้สั่งการลงในท้ายหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า “ทบ. รวมเรื่องดำเนินการ” ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ติดต่อสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีหลายครั้งว่า ได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้วหรือไม่ จนกระทั่งหลังสุดได้ไปติดต่อสอบถามเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง แต่ที่ดินข้างที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามเวลาที่ศาลกำหนด

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะรายต่อผู้ถูกฟ้องคดี ตามคำขอฉบับลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยอาศัยหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๑๐๐ และเลขที่ ๑๕๓๘ ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และข้อ ๑๖ ประกอบกับข้อ ๗ (๒) ข้อ ๑๐ (๒) และ (๓) ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๕ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และต้องปฏิบัติตามประกาศกรมที่ดิน เรื่อง การลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ที่ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายไว้ มีกระบวนการ ๑๖ ขั้นตอน ใช้เวลาประมาณ ๖๔ วันทำการ แต่ไม่รวมถึงระยะเวลาที่

เสียไป เนื่องจากกรณีต่อไปนี้ (๑) การดำเนินงานที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของส่วนราชการอื่น (๒) การดำเนินการที่อยู่ในระหว่างการร้องเรียนหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากขั้นตอนการปฏิบัติการตามปกติ (๓) ประชาชนผู้ยื่นคำขอผิคนัดหรือละเลยไม่มาติดต่อขอดำเนินการในขั้นตอนต่อไป (๔) กรณีหลักฐานไม่ครบถ้วน ต้องทำหนังสือหรือแจ้งขอหลักฐานเพิ่มเติม และ (๕) เหตุผลอื่นใด อันมิใช่เกิดจากการบกพร่องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองซึ่งขอให้ออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะรายจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งระยะเวลาการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งแม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐๐ และระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ หมายเลข ๔๘๔๕ IV ๐๖๓๘ แล้ว เห็นว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีอาณาเขตติดต่อกับแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จึงต้องตรวจสอบให้มีความชัดเจนเสียก่อน อันถือเป็นข้อยกเว้นที่ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อาจดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ภายในระยะเวลา ๖๔ วันทำการ ตามขั้นตอนและระยะเวลาตามประกาศกรมที่ดินดังกล่าวก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีก็มีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันสมควร โดยผู้ถูกฟ้องคดีควรต้องมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวไม่เกิน ๙๐ วันทำการ นับแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับคำขออนุญาตที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง แต่เมื่อนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำขออนุญาตที่ดินเป็นการเฉพาะรายต่อผู้ถูกฟ้องคดี จนถึงวันยื่นฟ้องรวมเป็นเวลากว่า ๒๘๘ วัน ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดส่งพยานหลักฐานการส่งเรื่องให้คณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้าง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ส่งพยานหลักฐานดังกล่าวแต่อย่างใด อีกทั้งปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาภายหลังยื่นฟ้องคดีนี้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนได้มีคำสั่งจังหวัดลำพูนลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะประธานกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้แจ้งนัดหมายคณะกรรมการร่วมตรวจพิสูจน์ที่ดินในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ กรณีจึงฟังได้ว่าก่อนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะยื่นฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดียังมิได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้าง ทั้งๆ ที่อยู่ในวิสัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีสามารถที่จะดำเนินการหรือเร่งรัดการตรวจพิสูจน์กรณีดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันสมควรได้ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีหาได้กระทำการเช่นนั้นภายในระยะเวลาอันสมควรไม่ ดังนั้น จึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามคำขอฉบับลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ล่าช้าเกินสมควร

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาข้อเท็จจริงของคดีนี้ พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติล่าช้าเกินสมควรเนื่องจากไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควรกับกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อจัดทำบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่นั้น หน่วยงานของรัฐได้มีการปฏิรูประบบราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

ของรัฐ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขึ้น เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ โดยให้มีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของแต่ละงานและประกาศให้ข้าราชการและประชาชนทราบ เมื่อประชาชนสอบถามต้องตอบคำถาม หรือแจ้งการดำเนินการภายใน ๑๕ วัน หรือภายในระยะเวลาที่กำหนด^๓ กรณีนี้เป็นกรณีการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะรายซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้กฟ้องคดีที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวกรมที่ดินได้มีประกาศกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะรายไว้ว่า มีกระบวนการ ๑๖ ขั้นตอน ใช้เวลาประมาณ ๖๔ วันทำการ โดยไม่รวมระยะเวลาที่เสียไปในกรณีที่การดำเนินงานอยู่ระหว่างการพิจารณาของส่วนราชการอื่น หรืออยู่ระหว่างการร้องเรียนหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากขั้นตอนปกติหรือผู้ยื่นคำขอผิดนัดละเลยไม่มาติดต่อขอดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หรือกรณีหลักฐานไม่ครบถ้วน หรือเหตุผลอื่นใดอันไม่ใช่เกิดจากการบกพร่องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นั้น^๔ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แต่จนกระทั่งวันยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกฟ้องคดีมิได้มีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองแต่อย่างใด การดำเนินกระบวนพิจารณาเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศกรมที่ดินข้างต้น ซึ่งแม้จะปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไปบ้างแล้วโดยได้ดำเนินการรังวัดและประกาศเพื่อให้มีการคัดค้าน รวมทั้งมีหนังสือถึงหน่วยงานอื่นเพื่อขอให้ตรวจสอบว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตป่าไม้หรือไม่ และปรากฏว่าที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองนั้นยังไม่แน่ชัดว่าเป็นที่ดินที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมายหรือไม่ และต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการออกไปตรวจพิสูจน์ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสองก่อนก็ตาม แต่จนกระทั่งวันยื่นฟ้องคดีนี้ ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินดังกล่าวแต่อย่างใด โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนเพิ่งมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะประธานกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินดังกล่าวได้แจ้งนัดหมายคณะกรรมการร่วมตรวจพิสูจน์ที่ดินในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อันเป็นวันที่ภายหลังจากที่ได้ยื่นฟ้องคดีนี้ไว้แล้ว ทั้งๆ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีสามารถที่จะดำเนินการในขั้นตอนดังกล่าวได้ก่อนหน้านั้นแต่หาได้กระทำไม่ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ในการออกโฉนดที่ดินตามคำขอของผู้ฟ้องคดีด้วยความล่าช้าเกินสมควร

(ง) ข้อเสนอแนะ

กรมที่ดินควรแจ้งเวียนชักซ้อมความเข้าใจแก่หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบริการสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีเกี่ยวกับการพิจารณาคำขอออกโฉนดที่ดิน ให้ความตระหนักและให้ความสำคัญกับกำหนดระยะเวลาที่กรมที่ดินได้กำหนดไว้สำหรับการปฏิบัติงาน โดยยึดถือแนวทางการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้ โดยให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ตรวจสอบให้ข้าราชการปฏิบัติงาน

^๓ พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘

^๔ ประกาศกรมที่ดิน เรื่อง การลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓. เจ้าหน้าที่กระทำความผิดจากการละเลยต่อหน้าที่ไม่ดูแลต้นไม้ริมถนนทางหลวงเป็นเหตุให้หักโคนล้มลงจนเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ทาง^๕

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เวลาประมาณ ๒๓ นาฬิกา ขณะที่นาย ย. ซึ่งเป็นสามีของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และเป็นบิดาของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ได้ขับขีรถจักรยานยนต์ไปตามถนนทางหลวงแผ่นดิน เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุ ต้นมะขามเทศซึ่งขึ้นอยู่บริเวณไหล่ถนนได้ล้มทับจักรยานยนต์คันที่นาย ย. ขับขี่มาจนเป็นเหตุให้นาย ย. ถึงแก่ความตาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดี (กรมทางหลวง) มีหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลบำรุงรักษาดูแลต้นไม้ รวมทั้งตัดแต่ง โคนหรือทำลาย หรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้ถนนสัญจรไปมาในเขตทางหลวง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ตัดแต่งหรือโค่นต้นมะขามเทศซึ่งมีลำต้นขนาดใหญ่และมีลำต้นโน้มเอียงเข้าหาถนน จนเป็นเหตุให้ต้นมะขามเทศโค่นลงทับนาย ย. จนถึงแก่ความตาย ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูแลและบำรุงรักษาดูแลถนนทางหลวงซึ่งเป็นเส้นทางที่เกิดเหตุในคดีนี้ตามข้อ ๒ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทางหลวงกระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ หน้าที่ดังกล่าวย่อมหมายความรวมถึงการดูแลต้นไม้ซึ่งอยู่ในคำนิยามของคำว่า พืช พันธุ์ไม้ อันถือเป็นทางหลวงตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่บำรุงรักษา ตัด แต่ง คำจุนต้นไม้ที่อยู่ในเขตทางให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้ทาง หน้าที่ดังกล่าวย่อมรวมถึงการตัด โคน ต้นไม้ที่ไม่แข็งแรงและอาจล้มลงเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทางด้วย ซึ่งโดยหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว การที่ต้นไม้ที่อยู่ในเขตทางล้มลงจนเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ทางหากมิใช่เกิดจากภัยธรรมชาติที่ผิดปกติและเหนือความคาดหมายแล้ว ก็ต้องถือว่าเหตุดังกล่าวอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสิ้น โดยเฉพาะเหตุในคดีนี้พิจารณาเห็นได้อย่างชัดเจนว่าต้นมะขามเทศมีสภาพเอียงเข้าหาถนนเป็นจำนวนมาก โคนต้นมีสภาพผุ ลำต้นไม่ได้ตั้งตรง ซึ่งการที่ต้นไม้ขนาดใหญ่มีลำต้นที่เอียงดังกล่าวย่อมต้องใช้เวลานานพอสมควร หากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีหมั่นตรวจตราใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่และวิสัยและพฤติการณ์แล้ว ย่อมจะต้องพบความผิดปกติของต้นมะขามเทศดังกล่าว และเมื่อได้พิจารณาจากหนังสือสถานีอุตุนิยมวิทยาอุดรธานี ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งรายงานไว้ในพื้นที่ดังกล่าวไม่มีเครื่องมือตรวจวัดสภาพอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาติดตั้งเอาไว้ คงมีเฉพาะเครื่องวัดฝนที่ติดตั้งไว้บริเวณที่ว่าการอำเภอต่างๆ ของจังหวัดอุดรธานี และจากการตรวจสอบข้อมูลฝนในวันที่ ๒ และ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ไม่มีฝนตกที่อำเภอศรีธาตุ

^๕ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๕๐/๒๕๕๔

ประกอบกับบันทึกถ้อยคำพยานชั้นดินเผญูสืบต่างให้การในทำนองเดียวกันว่า ต้นมะขามเทศมีลักษณะเอียงประมาณ ๔๕ องศา มีกิ่งไม้คลุมถนนและมีรถวิ่งชนเกี่ยวกิ่งไม้เป็นประจำและในวันเกิดเหตุอากาศปกติ ไม่มีลมหรือฝนตก จึงฟังได้ว่าต้นมะขามเทศไม่ได้ล้มลงเพราะลมพัด การที่ต้นมะขามเทศล้มลงบนทางและทำให้นาย ย. ถึงแก่ความตาย จึงเกิดจากสภาพของต้นไม้ที่เอนเอียงจนไม่สามารถตั้งอยู่ได้ อันไม่ใช่เหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้จะได้จัดการ รมัดระวางตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้นอันเป็นเหตุสุดวิสัยตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เป็นความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ละเลยต่อหน้าที่ไม่ออกตรวจตราดูแลต้นไม้และโคนล้มต้นไม้ออกเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้ทาง ซึ่งหากมีการตรวจตราแล้ว ย่อมจะพบว่าแม้กิ่งและใบของต้นมะขามเทศจะยังคงอยู่ แต่เมื่อต้นไม้มีสภาพเอนเอียงจนน่าจะเกิดอันตราย ย่อมต้องตัดกิ่งหรือขออนุญาตโค่นออก แต่ไม่มีการดำเนินการอันเป็นการกระทำโดยผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ตายได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิต อันเป็นการละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่ ซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตายตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาข้อเท็จจริงของคดีนี้ พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ กล่าวคือ โดยทั่วไปแล้ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดแล้ว รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจต้องมีความรับผิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวโดยอาจต้องชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายแล้วแต่กรณี ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวที่จะก่อให้เกิดความรับผิดของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ย่อมหมายความรวมถึงการละเว้นหรือการงดเว้นการปฏิบัติหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามหน้าที่นั้นแล้ว ความเสียหายจะไม่เกิดขึ้นด้วย การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเว้นหรืองดเว้นไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวและก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่ผู้หนึ่งผู้ใด รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็อาจต้องมีความรับผิดจากการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแล้วแต่กรณี ในคดีนี้ จากบทบัญญัติมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อ ๒ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการที่จะต้องดูแลและบำรุงรักษาทางหลวงซึ่งเป็นเส้นทางที่เกิดเหตุในคดีนี้ โดยรวมไปถึงต้นไม้ในเขตทางหลวง นอกจากนี้ ยังต้องป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ทางหลวงสายดังกล่าวด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สภาพของต้นมะขามเทศที่โค่นลงทับผู้ใช้ทางเป็นต้นมะขามเทศขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเอนเข้าถนนไม่ตั้งตรง มีลักษณะฝุ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้หมั่นตรวจตราดูแลอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ ก็ย่อมจะพบเห็นสภาพดังกล่าวของต้นมะขามเทศและดำเนินการโค่นล้มลงก่อนที่จะก่อความเสียหายให้แก่ผู้ใช้ทางนั้นได้ และเมื่อในขณะที่เกิดเหตุต้นไม้ล้มและก่อให้เกิดความเสียหาย ไม่มีฝนหรือพายุ อันเป็นเหตุแทรกแซงจากธรรมชาติ อันเป็นเหตุสุดวิสัยแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ต้นไม้ล้มและก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว กรณีจึงเกิดจากความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ละเลยต่อหน้าที่ไม่ใช้ความรอบคอบในการตรวจตราดูแลต้นไม้ในเขตทางหลวงเพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่อผู้ใช้ทางหลวง ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดอยู่จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย

(ง) ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูแลและบำรุงรักษาทางสาธารณะ ควรนำคำวินิจฉัยคดีนี้ไปเป็นกรณีศึกษาและแจ้งเวียนคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดนี้ไปยังหน่วยงานทางปกครองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ อันจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ ครบถ้วนถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งแก่ประชาชนผู้ใช้ทาง หน่วยงานทางปกครองและตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐเองด้วย

๔. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลกรณีบวชเป็นสามเณรภายหลังจากที่ได้รับการเลือกตั้งแต่ก่อนที่จะมีประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ^๖

(ก) สรุปข้อเท็จจริง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เทศบาลตำบลจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล แต่คณะกรรมการเลือกตั้งยังไม่ประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ผู้ฟ้องคดีไปบวชเป็นสามเณรเป็นเวลา ๗ วัน เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บิดาและมารดาที่ได้เสียชีวิตไปนานแล้ว และเพื่อให้ตนเองหายจากการเจ็บป่วย ต่อมา เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแล้ว นาย ส. กับพวก มีหนังสือร้องเรียนต่อนายอำเภอขอให้ตรวจสอบวินิจฉัยว่ากรณีผู้ฟ้องคดีบวชเป็นสามเณรดังกล่าว ถือว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำการขัดต่อการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือไม่ นายอำเภอจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีหนังสือรายงานผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ) เพื่อให้วินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่งของผู้ฟ้องคดี ภายหลังจากได้รับรายงาน ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้รายงานผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีรับว่าได้บวชที่วัดป่าถ้ำพระ เป็นเวลา ๗ วัน ซึ่งแม้ผู้ฟ้องคดีจะให้การแก้ข้อกล่าวหาว่าเป็นการบวชเณร ไม่ได้เป็นภิกษุหรือไม่ได้บวชที่โบสถ์กับพระอุปัชฌาย์ก็ไม่อาจรับฟังได้ เพราะพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีมีเจตนาบวชเป็นพระภิกษุในพุทธศาสนา โดยโกนศีรษะ ห่มผ้าเหลือง และได้ออกบิณฑบาตและปฏิบัติภารกิจของภิกษุตามปกติ อันเป็นลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้วินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า หนังสือลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

(ข) สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้บัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลว่า ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วย

^๖ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๗๕/๒๕๕๙

การเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลว่า ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติดังกล่าว โดยปรากฏตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ว่าบุคคลที่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งและต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เมื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลมีขึ้นในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ และผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบล เรื่อง ผลการนับคะแนนเลือกตั้งลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมาชิกภาพของผู้ฟ้องคดีจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ได้รับเลือกตั้งดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ การที่ผู้ฟ้องคดีได้ไปบรรพชาเป็นสามเณรระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นเวลา ๗ วัน ทั้งที่ทราบดีว่าตนได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล แม้การบรรพชาจะเป็นช่วงเวลาก่อนหรือในระหว่างประกาศรับรองผลการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ แต่เห็นได้ว่าในขณะที่บรรพชาเป็นสามเณรผู้ฟ้องคดีมีสมาชิกภาพเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแล้ว ซึ่งการเป็นสามเณรเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๔๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ สมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลของผู้ฟ้องคดีจึงต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และโดยที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๑๙ วรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อนายอำเภอได้รายงานต่อผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อให้วินิจฉัยสมาชิกภาพของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลของผู้ฟ้องคดี เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาวินิจฉัย คณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้บรรพชาเป็นสามเณรตั้งแต่วันที่ ๓ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕ จริง ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(ค) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี

จากการศึกษาข้อเท็จจริงของคดีนี้ พบว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีมีความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการเริ่มต้นนับวันการมีสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล เนื่องจากตีความกฎหมายที่เกี่ยวข้องคลาดเคลื่อน จึงได้ไปบวชเป็นสามเณรภายหลังจากการที่ได้รับการเลือกตั้งแล้วแต่ก่อนที่จะมีประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ทำให้ผู้มีอำนาจกำกับดูแลวินิจฉัยให้พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลกล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีเข้าใจว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลจะเริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลอย่างเป็นทางการแล้ว เมื่อในระหว่างวันที่สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลผู้ฟ้องคดีไม่ได้บวชเป็นพระภิกษุหรือสามเณรในพุทธศาสนา แต่ผู้ฟ้องคดีบวชเป็นพระภิกษุหรือสามเณรในพุทธศาสนาเมื่อการเลือกตั้งได้ผ่านพ้นไปแล้ว ๑๔ วัน แต่ยังไม่ได้มีการประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าช่วงเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดียังไม่ได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาล ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิที่จะบวชเป็นพระภิกษุหรือสามเณรในพุทธศาสนาได้และไม่ได้เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๔ (๒) และมาตรา ๔๕ (๓) ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของผู้ฟ้องคดี เพราะว่า ภายหลังจากการเลือกตั้ง ผู้ฟ้องคดีย่อมทราบดีว่าตนเองได้รับการเลือกตั้ง และภายหลังจากนับคะแนนก็ได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการนับคะแนนเลือกตั้ง ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้ง ระบุว่าผู้ฟ้องคดีได้คะแนนสูงสุดอยู่ในลำดับที่ ๕ จากจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๑๔ คน ถึงแม้ต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ทั้งนี้ ให้ประกาศดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไปก็ตาม ก็มิได้หมายความว่า ความเป็นสมาชิกสภาเทศบาลของผู้ฟ้องคดีจะเริ่มต้นตั้งแต่วันดังกล่าว เพราะการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตามความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ บัญญัติว่า ให้สมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง สมาชิกภาพของผู้ฟ้องคดีจึงเริ่มนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง อีกทั้งในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เทศบาลตำบลก็ได้ดำเนินการให้แก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันเลือกตั้ง คือวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้บวชเป็นพระภิกษุหรือสามเณรในพระพุทธศาสนาโดยโกนศีรษะ ห่มผ้าเหลือง และได้ออกบิณฑบาตและปฏิบัติภารกิจของภิกษุตามปกติระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕ ขณะเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ย่อมเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องพ้นจากสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จึงเป็นการใช้อำนาจตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

(ง) ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องควรจะได้แจ้งเวียน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการมีสมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นที่เริ่มต้นนับตั้งแต่วันเลือกตั้งเป็นต้นไป โดยเผยแพร่คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดนี้ไปยังหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้มีอำนาจกำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ไม่ดำเนินการไปในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งแก่ตนเองและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

๙.๒ รายงานสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

จากการศึกษาวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า มีคำวินิจฉัยที่น่าสนใจเหมาะสมที่จะจัดทำสรุปเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการสำหรับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำนักงานศาลปกครองจึงได้คัดเลือกคำวินิจฉัยดังกล่าวมาจัดทำรายงานการสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ฉบับนี้โดยเรียงลำดับตามประเภทคดีปกครองตามมาตรา ๙

วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒^๗ และนำเสนอในประเด็นพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และ (๔) ดังต่อไปนี้

๑. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังต่อไปนี้

แม้การออกคำสั่งเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนจะมีได้ให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนก็ไม่มีผลให้คำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย และแม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะมีคะแนนประเมินเป็นที่ยอมรับได้ แต่เมื่อในครึ่งปีที่แล้วมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขาดราชการครึ่งวัน ๙ ครั้ง ขาดราชการ ๕ วัน ๑ ครั้ง รวม ๑๐ ครั้ง จำนวน ๙ วันครึ่ง และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ขาดราชการ ๑ ครั้ง จำนวน ๑ วัน ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีสิทธิที่จะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสำพะเนียง) มีคำสั่งโรงเรียนบ้านสำพะเนียง เรื่อง เลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครู/ลูกจ้างประจำของโรงเรียนบ้านสำพะเนียง ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๔) โดยผู้ฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะไม่ได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีทั้งสองโต้แย้งแสดงข้อเท็จจริงพร้อมแสดงพยานหลักฐานก่อนมีคำสั่ง จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การมีคำสั่งเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีที่กฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งโดยไม่จำเป็นต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนก่อนมีคำสั่งดังกล่าว ดังนั้น แม้การออกคำสั่งดังกล่าวจะมีได้ให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้รับทราบ

^๗ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒
มาตรา ๙ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใด เนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้นหรือโดยไม่สุจริตหรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมหรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควรหรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ
- (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร
- (๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่นหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร
- (๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
- (๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการหนึ่งอย่างใด
- (๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

ข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนก็ไม่มีผลให้คำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยอมรับข้อเท็จจริงว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ธุรการของโรงเรียน ตรวจสอบวันลาของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ชี้แจงเกี่ยวกับวันลาดังกล่าว และต่อมาเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันลา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบถึงสาเหตุที่ไม่ได้มาปฏิบัติราชการ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิบัติแต่อย่างใด จึงเห็นได้ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ชี้แจงเกี่ยวกับวันลาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๒ ครั้ง ก่อนมีคำสั่งดังกล่าว จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนเกี่ยวกับกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองขาดราชการโดยไม่เหตุอันสมควร และเป็นผลให้มีการออกคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองแล้ว ดังนั้น กระบวนการก่อนมีคำสั่งดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๓๐ แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

เมื่อพิจารณาคำสั่งโรงเรียนบ้านสำพะเนียง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๙ ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นคณะกรรมการจัดทำรายงานดังกล่าวด้วย เมื่อการดำเนินการจัดทำแผนงานดังกล่าวและแผนงานอื่นๆ ไม่แล้วเสร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงขอที่จะให้ข้าราชการครูมาปฏิบัติราชการในวันปิดภาคเรียน ดังนั้น ข้าราชการครูโรงเรียนบ้านสำพะเนียงจึงต้องมาปฏิบัติหน้าที่ราชการและลงลายมือชื่อมาปฏิบัติราชการ หากข้าราชการครูรายใดไม่มาปฏิบัติราชการก็จะต้องยื่นใบลา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มาปฏิบัติราชการในวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มาปฏิบัติราชการในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงกรณีดังกล่าวและผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือชี้แจงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ยื่นใบลา นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ออกไปเรียนในเวลาราชการตั้งแต่เวลา ๑๓ นาฬิกา ถึง ๑๖.๓๐ นาฬิกา เกินเวลาที่ระเบียบกำหนดจำนวน ๙ ครั้ง จึงเป็นกรณีที่ต้องยื่นใบลา เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ยื่นใบลาตามระเบียบราชการ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ แม้ในขณะที่มีการประชุมผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ลาป่วย ทำให้ไม่ทราบกรณีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งกำหนดให้มาปฏิบัติราชการในช่วงระยะเวลาดังกล่าวก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ขอที่จะยื่นใบลาตามระเบียบราชการ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มาปฏิบัติราชการในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ และไม่ยื่นใบลา จึงถือว่าขาดราชการเช่นเดียวกัน แม้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจะมีคะแนนประเมินเป็นที่ยอมรับได้ แต่เมื่อในครั้งปีที่ผ่านมา ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ขาดราชการครั้งวัน ๙ ครั้ง ขาดราชการ ๕ วัน ๑ ครั้ง รวม ๑๐ ครั้ง จำนวน ๙ วันครึ่ง และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ขาดราชการ ๑ ครั้ง จำนวน ๑ วัน จึงไม่มีสิทธิที่จะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนครึ่งขั้นตามข้อ ๗ (๔) ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๔ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ เรื่อง เลื่อนขั้นและอันดับเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๖๒/๒๕๕๙)

๒. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรดังต่อไปนี้

แม้หน่วยงานทางปกครองจะได้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญแต่เพียงบางส่วนแล้ว แต่กรณีถือว่าหน่วยงานทางปกครองมิได้ดำเนินการให้มีการระงับเหตุรำคาญตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยถูกต้องครบถ้วน ถือได้ว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนจากการที่ผู้ร้องสอด (นาง บ.) เลี้ยงสุกรไว้บริเวณบ้านส่งกลิ่นเหม็นจากมูลสุกรและน้ำเสีย รบกวนการดำรงชีวิตและสุขภาพของผู้ฟ้องคดีและประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดี (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสด็จ) เพื่อขอให้แก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าว แต่จนถึงปัจจุบันความเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้หมดสิ้นไป จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามบันทึกการตรวจสอบของผู้เข้าร่วมตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า วิธีการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีพร้อมคณะกรรมการกำหนดให้ผู้ร้องสอดปฏิบัติเพื่อป้องกันระงับปัญหาที่เกิดขึ้นโดยกำหนดให้ผู้ร้องสอดขยายโรงเรือนเลี้ยงสุกรเดิมห่างจากบ้านพักอีก ๒ คอก ให้อ้ายคอกสุกรคอกที่ ๑ และคอกที่ ๒ ไปยังโรงเรือนที่สร้างใหม่ ปรับปรุงพื้นดินใต้โรงเรือนเป็นพื้นซีเมนต์ เก็บกวาดมูลสุกรและทำความสะอาดคอกสุกรทุกวัน รวมถึงให้ลดจำนวนสุกรที่เลี้ยงลงให้เหลือประมาณ ๔ ถึง ๕ ตัวต่อคอก และวิธีการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีพร้อมคณะกรรมการกำหนดให้ผู้ร้องสอดปฏิบัติเพิ่มเติมในการตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหาของผู้ร้องสอด เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ร้องสอดนำกระเบื้องแผ่นเรียบหรือสังกะสีมาติดตั้งไว้ใต้พื้นโรงเรือนเพื่อรองรับมูลสุกรหรือปัสสาวะหรือน้ำที่สุกรบริโภคให้ไหลลงสู่บ่อเกรอะได้สะดวกขึ้น ทำฝาปิดบ่อเกรอะเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและแมลงวันตอมหรือให้ทำความสะอาดคอกสุกรและบริเวณสถานประกอบการให้สะอาดอยู่เสมอ ซึ่งผู้ร้องสอดก็ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าว และแม้จะปรากฏตามบันทึกผลการตรวจสอบของคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ระบุว่า ไม่มีกลิ่นเหม็นของมูลสุกรที่จะไปส่งกลิ่นเหม็นราษฎรที่มีบ้านเรือนใกล้เคียง แต่เมื่อพิจารณาสภาพสุขลักษณะของโรงเรือนเลี้ยงสุกรของผู้ร้องสอดตามภาพถ่ายที่ผู้ถูกฟ้องคดียื่นต่อศาล ปรากฏว่าภายหลังที่ได้ปรับปรุงตามวิธีการดังกล่าวแล้ว สภาพของโรงเรือนเลี้ยงสุกรมีสภาพพื้นโรงเรือนเป็นพื้นไม้ ใต้พื้นคอกรองด้วยสังกะสีปูด้วยมีมูลสุกรตกค้างสะสมอยู่ พื้นซีเมนต์ใต้โรงเรือนมีมูลสุกร และน้ำตกค้างอยู่บนพื้น ร่องระบายน้ำสำหรับรองรับน้ำเสียหรือปัสสาวะของสุกรที่ไหลลงมาจากโรงเรือนมีน้ำตกค้าง โดยที่การเลี้ยงสุกรสุขลักษณะของโรงเรือนพื้นโรงเรือนควรทำด้วยวัสดุแข็งแรง พื้นผิวเรียบทำความสะอาดง่าย มีความลาดเอียงที่เหมาะสมให้น้ำหรือสิ่งปฏิกูลไหลลงระบายได้โดยสะดวก แต่จากสภาพของโรงเรือนเลี้ยงสุกรของผู้ร้องสอดพื้นคอกทำด้วยไม้ ใต้พื้นคอกรองด้วยสังกะสีปูด้วยมูลสุกรตกค้างสะสมอยู่ พื้นซีเมนต์

ได้โรงเรือนและร่องระบายน้ำมีน้ำตกค้างสะสมอยู่ แสดงว่ามีความลาดเอียงไม่เหมาะสมให้น้ำหรือสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก นอกจากนี้ ฝาปิดบ่อเกราะใช้แผ่นไม้หลายแผ่นติดกันปิดทับไว้ไม่สนิท การใช้แผ่นไม้ปิดทับไว้ในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถป้องกันกลิ่นเหม็นจากสิ่งปฏิกูลมิให้ฟุ้งกระจายออกไปสู่ภายนอกได้ ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากสภาพสุขลักษณะของพื้นที่โรงเรือนและส่วนประกอบดังกล่าว ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีก็รับว่าปัญหากลิ่นเหม็นในตอนเช้ายังมีบ้างแต่จะหมดไปเมื่อผู้ร้องสอดทำความสะอาดแล้ว เชื่อได้ว่าวิธีการที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดให้ผู้ร้องสอดปฏิบัติสำหรับการป้องกันระงับเหตุรำคาญที่เกิดจากกลิ่นเหม็นของมูลสุกรที่ผู้ร้องสอดเลี้ยงไว้ นั้นเป็นวิธีการที่ไม่สามารถป้องกันระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปได้ตลอดเวลา แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างว่าได้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญแล้ว ก็เป็นการดำเนินการระงับเหตุรำคาญแต่เพียงบางส่วน จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ดำเนินการให้มีการระงับเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยถูกต้องครบถ้วน ถือได้ว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญที่เกิดจากการเลี้ยงสุกรของผู้ร้องสอดให้ถูกสุขลักษณะภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๒๔/๒๕๕๙)

๓. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

เมื่อคณะกรรมการซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้ววินิจฉัยให้เพิกถอนคำสั่งของหน่วยงานที่โทษไล่ข้าราชการในสังกัดออกจากราชการ และมีมติให้รับข้าราชการดังกล่าวกลับเข้ารับราชการ แต่หน่วยงานได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษล่าช้าถึงปีเศษ จึงถือเป็นการกระทำละเมิดต่อข้าราชการ

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (อธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี) มีคำสั่งลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) และต่อมา คณะอนุกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (อ.ก.พ.อ.) เกี่ยวกับอุทธรณ์ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ทำหน้าที่แทน ก.พ.อ. ได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี) เพิกถอนคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการต่อไป แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงฟ้องคดีต่อศาลขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการโดยเร็ว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า อนุกรรมการหรือ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ที่ ก.พ.อ. ตั้งขึ้น มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์แทน ก.พ.อ. ตามที่กำหนดในข้อบังคับดังกล่าวได้ทุกประการ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ จึงมีอำนาจในการทำคำวินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกสั่งลงโทษปลดออก

หรือไล่ออก ให้มีผลผูกพันทั้งฝ่ายข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นผู้ยื่นอุทธรณ์และฝ่ายหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจสั่งลงโทษได้ การที่ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแทน ก.พ.อ. และมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังขึ้น ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกถอนคำสั่งไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการต่อไป จึงถือเป็นคำวินิจฉัยของ ก.พ.อ. ที่มีผลผูกพันให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต้องปฏิบัติตาม โดยไม่ต้องเสนอมติดังกล่าวให้ ก.พ.อ. พิจารณาเพื่อมีมติยืนยันอีกครั้งหนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษจึงมีหน้าที่เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่สั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการตามคำวินิจฉัยดังกล่าวโดยเร็ว แต่นาย อ. ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรรมการและเลขานุการ ก.พ.อ. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์ แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทางไปรษณีย์ โดยปรากฏตราประทับของหน่วยประสานงานมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ซองเอกสารดังกล่าวจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมิได้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการในทันที โดยเพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพิกถอนคำสั่งลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ และให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการ ในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ สังกัดคณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ภายหลังจากวันที่ทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ เป็นเวลากว่า ๑ ปี ๑ เดือน และเป็นเวลาหลังจากที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ อ.ก.พ.อ. ดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว การออกคำสั่งลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นการเพิกถอนคำสั่งลงโทษให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ล่วงเลยเกินกว่าระยะเวลาที่มาตรา ๖๔ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ดำเนินการโดยเร็ว จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติล่าช้าเกินสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีในการได้กลับเข้ารับราชการล่าช้ากว่าระยะเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะมีได้มีเจตนาถ่วงเวลาให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย แต่ย่อมถือเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย อันเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว และแม้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าว หรือเห็นว่าเป็นคำวินิจฉัยที่มีความบกพร่องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็มีหน้าที่ตามมาตรา ๖๔ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยดังกล่าวโดยเร็ว หากยอมให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสามารถโต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของคำวินิจฉัยขององค์กรผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ ไม่ว่าจะโดยการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว หรือยกข้อต่อสู้ในชั้นศาลว่าไม่มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตาม ย่อมจะทำให้การบังคับใช้ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ขาดประสิทธิภาพและไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงต้องถูกผูกพันตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณที่ทำหน้าที่แทน ก.พ.อ. ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยไม่อาจยกเหตุใดๆ ขึ้นโต้แย้งความชอบด้วยกฎหมายของคำวินิจฉัยดังกล่าวเพื่อที่จะไม่ปฏิบัติตามได้ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๘๑๑/๒๕๕๙)

๔. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙
วรรคหนึ่ง (๔)

ศาลปกครองสูงสุดได้วางแนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
ดังต่อไปนี้

การที่หน่วยงานผู้ว่าจ้างเปิดให้ใช้ถนนที่เอกชนผู้รับจ้างซ่อมแซมโดยไม่เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง
ถือเสมือนว่าหน่วยงานผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานจ้างไว้แล้วโดยปริยาย จึงต้องจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่เอกชนผู้รับจ้าง
โดยลดลงตามส่วนปริมาณงานที่ลดลง

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (องค์การบริหารส่วนตำบลโคกโคเต่า) ได้ทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีให้ทำการ
ซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ตามสัญญาวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๓ วงเงินค่าจ้างเป็นเงินจำนวน ๔๘๕,๐๐๐ บาท
โดยตกลงจะชำระเงินค่าจ้างเมื่องานแล้วเสร็จ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกโคเต่า)
ได้ว่าจ้างงานเพิ่มอีก ๘๘ ตารางเมตร ค่าจ้างเป็นเงิน ๒๓,๗๑๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้ทำงานแล้วเสร็จและส่งมอบงาน
ทั้งหมดให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชำระค่าจ้างตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือทวงถาม
แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิกเฉยไม่ชำระค่าจ้างดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลขอให้มีคำพิพากษาหรือ
คำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อปรากฏว่า
ผู้ฟ้องคดีทำงานซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็กไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๑ ของสัญญาจ้างพิพาท ผู้ฟ้องคดี
จึงเป็นฝ่ายผิดสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือหลายฉบับแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามแบบ
และข้อกำหนดตามสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงยังไม่ยินยอมเลิกสัญญา อีกทั้งการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์
ตามสัญญาจ้างยังอยู่ในวิสัยที่จะทำได้โดยการแก้ไขให้เป็นไปตามรูปแบบตามสัญญาจ้าง และไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๒ ได้แจ้งบอกเลิกสัญญาจ้างแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด สัญญาจ้างพิพาทจึงยังไม่เลิกกัน ศาลจึงไม่อาจกำหนดค่า
แห่งการงานที่ผู้ฟ้องคดีได้กระทำไปแล้วตามนัยมาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ เมื่อถนนที่พิพาทได้มีการเปิดให้ประชาชนได้ใช้เป็นทางสัญจรแล้วโดยมิได้มีการ
ปิดกั้น จึงถือเสมือนว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับมอบงานจ้างไว้แล้ว โดยยินยอมลดแบบรูปตามที่กำหนดไว้ในสัญญา
ลงโดยปริยาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยลดค่าจ้างลงตามส่วนปริมาณงานที่ลดลง
ซึ่งหัวหน้าส่วนโยธา ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นกรรมการกำหนดราคากลาง ได้ประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรง
เฉพาะในส่วนของงานลาดยางผิวจราจรที่ความหนา ๐.๐๔ เมตรมีราคา ๓๒๐,๔๓๖ บาท ฉะนั้น การดำเนินการลาดยาง
ผิวจราจรที่ความหนา ๐.๐๒๔๖ เมตร จึงควรมีราคาประมาณ ๑๙๗,๐๖๘ บาท ในส่วนงานอื่นได้ประมาณราคาไว้
คืองานปรับพื้นที่ ๓,๕๔๐.๖๐ บาท งาน Tack Coat ๑๔,๗๒๔ บาท งานตีเส้นจราจรและขอบทาง ๒๗,๐๖๐ บาท
ดังนั้น ค่าวัสดุและค่าแรงงานก่อสร้างตามผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานในโครงการพิพาทจะมีราคาประมาณ ๒๔๒,๓๙๒ บาท
เมื่อนำมาคำนวณรวมกับค่าแพคเตอร์เอฟ (๑.๓๓๔๗) แล้วผู้ฟ้องคดีจึงควรที่จะได้รับค่าจ้างเป็นเงินทั้งสิ้น
จำนวน ๓๒๓,๕๒๑ บาท หรือร้อยละ ๖๖.๗๐ ของวงเงินค่าจ้างตามสัญญาพิพาท แม้ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีรับมอบ
งานจ้างเมื่อใด แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการตรวจการจ้างได้เข้าตรวจสอบ
บริเวณที่ก่อสร้างโดยใช้เครื่องมือและเจ้าหน้าที่ของทางหลวงชนบทจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อตรวจสอบชั้นความหนา
ของถนนลาดยาง เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เปิดให้ประชาชนได้ใช้ถนนพิพาทเป็นทางสัญจร จึงถือว่าวันที่ ๒ กรกฎาคม

๒๕๕๓ เป็นวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับมอบงานจ้างแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีสิทธิปรับผู้ฟ้องคดีได้นับถัดจากวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ จนถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นเวลา ๔๖ วัน ค่าปรับวันละ ๔๘๕ บาท คิดเป็นเงิน ๒๒,๓๑๐ บาท ตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง ของสัญญาพิพาท ซึ่งมีใช้เป็นเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีสิทธิปรับผู้ฟ้องคดีได้เป็นเงินจำนวน ๒๒,๓๑๐ บาท เมื่อนำเงินค่าเบี้ยปรับจำนวน ๒๒,๓๑๐ บาท ไปหักออกจากค่าจ้างที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓๒๓,๕๒๑ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องขอใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๓๐๑,๒๑๑ บาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ ของผู้ฟ้องคดี จึงตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีขอที่จะได้รับดอกเบี้ยจากต้นเงิน ๓๐๑,๒๑๑ บาทในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นตามมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๗๐๒/๒๕๕๔)

๙.๓ คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่น่าสนใจประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. คดีพิพาทเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๗๒๘/๒๕๕๔

(ก) สรุปคำฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดชัยภูมิ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (บริษัท ท.) ใช้พื้นที่เพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าในเขตปฏิรูปที่ดิน ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๓๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๘ ไร่ โดยวิธีการเช่า มีกำหนด ๓ ปี ภายหลังจากมีมติดังกล่าว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จังหวัดชัยภูมิ ได้เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) พิจารณา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นควรอนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังลม เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ลงนามทำสัญญาเช่าให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การทำสัญญาเช่าดังกล่าวไม่สุจริต จึงยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ดังกล่าว และสั่งให้ระงับหรืองดเว้นหรือเพิกถอนการทำสัญญาเช่าพื้นที่ติดตั้งกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าดังกล่าว จนกว่าจะได้นำดำเนินการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้บุคคลใดใช้เพื่อกิจการอื่น กิจการนั้นจะต้องสนับสนุนหรือเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวได้รับประโยชน์จากกิจการนั้นโดยตรง สำหรับโครงการกิจการกังหันลมผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร มิใช่กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

(ข) สรุปคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดการที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. ๔-๑๐๙) ต่อ ส.ป.ก. จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการกั้นล้มผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยมีสถานที่ประกอบกิจการตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลนาขาม และตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อนึ่ง แม้ว่าโครงการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากประชาคมในท้องถิ่น รวมทั้งความเห็นชอบจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ และผู้ขอได้ทำการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของโครงการในเบื้องต้น รวมถึงได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตพลังงานทดแทน (โครงการโรงกั้นล้ม) จากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่าแล้วก็ตาม แต่โดยที่วัตถุประสงค์หลักของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินและให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์มากที่สุด รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้นโดยเช่าซื้อ เช่า หรือเช่าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกร ส่วนการจัดที่ดินให้แก่บุคคลใด เช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นในเขตปฏิรูปที่ดินตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น เป็นข้อยกเว้นสำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ซึ่งหลักการตีความกฎหมายเกี่ยวกับข้อยกเว้นของกฎหมายจะต้องตีความโดยเคร่งครัด กล่าวคือ การจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้บุคคลใดใช้เพื่อกิจการอื่น กิจการนั้นจะต้องสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวได้รับประโยชน์จากกิจการนั้นโดยตรง สำหรับโครงการกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แม้จะมีลักษณะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมก็ตาม แต่กิจการดังกล่าวเป็นไปเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อันเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร มิใช่กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินในท้องที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยตรง ทั้งนี้ เนื่องจากกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ผลิตได้ จะถูกรับซื้อโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและส่งไปยังสถานีไฟฟ้าแรงสูงบำเหน็จณรงค์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ โดยผ่านสายส่งไฟฟ้าระบบ ๑๑๕ กิโลโวลต์ เพื่อการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจะได้จำหน่ายกระแสไฟฟ้าตามขั้นตอนการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าต่อไป การผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมิได้เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินดังกล่าว อีกทั้ง

ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในสำนวนคดีว่าผู้ฟ้องคดีและราษฎรในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยตรงแต่อย่างใด นอกจากนี้ การจัดตั้งกองทุนพัฒนาไฟฟ้าก็เป็นเพียงผลของการดำเนินโครงการ กิจการกักหน้ตามมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพข.) ที่กำหนดให้จัดตั้งกองทุนเพื่อจัดหา เงินทุนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมในชุมชนพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า ซึ่งได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าหรือการผลิตไฟฟ้าเท่านั้น ดังนั้น โครงการกิจการกักหน้ผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๓ จึงมิใช่กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน อันไม่เข้าลักษณะตามความในข้อ ๑.๕ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒)ฯ และข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าได้มีการเพิกถอนพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเดิมหรือมีการตราพระราชกฤษฎีกากันเขตที่ดินพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัด ชัยภูมิ ออกจากเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว การที่ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดที่ดินดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อดำเนิน กิจการกักหน้ผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักหน้ผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการติดตั้งกักหน้ผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒. คดีพิพาทเกี่ยวกับการสาธารณสุขและอนามัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๒๔/๒๕๕๙

(ก) สรุปคำฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ร้องสอด (นาง บ.) เลี้ยงสุกรไว้ บริเวณบ้าน สังกิ่งหมื่นจากมูลสุกรและน้ำเสีย รบกวนการดำรงชีวิตและสุขภาพของผู้ฟ้องคดีและประชาชนใน บริเวณใกล้เคียง เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดี (นายกองค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านเสด็จ) เพื่อขอให้แก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าว และได้รับแจ้งว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้เข้าตรวจสอบ สถานประกอบการของผู้ร้องสอดเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ได้แนะนำให้ผู้ร้องสอดปรับปรุงแก้ไขให้แล้ว เสร็จภายใน ๓๐ วัน และจะได้เข้าตรวจผลการดำเนินการอีกครั้ง แต่เมื่อครบกำหนดดังกล่าวแล้วปรากฏว่ายังคงมี กลิ่นเหม็นอยู่ ผู้ฟ้องคดีจึงได้โทรศัพท์ร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีอีกครั้งเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ต่อมา ผู้ฟ้อง คดีได้รับแจ้งว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ พบว่า ผู้ร้องสอดได้ ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานแล้ว โดยเจ้าพนักงานได้แนะนำให้ผู้ร้องสอดแก้ไขปรับปรุง อีกครั้งให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน แต่เมื่อครบกำหนดก็ยังคงมีกลิ่นเหม็นอยู่ จากนั้นในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องเรียนไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองลำปาง แต่จนถึงปัจจุบันความเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้หมดสิ้นไป จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการตาม อำนาจหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

การที่หน่วยงานดำเนินการระงับเหตุรำคาญตามที่มีผู้ร้องเรียน แต่ปรากฏว่ายังคงมีเหตุรำคาญหลงเหลืออยู่ จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานดำเนินการระงับเหตุรำคาญแต่เพียงบางส่วน ถือได้ว่าหน่วยงานมิได้ดำเนินการให้มีการระงับเหตุรำคาญตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยถูกต้องครบถ้วน ถือได้ว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(ข) สรุปคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

ข้อเท็จจริงปรากฏตามบันทึกการตรวจสอบของผู้เข้าร่วมตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า วิธีการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีพร้อมคณะกำหนดให้ผู้ร้องสอดปฏิบัติเพื่อป้องกันระงับปัญหาที่เกิดขึ้นโดยกำหนดให้ผู้ร้องสอดขยายโรงเรียนเลี้ยงสุกรเดิมห่างจากบ้านพักอีก ๒ คอก ให้อ้ายคอกสุกรคอกที่ ๑ และคอกที่ ๒ ไปยังโรงเรียนที่สร้างใหม่ ปรับปรุงพื้นดินใต้โรงเรียนเป็นพื้นซีเมนต์ เก็บกวาดมูลสุกรและทำความสะอาดคอกสุกรทุกวัน รวมถึงให้ลดจำนวนสุกรที่เลี้ยงลงให้เหลือประมาณ ๔ ถึง ๕ ตัวต่อคอก และวิธีการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีพร้อมคณะกำหนดให้ผู้ร้องสอดปฏิบัติเพิ่มเติมในการตรวจติดตามผลการแก้ไขปัญหาของผู้ร้องสอด เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ให้ผู้ร้องสอดนำกระเบื้องแผ่นเรียบหรือสังกะสีมาติดตั้งไว้ใต้พื้นโรงเรียนเพื่อรองรับมูลสุกรหรือน้ำที่สุกรบริโภคให้ไหลลงสู่บ่อเกรอะได้สะดวกขึ้น ทำฝาปิดบ่อเกรอะเพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและแมลงวันตอมหรือให้ทำความสะอาดคอกสุกรและบริเวณสถานประกอบการให้สะอาดอยู่เสมอ ซึ่งผู้ร้องสอดก็ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าว และแม้จะปรากฏตามบันทึกผลการตรวจสอบของคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ระบุว่า ไม่มีกลิ่นเหม็นของมูลสุกรที่จะไปส่งกลิ่นเหม็นราษฎรที่มีบ้านเรือนใกล้เคียง แต่เมื่อพิจารณาสภาพสุขลักษณะของโรงเรียนเลี้ยงสุกรของผู้ร้องสอดตามภาพถ่ายที่ผู้ถูกฟ้องคดียื่นต่อศาล ปรากฏว่า ภายหลังจากได้ปรับปรุงตามวิธีการดังกล่าวแล้ว สภาพของโรงเรียนเลี้ยงสุกรมีสภาพพื้นโรงเรียนเป็นพื้นไม้ไผ่พื้นคอกรองด้วยสังกะสีรูปตัวยูมีมูลสุกรตกค้างสะสมอยู่ พื้นซีเมนต์ใต้โรงเรียนมีมูลสุกร และน้ำตกค้างอยู่บนพื้นร่องระบายน้ำสำหรับรองรับน้ำเสียของสุกรที่ไหลลงมาจากโรงเรียนมีน้ำตกค้าง โดยที่การเลี้ยงสุกรสุขลักษณะของโรงเรียนพื้นโรงเรียนควรทำด้วยวัสดุแข็งแรง พื้นผิวเรียบทำความสะอาดง่าย มีความลาดเอียงที่เหมาะสมให้น้ำหรือสิ่งปฏิกูลไหลลงระบายได้โดยสะดวก แต่จากสภาพของโรงเรียนเลี้ยงสุกรของผู้ร้องสอดพื้นคอกทำด้วยไม้ไผ่พื้นคอกรองด้วยสังกะสีรูปตัวยูทำความสะอาดยาก พื้นซีเมนต์ใต้โรงเรียนและร่องระบายน้ำมีน้ำตกค้างสะสมอยู่ แสดงว่ามีความลาดเอียงไม่เหมาะสมให้น้ำหรือสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก นอกจากนี้ ฝาปิดบ่อเกรอะใช้แผ่นไม้หลายแผ่นติดกันปิดทับไว้ไม่สนิท การใช้แผ่นไม้ปิดทับไว้ในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถป้องกันกลิ่นเหม็นจากสิ่งปฏิกูลมิให้ฟุ้งกระจายออกไปสู่ภายนอกได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากสภาพสุขลักษณะของพื้นโรงเรียนและส่วนประกอบดังกล่าว ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีก็รับว่า ปัญหากลิ่นเหม็นในตอนเช้ายังมีบ้างแต่จะหมดไปเมื่อผู้ร้องสอดทำความสะอาดแล้ว เชื่อได้ว่าวิธีการที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดให้ผู้ร้องสอดปฏิบัติสำหรับการป้องกันระงับเหตุรำคาญที่เกิดจากกลิ่นเหม็นของมูลสุกรที่ผู้ร้องสอดเลี้ยงไว้ นั้น เป็นวิธีการที่ไม่สามารถป้องกันระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปได้ตลอดเวลา แม้ผู้ถูกฟ้องคดีจะอ้างว่าได้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญแล้ว ก็เป็นการดำเนินการระงับเหตุรำคาญแต่เพียงบางส่วน จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ดำเนินการให้มีการระงับเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยถูกต้องครบถ้วน ถือได้ว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

๓. คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๙๓๒/๒๕๕๙

(ก) สรุปคำฟ้อง

ผู้ฟ้องคดี (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาจ้างผู้ถูกฟ้องคดี (บริษัท อ.) ออกแบบอาคารชั้นสูตโรค เป็นอาคาร ๔ ชั้น ตามสัญญาจ้างที่ปรึกษาออกแบบ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๖ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำงานตามสัญญาจ้างแล้วเสร็จ จังหวัดลพบุรี ได้ทำสัญญาจ้างทำห้ส่วนจำกัด ห. เพื่อก่อสร้างอาคารชั้นสูตโรค ๔ ชั้น จำนวน ๑ หลัง ตามแบบของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๓๙ วงเงินค่าจ้างจำนวน ๒๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยทำห้ส่วนจำกัด ห. ได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ อาคารดังกล่าวเกิดรอยร้าวภายในอาคารหลายแห่ง ทำห้ส่วนจำกัด ห. และผู้ถูกฟ้องคดีได้เข้ามาดำเนินการแก้ไขกรณีดังกล่าว โดยซ่อมแซมอาคารจนแล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๓ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๔ อาคารดังกล่าวได้เกิดรอยร้าวบริเวณเดิมซึ่งเคยแก้ไขแล้ว จึงได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการแก้ไขและได้ประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ โดยมีมติให้ผู้ถูกฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดการแก้ไขอาคารภายใน ๓๐ วัน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ผู้ฟ้องคดีได้ติดตามเร่งรัดการดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีหลายครั้ง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งวันที่จะเข้าดำเนินการหลายครั้งแต่ก็ไม่ได้ดำเนินการตามที่แจ้งต่อผู้ฟ้องคดี จังหวัดลพบุรี ได้ขอความร่วมมือไปยังสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อตรวจสอบสาเหตุการร้าวของอาคารและเสนอวิธีการแก้ไขพร้อมประเมินค่าใช้จ่าย สมาคมวิศวกรรมสถานฯ ได้ส่งคณะทำงานเข้าตรวจสอบอาคารชั้นสูตโรคเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ได้ผลสรุปว่า พื้นโครงสร้างของอาคารไม่มั่นคงแข็งแรงเพียงพอต่อการใช้งาน ควรเร่งดำเนินการซ่อมแซมโดยเร็ว ต่อมา จังหวัดลพบุรีได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ฮ. เป็นที่ปรึกษาตรวจสอบและออกแบบปรับปรุงแก้ไขซ่อมแซมอาคารชั้นสูตโรค ๔ ชั้น ดังกล่าว เป็นเงินจำนวน ๑,๐๙๙,๙๖๐ บาท ซึ่งบริษัท ฮ. ได้ประมาณราคาค่าก่อสร้างเสริมกำลังอาคารชั้นสูตโรค เป็นเงินจำนวน ๒๕,๗๒๗,๘๐๕ บาท จังหวัดลพบุรีได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๐ รายงานสรุปความเสียหายและค่าใช้จ่ายการซ่อมแซมอาคารชั้นสูตโรค ๔ ชั้น ดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ คือ ค่าจ้างบริษัท ฮ. เป็นเงินจำนวน ๑,๐๙๙,๙๖๐ บาท และราคาประมาณการซ่อมแซมอาคาร เป็นเงินจำนวน ๒๕,๗๒๗,๘๐๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖,๘๒๗,๗๖๕ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ แจ้งว่าจะเข้าดำเนินการปรับปรุงอาคารในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ แต่ก็ไม่ได้เข้าดำเนินการ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๒๖,๘๒๗,๗๖๕ บาท ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๒๖,๘๒๗,๗๖๕ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

เมื่อการแตกร้าวเสียหายของอาคารที่ก่อสร้างมีสาเหตุมาจากการที่ผู้รับจ้างออกแบบอาคารได้ออกแบบงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการสถาปัตยกรรมและ/หรือวิศวกรรม ผู้รับจ้างจึงมีหน้าที่ต้องทำการแก้ไขความเสียหายดังกล่าว แต่เมื่อผู้รับจ้างไม่สามารถแก้ไขความเสียหายดังกล่าวได้จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากงานออกแบบอาคารดังกล่าว

(ข) สรุปคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด

ข้อเท็จจริงที่พึงได้เป็นยุติว่า เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ อาคารชั้นสูตโรค ๔ ชั้น ของโรงพยาบาล ลพบุรี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้ออกแบบได้เกิดรอยร้าวภายในอาคารหลายแห่ง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห และผู้ถูกฟ้องคดี ได้ดำเนินการแก้ไขจนแล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ แต่เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ อาคารดังกล่าวได้ เกิดรอยร้าวบริเวณเดิมซึ่งเคยแก้ไขแล้ว และจากการตรวจสอบอาคารโดยสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า พื้นโครงสร้างของอาคารไม่มั่นคงแข็งแรงเพียงพอ ต่อการใช้งาน และเมื่อวิเคราะห์แบบก่อสร้างย้อนกลับพบว่า ความหนาที่บริเวณหัวเสาของแผ่นพื้นไม่เพียงพอ และปริมาณเหล็กเสริมน้อยเกินไปไม่สามารถรับน้ำหนักบรรทุกทุกใช้งานได้อย่างปลอดภัย ส่งผลให้เกิดการแตก ร้าวที่บริเวณหัวเสาเกือบทุกจุด ซึ่งผลการตรวจสอบและความเห็นของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ดังกล่าวสอดคล้องกับผลการตรวจสอบและความเห็นของบริษัท ฮ. ซึ่งจังหวัดลพบุรีได้ทำสัญญา จ้างเป็นที่ปรึกษาตรวจสอบและออกแบบปรับปรุงแก้ไขซ่อมแซมอาคารดังกล่าวที่แจ้งว่าการแตกร้าวเสียหายมีสาเหตุ มาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกแบบงานไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการสถาปัตยกรรม และ/หรือวิศวกรรม ผู้ถูกฟ้องคดี จึงมีหน้าที่ต้องทำการแก้ไขความเสียหายดังกล่าวตามข้อ ๗ วรรคสอง ของสัญญาจ้างที่ปรึกษาออกแบบ และเมื่อ มีการแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการแก้ไขความเสียหายแล้วหลายครั้ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่สามารถแก้ไขความเสียหาย ได้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากงานออกแบบอาคารตามข้อ ๗ วรรคสอง ของสัญญา ดังกล่าว แม้จะเป็นความจริงว่าคณะกรรมการตรวจและรับมอบงานการจ้างออกแบบจะมีเจ้าหน้าที่สังกัด กองแบบแผนของผู้ฟ้องคดีร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ตาม ก็ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ อันเนื่องมาจากการที่ได้ออกแบบอาคารโดยไม่ถูกต้องแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยสิ้นเชิง ทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยตรง และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้น จากงานออกแบบอาคาร อย่างไรก็ตาม โดยที่ก่อนยื่นคำฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๒๖,๘๒๗,๗๖๕ บาท ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว และผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงขอที่จะชำระเงินจำนวน ๒๖,๘๒๗,๗๖๕ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้นำเงิน จำนวนดังกล่าวไปชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีโดยถูกต้องครบถ้วนภายในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีผิดนัดชำระหนี้จำนวนดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และต้องชำระดอกเบี้ยผิดนัดในอัตรา ร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ พิพากษา แก้อำนาจพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินจำนวน ๒๖,๘๒๗,๗๖๕ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไปจนกว่าจะ ชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาล ทั้งในศาลปกครองชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี

ส่วนที่ ๓

นโยบายและทิศทาง การดำเนินงานของศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

“ปีแห่งการพัฒนากระบวนการงานศาล ที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court)”

ศาลปกครองใช้แผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา และโดยที่บริบทและสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหลายประการ จนอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ในกรณีนี้ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีปกครองเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สามารถเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายของคู่กรณีและประชาชนได้ทันกาล ทุกภาคส่วนในสังคมมีความเชื่อมั่นต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานของศาลปกครองบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ ศาลปกครองเป็นสถาบันหลักที่ใช้อำนาจตุลาการในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองตามหลักนิติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานในระดับสากล ก่อให้เกิดบรรทัดฐานในการบริหารราชการแผ่นดิน และสร้างสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกับประโยชน์สาธารณะ จึงประกาศให้ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็น “ปีแห่งการพัฒนากระบวนการงานศาลที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court)” พร้อมทั้งกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวม ๓ ประการ ดังนี้

๑. พัฒนาระบบบริหารงานศาลที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

๑. ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพิจารณาคดีและบังคับคดีปกครอง

๒. จัดอัตรากำลังของตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของงานธุรการคดีให้เหมาะสมกับปริมาณงานคดีของศาลแต่ละแห่ง

๓. ปรับปรุงวิธีการบริหารจัดการคดี ระบบบริหารสำนวนคดีให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ เพื่อช่วยให้ศาลสามารถบริหารจัดการกระบวนการพิจารณาคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความล่าช้า และจำนวนคดีค้างในศาล

๔. ปรับปรุงฐานข้อมูลด้านกฎหมายและระบบข้อมูลสารสนเทศทุกระบบให้สนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีและบังคับคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดหมวดหมู่แนวคำวินิจฉัย และคำสั่งให้สามารถสืบค้นได้ง่าย รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน

๕. ปรับปรุงและพัฒนาระบบงานธุรการศาล ระบบฐานข้อมูลคดี ระบบการจัดเก็บข้อมูลคดี ที่เป็นเอกสารให้เป็นรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. จัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานภายในสำหรับตุลาการ แนวทางการเขียนคำพิพากษา/คำสั่งที่มีมาตรฐาน แยกตามประเภทหรือลักษณะคดี เพื่อให้รูปแบบการเขียนคำพิพากษาหรือคำสั่งที่มีข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันเป็นบรรทัดฐานเดียวกันและเป็นมาตรฐานสากลยิ่งขึ้น

๗. กำหนดเป้าหมายในการพิจารณาพิพากษาคดีให้คดีค้างเก่าและคดีที่ค้างนานเกิน ๒ ปี ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี และคดีรับเข้าใหม่ได้รับการพิจารณาแล้วเสร็จภายในกรอบเวลามาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งเร่งดำเนินการบังคับคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายให้แก่ประชาชนและคู่กรณีได้ทันกาล

๘. เสริมสร้างความสัมพันธ์และขยายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ รวมทั้งพัฒนาระบบการนำองค์ความรู้จากต่างประเทศมาปรับใช้ในการพัฒนาศาลปกครอง

๙. ศึกษาความเหมาะสมในการนำแนวคิดใหม่มาปรับใช้ในการพัฒนาระบบบริหารงานศาลและกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง เพื่อช่วยลดเวลา ปัญหาคดีค้าง ปัญหาคดีค้างในชั้นตอนใดชั้นตอนหนึ่งภายในศาล และเพิ่มความโปร่งใสให้กับกระบวนการพิจารณาคดี

๒. ยกระดับการให้บริการประชาชนและคู่กรณีผ่านบริการอิเล็กทรอนิกส์

๑. เตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการเข้าสู่ศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพสูง มั่นคง ปลอดภัย มีระบบการจัดเก็บและบริหารข้อมูลที่ไม่ซ้ำซ้อน เร่งพัฒนาแอปพลิเคชันในการให้บริการผ่านบริการอิเล็กทรอนิกส์บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ (Mobile Application) เพื่อเพิ่มช่องทางให้ประชาชนและคู่กรณีสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัดเวลา รวมทั้งเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลและยากจน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สื่อการเรียนรู้ และการบริการของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้โดยสะดวก

๒. พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครอง การอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง และหลักปฏิบัติราชการจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง เพื่อช่วยลดปัญหาข้อพิพาททางปกครอง และส่งผลให้การจัดทำบริการสาธารณะของรัฐสามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

๓. พัฒนาความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบบริหารจัดการคดี และระบบการสืบค้นข้อมูลที่ปรับปรุงและหรือพัฒนาขึ้นมาใหม่ให้ตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครอง และเจ้าหน้าที่ศาลปกครองที่เกี่ยวข้อง

๓. พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของสำนักงานศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพ

๑. ขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์ศาลปกครอง และภารกิจตามแนวทางและทิศทางของผู้บริหารศาลปกครองให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งเน้นการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกด้านที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

๒. ให้ทุกหน่วยงานทบทวนมาตรฐานการทำงานและยกระดับมาตรฐานการทำงานของแต่ละหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น และเป็นเยี่ยม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบการบริหารจัดการคดีปกครอง วิถีพิจารณาคดีปกครองและระบบสนับสนุนอื่นๆ รวมทั้งเร่งรัดดำเนินการจัดให้มีระบบการติดตามความเคลื่อนไหวคดีทุกคดีในศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด เพื่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการคดี และการติดตามความเคลื่อนไหวคดีของผู้บริหารศาลและตุลาการศาลปกครองให้สามารถเข้าถึงข้อมูลคดีที่มีความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารขององค์กร โดยการเทียบเคียงกับหน่วยงานที่เป็นเลิศในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาศาลปกครองไปสู่การเป็นศาลอัจฉริยะ (Court Excellence) การจัดการความรู้และเผยแพร่ความรู้ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานอย่างเป็นระบบในทุกกลุ่มบุคลากร

๓. พัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับระบบการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ สนองต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และความต้องการของตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงานศาลปกครอง พร้อมทั้งสนับสนุน ส่งเสริม และแสวงหาโอกาสให้บุคลากรในองค์กรได้แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถอย่างเท่าเทียม เหมาะสม มีความริเริ่มที่สร้างสรรค์ และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานของศาลปกครอง

๔. ส่งเสริม รมรงค์ เผยแพร่การปฏิบัติตามค่านิยมที่เหมาะสมให้ทราบทั่วกัน โดยส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามค่านิยมที่พึงประสงค์ทั้ง ๕ กลุ่ม (TRUST) ให้เป็นวัฒนธรรมศาลปกครอง พร้อมทั้งสนับสนุนให้นำเรื่องวัฒนธรรมศาลปกครองไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมทั้งในระบบบริหารงานบุคคลและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

๕. เน้นการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งจากบุคลากรภายในและภายนอก เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนางานในระบบต่างๆ ของศาลปกครองให้เกิดสัมฤทธิ์ผล สอดคล้องและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีให้เป็นที่ไปด้วยความรวดเร็ว มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณะได้ รวมทั้งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากบุคลากรภายนอกทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อลดและป้องกันการเกิดข้อพิพาททางปกครอง รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์แห่งความเชื่อมั่น ศรัทธา ความไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรมของศาลปกครองอย่างแท้จริง

๖. จัดให้มีระบบประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก เพื่อสื่อสารกับบุคลากรภายในองค์กรและสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธา และภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

๗. วางระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรที่ดี กำหนดแนวทางและนโยบายในการบริหารทรัพย์สินที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานศาลปกครองมีประสิทธิภาพ ประหยัด และมีประสิทธิผล ช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต

๘. พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์การให้สอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรเกี่ยวกับความเหมาะสมในการบริหารจัดการองค์การในด้านต่างๆ ได้แก่ การบริหารจัดการอาคารสถานที่ ระบบสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน ระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงานศาลปกครอง การพัฒนาความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญให้แก่บุคลากร และโครงสร้างของสำนักงานศาลปกครอง

๙. สืบรวจความพึงพอใจของประชาชนและคู่กรณีต่อการให้บริการของสำนักงานศาลปกครอง ความพึงพอใจของตุลาการศาลปกครอง และบุคลากรสำนักงานศาลปกครอง ต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานศาลปกครองในด้านต่างๆ เพื่อนำผลการสำรวจไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไปให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ส่วนที่ ๕
ทำเนียบตุลาการ
ในศาลปกครองชั้นต้น

รายนามตุลาการศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองกลาง

๑	นายวุฒิ	มีชัย	อธิบดีศาลปกครองกลาง
๒	นายภานุพันธ์	ชัยรัตน์	รองอธิบดีศาลปกครองกลาง
๓	นางสาวพยุง	พินสุทธิราษฎร์	รองอธิบดีศาลปกครองกลาง
๔	นายสุเมธ	เดี๋ยววิเศษ	รองอธิบดีศาลปกครองกลาง
๕	นายสุชาติ	ศรีวรรกร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๖	นายสะเทือน	ชูสกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๗	นายสุรเดช	พหลภาคย์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๘	นายวีระ	แสงสมบูรณ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๙	นางชนิตา	วรพงศ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๐	นายสมศักดิ์	ศุภะรัชฎุเดช	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๑	นายสัมฤทธิ์	อ่อนคำ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๒	นางสาวกนิษฐา	เชี่ยวชาญ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๓	นายชวลิต	ลาภผล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๔	นายสมเกียรติ	ชุมวิสูตร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๕	นายสถาพร	สถิตย์ปิยะรัตน์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๖	นายฉัตรชัย	นิติภักดิ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๗	นายรังสิกร	อุปพงศ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๘	นายประวัตติ	วิสัยกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๑๙	นายสมศักดิ์	ตัณตเลขา	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๐	นายวชิระ	ชอบแต่ง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๑	นายวัชชัย	สนธิวิช	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๒	นายวิจิตร	รักถิ่น	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๓	นายชนกฤต	กิตติวัฒน์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๔	นางสาวผ่องรอง	ประเสริฐพานิชการ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๕	นายประเวศ	รักษพล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง
๒๖	นายวสันต์	เดี๋ยวตระกูล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๒๗	นายประศักดิ์	ศิริพานิช	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๒๘	นายจำกัต์	ชุมพลวงศ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง

๒๙	นายไพรัช	โตสวัสดิ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๐	นายภาณุมาศ	เลี่ยมสกุล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๑	นายนิติ	อรัณยะนาค	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๒	นายพัฒนา	คุศรีพิทักษ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๓	นายหส์ฎี	ศรีวิเชียร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๔	นายคม	บูรณวรศิลป์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๕	นายบุญชู	จันทรวงศ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๖	นางสาววาสนา	มะลิตอง	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๗	นายยงยุทธ	เชี่ยวชาญกิจ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๘	นางสาวบุบผา	อัครพิมาน	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๓๙	นางสาวสุมณี	ชัยยะศิริสุวรรณ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๐	นายदनัย	ศรีโมรา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๑	นายจรัสศักดิ์	สีใจเจริญ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๒	นายวิโรจน์	ปรีชาพันธ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๓	นายซัชชัย	ยอดมัลย์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๔	นายดิเรก	สุนทรสาคร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๕	นายลิขิต	ศกุนะสิงห์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๖	นายจิตติคุณ	แพงคุณ	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๗	นางสาวฐิติลักษณ์	เกรียงเกริกไกร	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๘	นางสมพร	ถาวรวิริยะนันท์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๔๙	นายวุฒิวินิจ	จรรย์ยานนท์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๐	นางสาวสิริพร	มณีภรณ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๑	นายศิวศักดิ์	สินอวย	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๒	นายวินัย	รุ่งรักสกุล	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๓	นายชัยนะ	อักษรพันธ์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๔	นางสาวปัทมิญา	วชิรเมธารัตน์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๕	นายสุรธีร์	ลัมทรัพย์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๖	นายเทอดพงศ์	คงจันทร์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๗	นายนิทัศน์	แจ่มชัย	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๘	นายเอกณัฐ	จินแสน	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๕๙	นายวิโรจน์	ธิตา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๐	นางสาวกัญญาจันท์	คุณสุทธิ	ตุลาการศาลปกครองกลาง

๖๑	นายวิรัช	ร่วมพงษ์พัฒนา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๒	นายปรีชา	สันรัมย์	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๓	นางอังคณา	เสาชงทอง	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๔	นายอาณัติ	สุขปะทิว	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๕	นางสาวสุภาพ	ชอบดอน	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๖	นายสุรินทร์	ทองมา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๗	นายเชวงศิลป์	สุวรรณจินดา	ตุลาการศาลปกครองกลาง
๖๘	นายสังจา	เข้มนงาน	ตุลาการศาลปกครองกลาง

ศาลปกครองเชียงใหม่

๑	นายฤทัย	หงส์สิริ	อธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่
๒	นางสาวกรรณิการ์	สุริยา	รองอธิบดีศาลปกครองเชียงใหม่
๓	นายจිරพัฒน์	กล่อมสกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองเชียงใหม่
๔	นายสมภพ	ผ่องสว่าง	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองเชียงใหม่
๕	นายสินินท์	สินิทธานนท์	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๖	นางมาเรียม	วิมลธร	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๗	นายตระหง่าน	เกียรติศิริโรจน์	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๘	นายฉลองชัย	สถิตย์สัมพันธ์	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๙	นายศิริ	มีแสงสกุล	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่
๑๐	นายตรีภพ	คริสต์รักษา	ตุลาการศาลปกครองเชียงใหม่

ศาลปกครองสงขลา

๑	นายโสภณ	บุญกุล	อธิบดีศาลปกครองสงขลา
๒	นายไพโรจน์	มินเต็น	รองอธิบดีศาลปกครองสงขลา
๓	นายสมมาศ	รัฐพิทักษ์สันติ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสงขลา
๔	นายอาทร	คุระวรรณ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสงขลา
๕	นายสุทธิพงศ์	เขาวนาดิศัย	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
๖	นายวัชรพงษ์	เลิศุฒิ	ตุลาการศาลปกครองสงขลา
๗	นายนพรัตน์	สร้อยแสง	ตุลาการศาลปกครองสงขลา

ศาลปกครองนครราชสีมา

๑	นางสายสุตา	เศรษฐบุตร	อธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา
๒	นายพงษ์ศักดิ์	กัมพูสิริ	รองอธิบดีศาลปกครองนครราชสีมา
๓	นายอนุสรณ์	ธีระภัทรานันท์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครราชสีมา

๔	นางดุชนีย์	ตยางคานนท์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครราชสีมา
๕	นายประยูร	ปรีดา	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๖	นายวิชา	เหลือล้ำ	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๗	นายสมชัย	จารุจินดา	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๘	นายมนูญ	พิบูลรัตน์กุล	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๙	นายทศพร	โต๊ะบุรินทร์	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา
๑๐	นางนันทมน	อัมสะอาด	ตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา

ศาลปกครองขอนแก่น

๑	นายจักริน	วงศ์กุลฤดี	อธิบดีศาลปกครองขอนแก่น
๒	นายศรศักดิ์	นิยมธรรม	รองอธิบดีศาลปกครองขอนแก่น
๓	นายชัยโรจน์	เกตุกำเนิด	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองขอนแก่น
๔	นายประพจน์	คล้ายสุพรรณ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองขอนแก่น
๕	นายวุฒิชัย	แสงสำราญ	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๖	นายสรศักดิ์	มไหศริโยดม	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๗	นายยรรยง	ธัญเทพิพงศ์	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น
๘	นายสุขสันต์	บุญจิต	ตุลาการศาลปกครองขอนแก่น

ศาลปกครองพิษณุโลก

๑	นางสุกัญญา	นาชัยเวียง	อธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก
๒	นายธีระเดช	เดชะชาติ	รองอธิบดีศาลปกครองพิษณุโลก
๓	นายอนุชา	ฮุนสวัสดิกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองพิษณุโลก
๔	นายศรัณยู	โพธิ์รัชตากร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองพิษณุโลก
๕	นางสาวอมรธา	สังจาสัย	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก
๖	นายนอบ	มากบุญ	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก
๗	นางสาวอัญชิสา	อินทรสาลี	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก
๘	นางอุษณีย์	ลี้วิไลกุลรัตน์	ตุลาการศาลปกครองพิษณุโลก

ศาลปกครองระยอง

๑	นายประวิทย์	เอื้อนรินทร์	อธิบดีศาลปกครองระยอง
๒	นายสุจินต์	จุฑาธิปไตย	รองอธิบดีศาลปกครองระยอง
๓	นายชาชีวิวัฒน์	ศรีแก้ว	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองระยอง
๔	นายอุดมศักดิ์	อังศุพิสิฐ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองระยอง
๕	นายตรีทศ	นิโครธางกูร	ตุลาการศาลปกครองระยอง

๖	นายจิรยุทธ	ทรงนวล	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๗	นายนิทัศน์	จูیینง	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๘	นายไพโรจน์	ทองปาน	ตุลาการศาลปกครองระยอง
๙	นายวันชัย	กนกอังกูร	ตุลาการศาลปกครองระยอง

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช

๑	นายถาวร	เกียรติทับทิว	อธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๒	นายสมยศ	วัฒนภิรมย์	รองอธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๓	นางสาวสิริภัทร	โชควิเศษชัยสิทธิ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๔	นายเชี่ยวชาญ	สุขช่วย	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๕	นายสมเกียรติ	แสงรุ่ง	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๖	นางวาสนา	จันทราภรณ์	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช
๗	นางสาวระริน	วระเศรษฐศักดิ์	ตุลาการศาลปกครองนครศรีธรรมราช

ศาลปกครองอุดรธานี

๑	นายอดุล	จันทรงค์ศักดิ์	อธิบดีศาลปกครองอุดรธานี
๒	นายเสถียร	ทิวทอง	รองอธิบดีศาลปกครองอุดรธานี
๓	นายเมธี	ชัยสิทธิ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี
๔	นายชยิน	แสงจันทร์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี
๕	นายฉัตรชัย	ศุภการ	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๖	นายสุทธิวัฒน์	มาศพันธ์	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๗	นายพีระศักดิ์	นาดี	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๘	นายวิริยะ	ว่องวานิช	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี
๙	นายสุรเดช	สุขถาวร	ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

ศาลปกครองอุบลราชธานี

๑	นายไชยวัฒน์	ธำรงค์ศรีสุข	อธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี
๒	นายสุรัตน์	พุ่มพวง	รองอธิบดีศาลปกครองอุบลราชธานี
๓	นายภริรัตน์	เจียรนัย	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุบลราชธานี
๔	นายวิสูตร	วัจนะเสถียรกุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุบลราชธานี
๕	นายอิทธิพล	ทัศนาศนา	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี
๖	นายประกาย	วิบูลย์วิภา	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี
๗	นายชำนาญ	ปริบาล	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี
๘	นางสาวศิริรัตน์	รัตนพันธ์	ตุลาการศาลปกครองอุบลราชธานี

ศาลปกครองเพชรบุรี

๑	นายอำพน	เจริญชีวินทร์	อธิบดีศาลปกครองเพชรบุรี
๒	นายณัฐ	รัฐอมฤต	รองอธิบดีศาลปกครองเพชรบุรี
๓	นายเสน่ห์	บุญทามานพ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองเพชรบุรี
๔	นายสมสกุล	ณ บางช้าง	ตุลาการศาลปกครองเพชรบุรี
๕	นางเพ็ญศรี	วงศ์เสรี	ตุลาการศาลปกครองเพชรบุรี
๖	นายประเสริฐ	ศรีทธาสุข	ตุลาการศาลปกครองเพชรบุรี

ศาลปกครองนครสวรรค์

๑	นางศิริวรรณ	จุลโพธิ์	อธิบดีศาลปกครองนครสวรรค์
๒	นายกุศล	รักษา	รองอธิบดีศาลปกครองนครสวรรค์
๓	นายเกียรติภูมิ	แสงศศิธร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองนครสวรรค์
๔	นายพีระพันธ์	วัฒน์ศิริ	ตุลาการศาลปกครองนครสวรรค์
๕	นายคะนิง	จันทร์สงเคราะห์	ตุลาการศาลปกครองนครสวรรค์
๖	นายวัชรชัย	อารยรุ่งโรจน์	ตุลาการศาลปกครองนครสวรรค์

ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด

๑	นายพัลลภ	รัตนจันทร์	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒	นายกิตตนัย	ธรรมธัช	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๓	นายประสาน	บางประสิทธิ์	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๔	นายจิรศักดิ์	จิรวดี	รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๕	นายธีรรัฐ	อร่ามทวีทอง	รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๖	นายไชยเดช	ตันติเวสส	รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๗	นายอาจันต์	พักทองพรรณ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๘	พันเอก วรศักดิ์	อารีเปี่ยม	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๙	นายสมิง	พรทวีศักดิ์อุดม	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๐	นายอนนท์	อดิเรกสมบัติ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๑	นางสุมาลี	ลิมป์โอวาท	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๒	นางเสริมตรุณี	ตันติเวสส	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๓	นายวิบูลย์	กัมมาระบุตร	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด

๑๔	นายไพศาล	บุญเกิด	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๕	นายพินิจ	มันส์มฤทธิ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๖	นางนงนุช	ธรรมครองอาตม์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๗	นายวิชัย	พจนโพธา	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๘	นางสาวสายทิพย์	สุคติพันธ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๑๙	นายอภิรัฐ	ปานเทพอินทร์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๐	นายสิทธิานต์	สิทธิสุข	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๑	นายวุฒิชัย	ไทยเจริญ	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๒	นายอิทธิพร	จิระพัฒนากุล	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด
๒๓	นายวิษณุชัย	ธรรมประดิษฐ์	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นประจำศาลปกครองสูงสุด

ส่วนที่ ๕
รายงานการเงิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2559

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	2559	2558
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4 3,509,551,753.86	3,265,386,818.43
ลูกหนี้ระยะสั้น	5 58,684,445.75	202,093,258.23
รายได้ค้างรับ	13,072.00	-
วัสดุคงเหลือ	6,186,329.40	6,441,990.84
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6 1,310,000.00	1,620,300.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,575,745,601.01	3,475,542,367.50
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	7 2,965,800,775.16	2,219,009,319.18
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	8 5,081,340.58	8,558,557.44
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	2,970,882,115.74	2,227,567,876.62
รวมสินทรัพย์	6,546,627,716.75	5,703,110,244.12

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2559

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	2559	2558
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	9 478,935,180.72	82,090,368.79
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	10 69,679,566.18	94,217,776.09
เงินรับฝากระยะสั้น	11 1,884,004.21	2,529,904.53
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-	109.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	550,498,751.11	178,838,158.41
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	12 31,825,835.33	43,391,248.12
เงินรับฝากระยะยาว	13 2,572,322,339.06	2,603,162,125.22
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	2,604,148,174.39	2,646,553,373.34
รวมหนี้สิน	3,154,646,925.50	2,825,391,531.75
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	3,391,980,791.25	2,877,718,712.37
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	36,516,048.42	36,516,048.42
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	3,355,464,742.83	2,841,202,663.95
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	3,391,980,791.25	2,877,718,712.37

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายไพโรจน์ ศาสนกุล)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน

(นายไกรรัช เงยวิจิตร)

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2559

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	2559	2558
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	15 2,865,336,797.18	2,817,605,514.64
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	16 -	34,836,959.46
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	17 12,192,112.00	9,033,747.10
รายได้อื่น	18 688,362.00	3,716,816.24
รวมรายได้	2,878,217,271.18	2,865,193,037.44
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	19 1,791,717,255.56	1,744,902,345.81
ค่าบำเหน็จบำนาญ	20 64,281,282.54	45,372,432.61
ค่าตอบแทน	21 1,279,622.50	1,184,233.50
ค่าใช้จ่าย	22 169,926,427.70	222,593,477.52
ค่าวัสดุ	28,050,172.97	27,514,972.99
ค่าสาธารณูปโภค	23 70,294,509.20	69,684,589.46
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	24 222,811,266.50	165,741,639.11
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	25 3,701,602.88	3,524,258.57
ค่าใช้จ่ายอื่น	-	115,000.00
รวมค่าใช้จ่าย	2,352,062,139.85	2,280,632,949.57
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	526,155,131.33	584,560,087.87

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานศาลปกครอง
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2559

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานศาลปกครองเป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มีอำนาจหน้าที่และบทบาทสำคัญในการสนับสนุน และพัฒนาให้งานอำนวยความสะดวกของศาลปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนและหน่วยงานราชการ

สำนักงานศาลปกครอง ตั้งอยู่ที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 หน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีจำนวน 2,624,096,900.00 บาท และได้รับจัดสรรงบสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 44,205,900.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 2,599,250,200.00 บาท) โดยแยกเป็นงบบุคลากร จำนวน 1,640,780,900.00 บาท งบดำเนินงาน จำนวน 316,488,400.00 บาท และงบลงทุน จำนวน 711,033,500.00 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานสนับสนุนการจัดการของรัฐสภา ศาล และหน่วยงานอิสระของรัฐ สำหรับผลผลิตที่ 1 ผลงานด้านการอำนวยความสะดวกทางปกครอง

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในงบการเงินตามแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0423.2/ ว237 ลงวันที่ 8 กันยายน 2557 และตามข้อกำหนดในหลักการและนโยบายบัญชีของสำนักงานศาลปกครอง

งบการเงินของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ไม่ว่าจะรายการดังกล่าวจะเป็นรายการที่เกิดจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณทุกประเภทที่หน่วยงานมีอำนาจ ในการบริหารจัดการตามกฎหมาย รายการที่ปรากฏในงบการเงิน รวมถึง สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาลและอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของงบการเงินซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

รอบระยะเวลาบัญชี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายบัญชีที่สำคัญ

3.1 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีความซับซ้อนทางถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

3.2 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- ที่ดินราชพัสดุที่หน่วยงานครอบครองและใช้ประโยชน์ แต่ไม่ได้เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์จะแสดงข้อมูลเพิ่มเติมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทันหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารอยู่ระหว่างการก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่างๆ ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 - 2545 รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000 บาท ขึ้นไป ครุภัณฑ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทันหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของอาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคามันหักเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานที่กำหนดไว้ในหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐฉบับที่ 2 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยกรมบัญชีกลาง ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)	อัตราร้อยละ
อาคารถาวร	20	5
อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	10	10
ค่าตกแต่งอาคาร (ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า)	5	20
สิ่งก่อสร้าง		
- ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	20	5
- ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	10	10
ครุภัณฑ์สำนักงาน	10	10
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	20
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้มีอายุใช้งาน 15 ปี)	5	20
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	20
ครุภัณฑ์สำรวจ	5	20
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	5	20
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	5	20
ครุภัณฑ์อื่น	5	20

3.3 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทันหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 4 ปี ในอัตราร้อยละ 25

3.4 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสินทรัพย์บริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัด ในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งหน่วยงานยังไม่อาจรับรู้รายได้

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผล ตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

3.5 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ดังนี้

- 1) เมื่อได้รับใบจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ
- 2) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีการขอเบิกเข้าบัญชีหน่วยงาน

หน่วยงานแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินตามจำนวนเงิน งบประมาณที่ขอเบิกสุทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน งบประมาณเบิกแทนกันแสดงรายได้จากเงิน งบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานผู้เบิกแทน

3.6 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ รายได้แผ่นดิน และรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุ ประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

3.7 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากเงินโอนและเงินบริจาคจากบุคคลอื่นนอกจากหน่วยงานภาครัฐรับรู้เมื่อได้รับเงิน ยกเว้นใน กรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์ การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น

หมายเหตุ 4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
เงินสดในมือ	1,961,276.97	1,992,520.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	3,507,588,076.89	3,262,255,812.43
เงินฝากคลัง	2,400.00	1,138,486.00
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3,509,551,753.86	3,265,386,818.43

เงินสดในมือ เป็นเงินสดและเงินสดย่อย นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินฝากสถาบันการเงิน เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วยเงินในงบบประมาณจำนวน 863,461,721.21 บาท ซึ่งมีแผนงานโครงการรองรับไว้แล้ว เงินนอกงบประมาณ จำนวน 2,600,759.52 บาท และเงินค่าธรรมเนียมศาล เงินกลาง เงินจากการบังคับคดี จำนวน 2,641,525,596.16 บาท

หมายเหตุ 5 ลูกหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
ลูกหนี้เงินยืมในงบบประมาณ	5,715,553.60	2,525,479.00
เงินจ่ายล่วงหน้า	52,968,862.15	199,567,427.90
รวม	58,684,415.75	202,092,906.90
ลูกหนี้อื่น-บุคคลภายนอก	30.00	218.00
ลูกหนี้อื่น-บุคคลภายใน	-	133.33
รวม	30.00	351.33
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	58,684,445.75	202,093,258.23

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2559	4,218,823.60	-	1,496,730.00	5,715,553.60
2558	2,351,019.00	-	174,460.00	2,525,479.00

หมายเหตุ 6 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
เงินประกันสัญญาเช่าอาคาร	1,310,000.00	1,619,800.00
เงินประกันทรัพย์สินอื่น	-	500.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,310,000.00	1,620,300.00

หมายเหตุ 7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน สำนักงานศาลปกครองได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินของที่ราชพัสดุ และกรมป่าไม้ ทำการก่อสร้างอาคาร ที่ทำการสำนักงานศาลปกครองภูมิภาค จำนวน 14 แห่ง ดังนี้

1. สศก.ระยอง หมายเลขทะเบียนที่ รย. 96 ต.เนินพระ อ.เมืองระยอง จ.ระยอง เนื้อที่ 3-1-88 ไร่
2. สศก.สงขลา หมายเลขทะเบียนที่ สข. 1100 ต.พะวง อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา เนื้อที่ 10-0-00 ไร่
3. สศก.เชียงใหม่ หมายเลขทะเบียนที่ ชม. 40 (บางส่วน) ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เนื้อที่ 12-3-00 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ ชม.1723 ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่ เนื้อที่ 12-1-97 ไร่ รวมเนื้อที่ 25-0-97 ไร่
4. สศก.นครราชสีมา หมายเลขทะเบียนที่ นม. 207 ต.จอหอ อ.เมือง จ.นครราชสีมา เนื้อที่ 18-1-81.40 ไร่
5. สศก.อุบลราชธานี หมายเลขทะเบียนที่ อบ. 1441 (บางส่วน) ต.แจระแม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี เนื้อที่ 16-2-26 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ อบ. 1441 ต.แจระแม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี เนื้อที่ 9-3-54 ไร่ รวมเนื้อที่ 26-1-80 ไร่
6. สศก.นครศรีธรรมราช ประกาศกรมป่าไม้ ฉบับที่ 18/2549 ลงวันที่ 12 กันยายน 2549 อนุญาตให้ สำนักงานศาลปกครองเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ต.หนองหงส์ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช เนื้อที่ 11-3-52 ไร่
7. สศก.ภูเก็ต หมายเลขทะเบียนที่ ภก. 153 (บางส่วน) ต.ไม้ขาว อ.ถลาง จ.ภูเก็ต เนื้อที่ 19-1-81 ไร่ และเนื้อที่ 7-0-00 ไร่ รวมเนื้อที่ 26-1-81 ไร่
8. สศก.เพชรบุรี หมายเลขทะเบียนที่ พบ. 261 (บางส่วน) ต.ชะอำ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี เนื้อที่ 20-0-00 ไร่
9. สศก.นครสวรรค์ หมายเลขทะเบียนที่ นว. 202 (บางส่วน) ต.กลางแดด อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์ เนื้อที่ 48-0-00 ไร่
10. สศก.ขอนแก่น หมายเลขทะเบียนที่ อ.ขก.1 ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.ขอนแก่น เนื้อที่ 34-2-37.30 ไร่
11. สศก.ยะลา หมายเลขทะเบียนที่ ยล. 473 (บางส่วน) ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา จ.ยะลา เนื้อที่ 30-1-72 ไร่
12. สศก.อุดรธานี หมายเลขทะเบียนที่ อต. 2577 ต.บ้านขาว อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี เนื้อที่ 13-0-10 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ อต. 2577 ต.บ้านขาว อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี เนื้อที่ 8-0-20 ไร่ รวมเนื้อที่ 21-0-30 ไร่
13. สศก.พิษณุโลก หมายเลขทะเบียนที่ พล. 481 ต.ท่าทอง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก เนื้อที่ 15-0-00 ไร่
14. สศก.สุพรรณบุรี หมายเลขทะเบียนที่ สพ. 789 ต.สนามชัย อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี เนื้อที่ 13-1-41 ไร่ และหมายเลขทะเบียนที่ สพ. 790 ต.สนามชัย อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี เนื้อที่ 6-2-59 ไร่ รวมเนื้อที่ 20-0-00 ไร่

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	2,604,178,816.45	1,905,661,352.69
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(468,555,907.74)	(368,786,977.20)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง-สุทธิ	2,135,622,908.71	1,536,874,375.49
ครุภัณฑ์	1,236,298,446.51	1,133,858,814.65
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์	(707,875,473.19)	(647,674,677.59)
ครุภัณฑ์ สุทธิ	528,422,973.32	486,184,137.06
งานระหว่างก่อสร้าง	301,754,893.13	195,950,806.63
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	2,965,800,775.16	2,219,009,319.18

หมายเหตุ 8 ลิขทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	154,017,867.68	153,941,167.68
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม-โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(148,936,527.10)	(145,382,610.24)
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ	5,081,340.58	8,558,557.44

หมายเหตุ 9 เจ้าหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
เจ้าหนี้การค้า	416,122,870.51	33,810,862.17
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	22,924,870.59	8,144,021.59
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	11,960,861.73	13,594,012.04
ใบสำคัญค้างจ่าย	27,926,577.89	26,541,472.99
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น	478,935,180.72	82,090,368.79

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	69,679,566.18	94,217,776.09
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	69,679,566.18	94,217,776.09

หมายเหตุ 11 เงินรับฝากกระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
เงินรับฝากค่าโทรศัพท์สมทบจ่าย	3,557.06	16,522.05
เงินรับฝากอื่น	6,274.00	69,773.85
เงินประกันสัญญา	1,731,548.51	2,185,758.63
เงินประกันผลงาน	142,624.64	257,850.00
รวมเงินรับฝากกระยะสั้น	1,884,004.21	2,529,904.53

หมายเหตุ 12 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

สำนักงานศาลปกครอง ได้รับบริจาคสินทรัพย์และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น เพื่อไว้ใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
รายได้จากการรับบริจาคอาคารรับผู้ (ครูภัณฑ์)	31,518,457.96	42,799,848.13
รายได้จากเงินช่วยเหลือรายการรับผู้		
- มูลนิธิคอนราตอาเดนาัวร์	307,077.76	440,894.17
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	299.61	150,505.82
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	31,825,835.33	43,391,248.12

หมายเหตุ 13 เงินรับฝากกระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
เงินรับฝาก-เงินค่าธรรมเนียมศาลและค่าปรับ	2,199,139,324.99	1,845,895,521.04
เงินรับฝาก-เงินกลาง	364,029,055.22	752,459,338.73
เงินรับฝาก-จากการบังคับคดี	7,509,601.21	3,466,226.70
เงินรับฝากอื่น-ระยะยาว	1,230,353.68	1,177,744.79
เงินประกันอื่น	64,000.00	62,000.00
เงินประกันสัญญา	319,077.75	48,117.75
เงินประกันผลงาน	30,926.21	53,176.21
รวมเงินรับฝากกระยะยาว	2,572,322,339.06	2,603,162,125.22

เงินรับฝากประเภทเงินค่าธรรมเนียมศาลที่ได้รับจากผู้ฟ้องคดี เงินที่คู่กรณีนำมาวาง และเงินที่นำมาวางไว้ตามคำสั่งศาล เป็นเงินซึ่งสำนักงานศาลปกครองต้องรับฝากไว้จนกว่าการพิจารณาคดีจะสิ้นสุด

หมายเหตุ 14 ภาระผูกพัน

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้		
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	658,067,919.00	1,354,565,400.00
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	-	26,872,600.00
รวม	658,067,919.00	1,381,438,000.00

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาสินทรัพย์

- ภาระผูกพันตามสัญญาตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 และ 2558 หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดขึ้นจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญาได้ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
ไม่เกิน 1 ปี	3,014,266.38	6,535,241.10
รวม	3,014,266.38	6,535,241.10

หมายเหตุ 15 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน	2559	2558
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,640,780,900.00	1,592,515,400.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	316,488,400.00	328,983,904.00
ค่าครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง	711,033,500.00	723,912,200.00
รายได้จากงบกลาง	197,033,997.18	172,194,010.64
รวมรายได้จากงบประมาณ	2,865,336,797.18	2,817,605,514.64

หมายเหตุ 16 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
รายได้ค่าบริการ	-	34,836,959.46
รวมรายได้จากการขายสินค้าและบริการ	-	34,836,959.46

รายได้ค่าบริการ เป็นค่าลงทะเบียนที่เก็บจากบุคคลภายนอก เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมให้บุคคลภายนอก จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) และหลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง (กปส.)

หมายเหตุ 17 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากแหล่งอื่น	2,643,402.88	3,524,258.57
รายได้จากการบริจาค	9,548,709.12	5,509,488.53
รวมรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	12,192,112.00	9,033,747.10

หมายเหตุ 18 รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
เงินเบิกเกินเรียกคืน	-	644,253.24
รายได้ค่าธรรมเนียมการสอบแข่งขันบุคคลเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	685,516.00	2,563,200.00
รายได้ค่าธรรมเนียมข้อมูลข่าวสารของราชการ	2,846.00	3,763.00
รายได้อื่น	-	505,600.00
รวมรายได้อื่น	688,362.00	3,716,816.24

หมายเหตุ 19 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
เงินเดือน	840,569,501.34	805,627,800.40
ค่าล่วงเวลา	517,380.00	792,980.00
เงินประจำตำแหน่ง	125,280,947.77	125,951,427.67
ค่าจ้าง	10,360,274.38	11,081,813.49
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	93,433,859.14	89,268,063.40
เงินช่วยค่าครองชีพ	1,860,885.73	3,486,932.78
เงินค่าตอบแทนพิเศษสำหรับตำแหน่งพนักงานคดีปกครอง	130,386,923.07	129,218,068.28
เงินส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการที่ดีของข้าราชการฝ่ายปกครอง	247,770,134.09	244,648,449.73
ค่ารักษาพยาบาล	92,756,209.69	83,145,908.50
เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร	5,157,315.00	4,574,154.00
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	85,350.00	-
เงินชดเชย กบข.	13,860,249.13	15,591,828.35
เงินสมทบ กบข.	20,790,373.92	23,387,742.53
เงินสมทบ กสจ.	128,986.90	121,944.65

ค่าใช้จ่ายบุคลากร (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	5,115,680.00	5,132,331.00
ค่าเช่าบ้าน	20,749,061.96	21,242,431.94
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	182,894,123.44	181,630,469.09
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,791,717,255.56	1,744,902,345.81

หมายเหตุ 20 ค่าบำเหน็จบำนาญ

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
บำนาญ	44,749,953.63	33,916,604.24
เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ	2,855,452.80	2,650,116.60
บำเหน็จ	1,417,849.80	18,271.00
บำเหน็จตกทอด	588,704.84	2,130.66
บำเหน็จดำรงชีพ	5,827,984.35	3,000,000.00
ค่ารักษาพยาบาล	8,668,037.12	5,596,975.11
เงินช่วยการศึกษาบุตร	173,300.00	188,335.00
รวมค่าบำเหน็จบำนาญ	64,281,282.54	45,372,432.61

หมายเหตุ 21 ค่าตอบแทน

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	840,680.00	744,653.50
ค่าตอบแทนอื่น	438,942.50	439,580.00
รวมค่าตอบแทน	1,279,622.50	1,184,233.50

หมายเหตุ 22 ค่าใช้สอย

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	31,044,612.43	63,325,196.65
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	11,452,874.62	9,717,797.53
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	18,110,307.53	14,613,587.68

ค่าใช้จ่าย (ต่อ)

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
ค่าจ้างเหมาบริการ	11,522,660.83	6,466,772.40
ค่าจ้างที่ปรึกษา	581,415.06	7,679,354.84
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	8,177,420.00	7,744,434.00
ค่าเช่า	28,113,912.02	35,541,958.37
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าน้อยกว่าเกณฑ์	2,539,201.64	16,134,679.58
ค่าวิจัยและพัฒนา	300,000.00	200,000.00
ค่าประชาสัมพันธ์	145,930.00	1,381,963.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	57,938,093.57	59,787,733.47
รวมค่าใช้จ่าย	169,926,427.70	222,593,477.52

หมายเหตุ 23 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
ค่าไฟฟ้า	42,548,697.95	41,936,960.81
ค่าประปา	1,651,884.74	1,531,900.35
ค่าโทรศัพท์	6,135,806.97	6,704,095.75
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	13,683,476.50	13,178,800.55
ค่าไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	5,716,103.04	5,758,242.00
ค่าสาธารณูปโภคอื่น	558,540.00	574,590.00
รวมค่าสาธารณูปโภค	70,294,509.20	69,684,589.46

หมายเหตุ 24 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	105,112,863.62	77,830,719.99
ครุภัณฑ์	114,144,486.02	85,133,260.07
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,553,916.86	2,777,659.05
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	222,811,266.50	165,741,639.11

หมายเหตุ 25 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2559	2558
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น		
- มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์	2,068,226.42	2,847,967.90
- กองทุนสนับสนุนการวิจัย	575,176.46	676,290.67
- ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงานอื่น	1,058,200.00	-
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	3,701,602.88	3,524,258.57

หมายเหตุ 26 อื่นๆ

สำนักงานศาลปกครอง ได้ทำบันทึกข้อตกลงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อาคารศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 (โครงการศูนย์ราชการบริเวณถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร) กับบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ตามบันทึกฉบับที่ 6/2551 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2551 โดยมีพื้นที่การใช้ประโยชน์ภายในอาคาร จำนวน 56,540 ตารางเมตร วงเงิน 9,592,416,731.04 บาท ประกอบด้วย ค่าเช่าอาคาร จำนวน 3,769,118,556.72 บาท ค่าบริการ จำนวน 5,653,678,174.32 บาท มีกำหนดเวลา 30 ปี นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2581 และค่าเช่าเฟอร์นิเจอร์ จำนวน 169,620,000.00 บาท มีกำหนดเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2556 เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าว กรรมสิทธิ์ในอาคารและเฟอร์นิเจอร์ตามสัญญา จะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์ กรณีครบกำหนดเวลาของการเช่าเฟอร์นิเจอร์ กรมธนารักษ์จะส่งมอบต่อให้กับสำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานฯ เป็นผู้ดูแลรักษา เฟอร์นิเจอร์ในพื้นที่ใช้ประโยชน์เอง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้รับมอบเฟอร์นิเจอร์แล้วเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 การจ่ายเงินตามข้อตกลงดังกล่าว กรมธนารักษ์ ดำเนินการตั้งเบิกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง และนำเงินจ่ายให้กับบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด แทนสำนักงานศาลปกครอง ตลอดอายุของบันทึกข้อตกลง

ในปีงบประมาณ 2559 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2559 กรมธนารักษ์ ดำเนินการตั้งเบิกเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลางไปแล้วเป็นเงิน 268,678,080.00 บาท ประกอบด้วย ค่าเช่าอาคารจำนวน 107,471,232.00 บาท ค่าบริการจำนวน 161,206,848.00 บาท

ผู้จัดทำ

- ที่ปรึกษา : นายไกรรัช เญยวิจิตร
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
นายอติโชค ผลดี
รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง
- คณะผู้จัดทำ : นางสาวจิตติมา ยอดพริ้ง
ผู้อำนวยการสำนักบริหารยุทธศาสตร์
นางนิตยา กิติสุภรณ์พันธ์
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล
นายจิระเวศน์ จีนาพันธ์
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองเชี่ยวชาญ
นางสาวนภาพร ยรรยง
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการพิเศษ
นางสาวอาทิตย์ยา สาระมณี
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ
นางสาวณัฐติกา บัวเพชร
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ
- ผู้จัดทำ : สำนักบริหารยุทธศาสตร์ สำนักงานศาลปกครอง
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๐๗๔๖-๔๙
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๑๕
- พิมพ์ที่ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
เลขที่ ๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๒๒ ๙๐๐๐, ๐ ๒๕๘๒ ๑๐๑๐
โทรสาร ๐ ๒๕๓๓ ๒๗๔๒, ๐ ๒๕๓๔ ๑๓๘๕
- ปีที่พิมพ์ : ๒๕๖๐

สำนักงานศาลปกครอง

เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๑๑๑๑

สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕

www.admincourt.go.th

ศาลปกครองแห่งความเชื่อมั่น

สำนักงานศาลปกครอง
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๑๑๑๑ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕
WWW.admncourt.go.th

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เลขรับ 10781
วันที่ 1 พ.ย. 2560
เวลา 14:39 น.

ที่ ศป ๐๐๑๙/๓๘๙

สำนักงานศาลปกครอง
เลขที่ ๑๒๐ หมู่ที่ ๓
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

ท๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๙ จำนวน ๕๕๐ เล่ม

ด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๓ ได้บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาปีละหนึ่งครั้ง

เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว สำนักงานศาลปกครองจึงขอส่งหนังสือ รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๙ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อโปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอติโชค ผลดี)

รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง รักษาการในตำแหน่ง
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ 250 / 60
วันที่ 1 / พ.ย. / 2560
เวลา 14:49 น.
สำนักกำกับและตรวจสอบ

สำนักบริหารยุทธศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๐๗๔๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๘๑๕

กลุ่มงานติดตามผลการดำเนินงาน
รับที่ 125 / 2960
วันที่ 1 พ.ย. 2560
เวลา 16:07 น.
สำนักกำกับและตรวจสอบ